

Asociația Română a Băncilor / Romanian Association of Banks

asociația română a băncilor

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A BĂNCILOR

ROMANIAN
ASSOCIATION
OF BANKS

1991-2021

MESAJUL PREȘEDINTELUI

În acest an, Asociația Română a Băncilor aniversează 30 de ani de existență. E un bun prilej să ne uităm în urmă, pentru a vedea cum au evoluat sistemul și serviciile bancare, dar mai ales să ne uităm în viitor - pentru a vedea cum am putea face lucrurile mai bine și ce provocări ne ridică schimbul de generații sau revoluția digitalizării.

Dacă am putea călători înapoi în timp, în urmă cu 30 de ani, am vedea un sistem bancar subdezvoltat, bazat pe 2-3 bănci de stat, cu operațiuni rudimentare: nu existau carduri, posibilitățile de transferuri și schimburi valutare erau limitate, iar decalajele față de instituțiile financiare occidentale erau enorme. În mare parte – în termeni de produse și servicii oferite clienților – am reușit să recuperăm aceste decalaje. Însă drumul nu a fost ușor.

Istoria primilor ani de după revoluție și perioada de tranziție la economia de piață în România au fost caracterizate de lipsa de experiență și de lipsa unei infrastructuri performante, care au pus într-o lumină nefavorabilă progresele reale înregistrate de sistemul bancar românesc. Numeroasele crahuri și scandaluri bancare au constituit evenimente care au zdruncinat încrederea populației și au dus la convulsii sociale regretabile.

Ultimii ani ai secolului XX (intervalul 1999/2000) au marcat și o schimbare importantă în structura de proprietate a capitalului social și a activelor nete prin "absorbția" Bancorex de către BCR și pregătirea pentru privatizare a Băncii Agricole. S-a redus drastic ponderea capitalului de stat în capitalul social al băncilor, de la peste 1/2 în 1998 la mai puțin de 1/3 în 2001.

A fost o perioadă de creștere și de maturizare. Iar intrarea unor jucători cu experiență pe piață a contribuit la recuperarea decalajelor față de vest, la modernizarea normelor și regulilor interne după modelul aplicat în băncile mamă occidentale și nu în ultimul rând la infuzii de capital care să susțină creșterea accelerată a creditării.

A urmat criza anilor 2008-2010, care a afectat chiar și instituții și sisteme financiare cu tradiție din SUA și din Europa. România nu a fost ocolită – am asistat la o creștere la limita nivelului de alarmă a creditelor neperformante și la un val de litigii cu clienții. Dar, din fericire, în România nu am avut nici falimente bancare, nici măsuri de bail-out, așa cum s-a întâmplat în alte țări. Îmi place să văd și partea plină a paharului: că acea perioadă tumultuoasă ne-a învățat să fim mai transparenți în relația cu clienții, mai deschiși să le ascultăm problemele și să găsim soluții - împreună.

.....

Iar acum, după ce am traversat două mari crize: criza financiară mondială și criza actuală de sănătate, putem spune că avem un sistem bancar mai rezilient și care a înregistrat progrese reale și notabile. În ultimele trei decenii, totalul impactului direct, indirect și inclus în producția de bunuri și servicii adus de sistemul de intermediari financiare a fost de 198%, raportat la PIB-ul înregistrat de România în anul 2020, potrivit unui studiu de impact realizat de KPMG Advisory. Iar în cei 14 ani scurși de la integrarea în Uniunea Europeană, sistemul bancar din România a acordat credite ce reprezintă echivalentul Produsului Intern Brut din anul 2020. Volumul creditelor noi, acordate în perioada 2007-2020, este de 3,6 ori mai mare decât soldul creditului neguvernamental din 2020.

Urmările pandemiei nu sunt încă pe deplin cunoscute pentru economiile lumii, însă sistemul bancar din România a jucat un rol important, în tandem cu autoritățile, prin sprijinul acordat populației și companiilor afectate. Ponderea creditelor care au beneficiat de efectele moratoriilor publice și private, până la finele lunii martie 2021, a fost 12,7% din totalul creditelor, potrivit statisticii publicate de Banca Națională a României. Mediul antreprenorial s-a luptat din răputeri să-și ducă business-ul mai departe și să se adapteze la toate aceste nevoi generate de pandemie. Un lucru absolut remarcabil!

Dar pandemia ne-a mai adus ceva remarcabil. După aproape un deceniu de scădere, gradul de intermediere financiară a înregistrat anul trecut o inversare de trend, ajungând la 26,8%. Măsurătorile realizate de studii de specialitate arată o creștere și pe zona gradului de incluziune financiară, până la 67%, pe fondul digitalizării accelerate. Transformarea digitală nu a început însă odată cu pandemia Covid-19 și nici nu se va încheia odată cu ea. De aceea, digitalizarea sistemului bancar - probabil cel mai "exotic cuvânt al momentului" - trebuie să continue într-un ritm susținut, pentru a ne alinia în timp real la nevoile clienților și pentru a menține trendul de creștere a gradului de bancarizare. Obiectivul nostru comun este cooperarea cât mai strânsă pentru optimizarea măsurilor care ajută creșterea economică prin: avansul creditării, accelerarea digitalizării și creșterea gradului de bancarizare. Viteza schimbării și adaptării la digitalizare este esențială, ca de altfel și preocuparea pentru îmbunătățirea experienței clienților.

Închei aici prin a transmite mulțumiri tuturor partenerilor de dialog ai Asociației Române a Băncilor, fie că vorbim de autorități, de partenerii din industrie, de mass media, de conducerea băncilor și ale membrilor afiliați, de membrii Comisiilor de specialitate și de executivul ARB pentru rezultatele obținute și pentru creșterea contribuției la dezvoltarea economiei României.

Bogdan Neacșu,
Președintele Consiliului Director
Asociația Română a Băncilor

MESSAGE OF THE PRESIDENT

This year, the Romanian Associations of Banks is celebrating 30 years of existence. It is an opportunity to look back, to see how the banking system and services have evolved, but especially to look forward, to the future – to see how we could do things better, and to look at the challenges brought by the shift in generations and the revolution of digitization.

If we could travel back in time, 30 years ago, we would see an underdeveloped banking system, relying on 2-3 state-owned banks, with rudimentary operations: there were no cards, the options for transfers and currency exchanges were limited, and we had huge gaps compared to western financial institutions. To a great extent – in terms of products and services offered to customers – we managed to reduce these gaps. But this was not an easy road.

The first years after the Revolution and the transition period to the market economy in Romania were characterized by lack of experience and lack of an efficient infrastructure, which put in an unfavorable light the real progress made by the Romanian banking system. The numerous crashes and bank scandals were events that have shaken the confidence of the population and led to regrettable social convulsions.

The last years of the 20th century (the period 1999/2000) marked an important change in the ownership structure of the share capital and net assets through the "absorption" of Bancorex by BCR and the preparation for privatization of Banca Agricolă. The share of state's ownership in banks was drastically reduced, from over 50% in 1998 to under 33% in 2001.

It was a period of growth and reaching maturity. And the entry of experienced players in the market contributed to the recovery of the gaps compared to the West, to modernizing internal standards and rules according to the model applied in the Western parent-banks, and last but not least – to capital infusions to support the accelerated growth of lending.

This period was followed by the 2008-2010 crisis, which affected even financial institutions and systems in more mature regions like the US and Europe. Romania has not been spared – we have witnessed an increase of non-

performing loans close to alarming levels, and a wave of disputes with customers. But fortunately, there were no bank failures, or bail-out measures in Romania, as it happened in other countries. I like to see the half full side of the glass: that this tumultuous period taught us to be more transparent in the relationship with our customers, more open to listen to their problems and to find solutions - together.

And now, even though we've gone through two great crises: the global financial crisis and the current health crisis, we can say that we have a more resilient banking system that has made real and notable progress. Over the last three decades, the total direct, indirect and induced impact of the financial sector in the production of goods and services amounts to 198%, of Romania's GDP in 2020, according to an impact study conducted by KPMG Advisory.

And over the 14 years since the integration into the European Union, the total amount of loans granted by banking system in Romania is equivalent to the Gross Domestic Product of 2020. The volume of new loans, granted between 2007-2020 is 3.6-fold higher than the balance of private sector loans in 2020.

The consequences of the pandemic on economies worldwide are not yet fully known, but the banking system in Romania has played an important role, along with the authorities, to provide support for the affected households and companies. 12.7% of total loans benefited from public and private moratoria by the end of March 2021, according to the statistics published by the National Bank of Romania.

The entrepreneurial environment has struggled and managed to carry on its business forward and adapt to all these challenges generated by the pandemic. And this was absolutely remarkable!

And there was also another remarkable development brought by the pandemic. After almost a decade of decline, the level of financial intermediation saw a reversal of the trend last year, increasing to 26.8%. Also, measurements by specialized studies also show an increase of the financial inclusion too, up to 67%, on the background of accelerated digitalization.

.....

But the digital transformation did not start with the Covid-19 pandemic, nor will it end with it. That is why, the digitalization of the banking system - probably the most "exotic word of the moment" - must continue at a sustained pace, so that we can align in real time with the needs of customers and maintain the growth trend for financial inclusion.

Our common objective is the to continue to cooperate as closely as possible in order to optimize the measures that support economic growth by: increasing lending, accelerating digitalization and supporting financial inclusion. The speed of change and adaptation to digitalization is essential, so should be our concern to improve customer experience.

I conclude here by expressing my thanks to all the dialogue partners of the Romanian Associations of Banks, whether we are talking about authorities, industry partners, the media, governing bodies of banks and affiliated members, members of Specialized Commissions and the RAB executives for the results obtained and for increasing the contribution to the development of Romania's economy.

Bogdan Neacșu,
President of the Board of Directors
Romanian Association of Banks

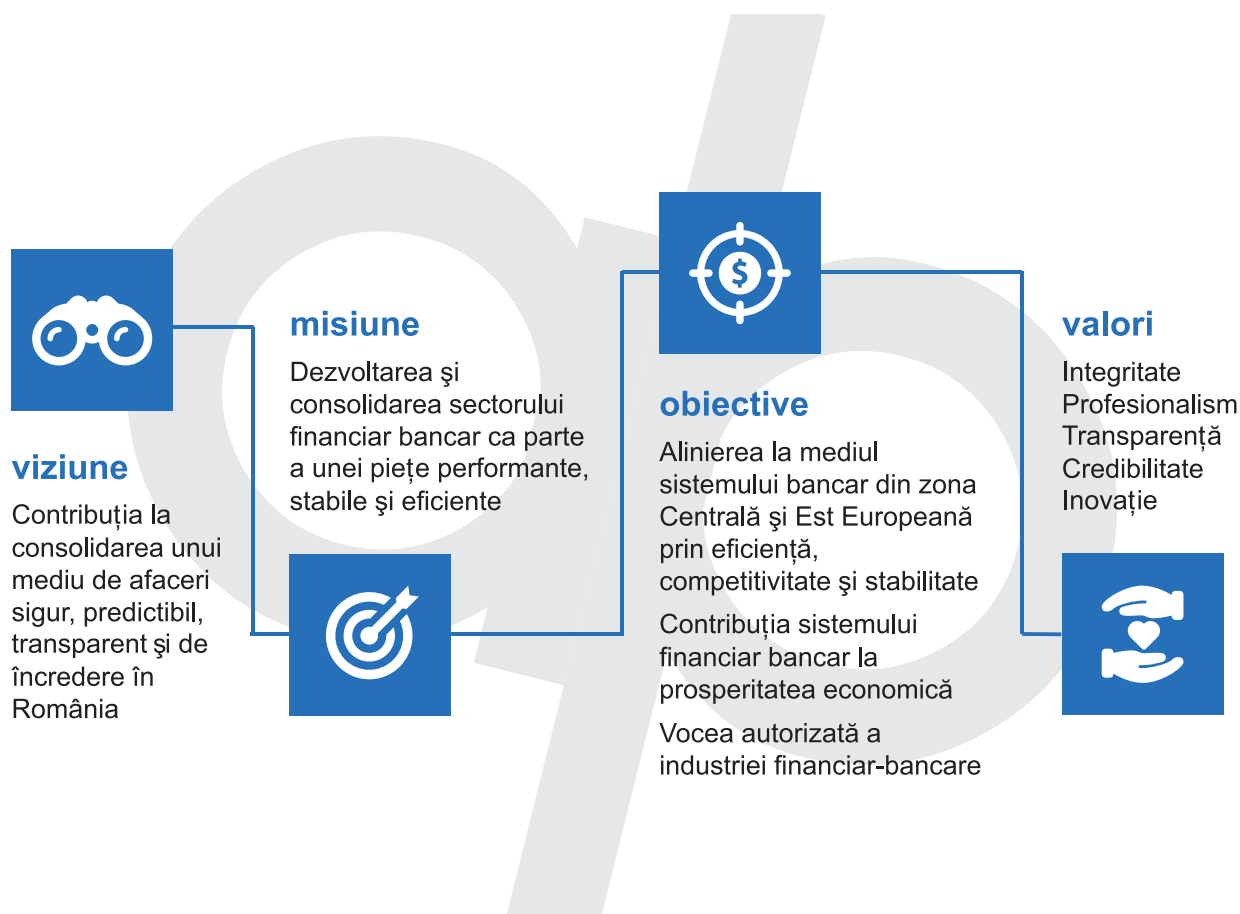
PREZENTARE ARB

Asociația Română a Băncilor este una dintre cele mai puternice asociații profesionale din România, care reprezintă piața bancară formată din 33 de bănci active ca persoane juridice române sau străine în sectorul financiar și care s-a extins prin includerea a nouă noi membri afiliați, companii non-bancare, punând astfel bazele unui parteneriat ce își propune să contribuie la consolidarea unui mediu de afaceri predictibil, transparent și de încredere în România. Prioritățile industriei bancare vizează menținerea rolului sistemului bancar de principal finanțator al economiei României cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar.

Asociația Română a Băncilor are o tradiție de 30 de ani și este membră a Federației Bancare Europene din anul 1991 (cu drepturi depline din 2007), a Consiliului European al Plăților, a Federației Ipotecare Europene, a Institutului Bancar European și a 26 organisme naționale lucrative privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului economic. Pentru aceasta, comunitatea bancară pune la dispoziție peste 800 de specialiști din cadrul instituțiilor de credit și membrilor afiliați care participă la cele 24 de comisii tehnice.

Constituită în mai 1991 ca asociație profesională, Asociația Română a Băncilor are în prezent 33 de membri, instituții de credit cu capital majoritar privat sau de stat, sucursale și reprezentanțe ale unor bănci străine și 9 membri afiliați. ARB concentrează industria bancară din România, fiind vocea sectorului bancar în relația cu autoritățile române, Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană, Banca Mondială și alte organisme interne și internaționale. Obiectivul principal constă în reprezentarea și apărarea drepturilor și intereselor membrilor, mai ales acum în perioada în care reglementarea gândită la nivel european a unui sistem bine normat poate exercita presiune suplimentară pe activitatea băncilor.

ARB și-a asumat un rol activ în promovarea unui dialog deschis și constructiv, cu toți factorii de decizie instituțională și cu mediul de afaceri, în reprezentarea intereselor membrilor săi, ca și în dezvoltarea celor mai sustenabile abordări de politici publice cu impact asupra domeniului financiar-bancar și, în final, asupra economiei României și pentru bunăstarea românilor. Prin eliminarea provocărilor aduse sistemului bancar, în special de ordin legislativ, consumatorii vor putea beneficia de servicii bancare la prețuri mai competitive, iar companiile din România vor putea concura cât mai eficient posibil pe piețele externe.

Proiectele comunității bancare urmăresc creșterea nivelului de educație financiară prin Platforma de Educație Financiară, accelerarea introducerii tehnologiilor digitale în serviciile financiar bancare prin Platforma pentru Agenda Digitală și integrarea intermedierei financiare pentru creșterea gradului de accesare a fondurilor europene, creditarea IMM-urilor, dezvoltarea Parteneriatului Public Privat și finanțarea proiectelor mari de investiții.

La nivelul sistemului bancar sunt trei piloni pe care ne concentrăm: incluziunea financiară (58% în România în comparație cu peste 90% la nivel european), agenda digitală și educația financiară, unde România ocupă ultimul loc în Europa 28 și unde sistemul bancar ar putea avea o tracțiune deosebită în creșterea sustenabilă a intermedierei financiare.

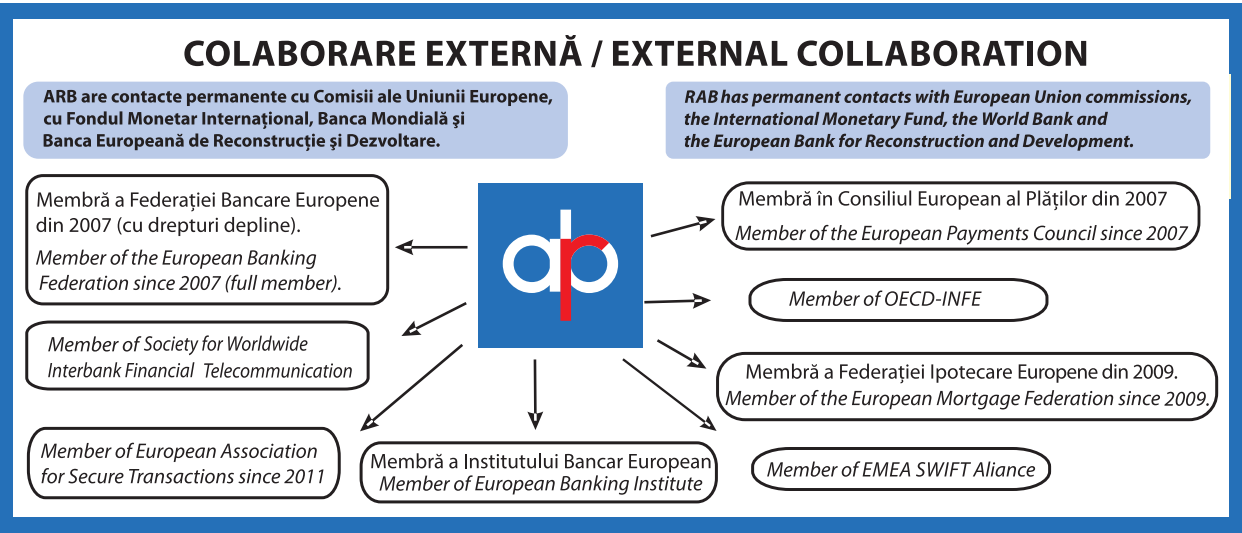
Activitatea ARB trebuie văzută ca o modalitate transparentă de promovare a intereselor, a propunerilor de amendare a legilor sau de modificare în situația în care impactul preconizat urmează să producă efecte negative pentru sistemul bancar și, implicit, pentru economie. ARB este permanent consultată și răspunde solicitărilor autorităților în calitate de reprezentantă a mediului de afaceri financiar bancar. Modalitățile prin care ARB reprezintă și promovează interesele sistemului bancar românesc includ atât demersurile în plan local către factorii decizionali interni precum Parlamentul, Guvernul, Banca Națională

a României, precum și acțiunile de reprezentare la nivel internațional la Comisia Europeană, Parlamentul European și Fondul Monetar Internațional.

Înființarea Institutului Bancar Român, a Fondului de Garantare a Depozitelor Bancare și a Biroului de Credit, procesul de denominare a monedei naționale, aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), realizarea de proiecte de educație financiară, modernizarea Sistemului de Plăți, crearea noului sistem de raportări a băncilor la BNR, standardizarea și armonizarea proceselor de plăți – proiectul SEPA – sunt parte dintre proiectele majore care au impactat activitatea ARB și colaborarea cu Banca Națională a României.

Sectorul bancar românesc finanțează preponderent economia românească, asigurând aproximativ 80% din totalul finanțărilor acordate de sistemul financiar românesc. Sistemul bancar din România, care deservește milioane de clienți, s-a dovedit a fi rezilient în perioada crizei, nefiind nevoie de sprijin din fonduri publice pentru susținerea acestuia.

Asociația Română a Băncilor este membră a Federației Bancare Europene din anul 1991 (cu drepturi depline din 2007), a Consiliului European al Plăților, a Federației Ipotecare Europene, a OECD/INFE, a Institutului Bancar European și a 26 organisme naționale lucrative privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului economic.

RAB PRESENTATION

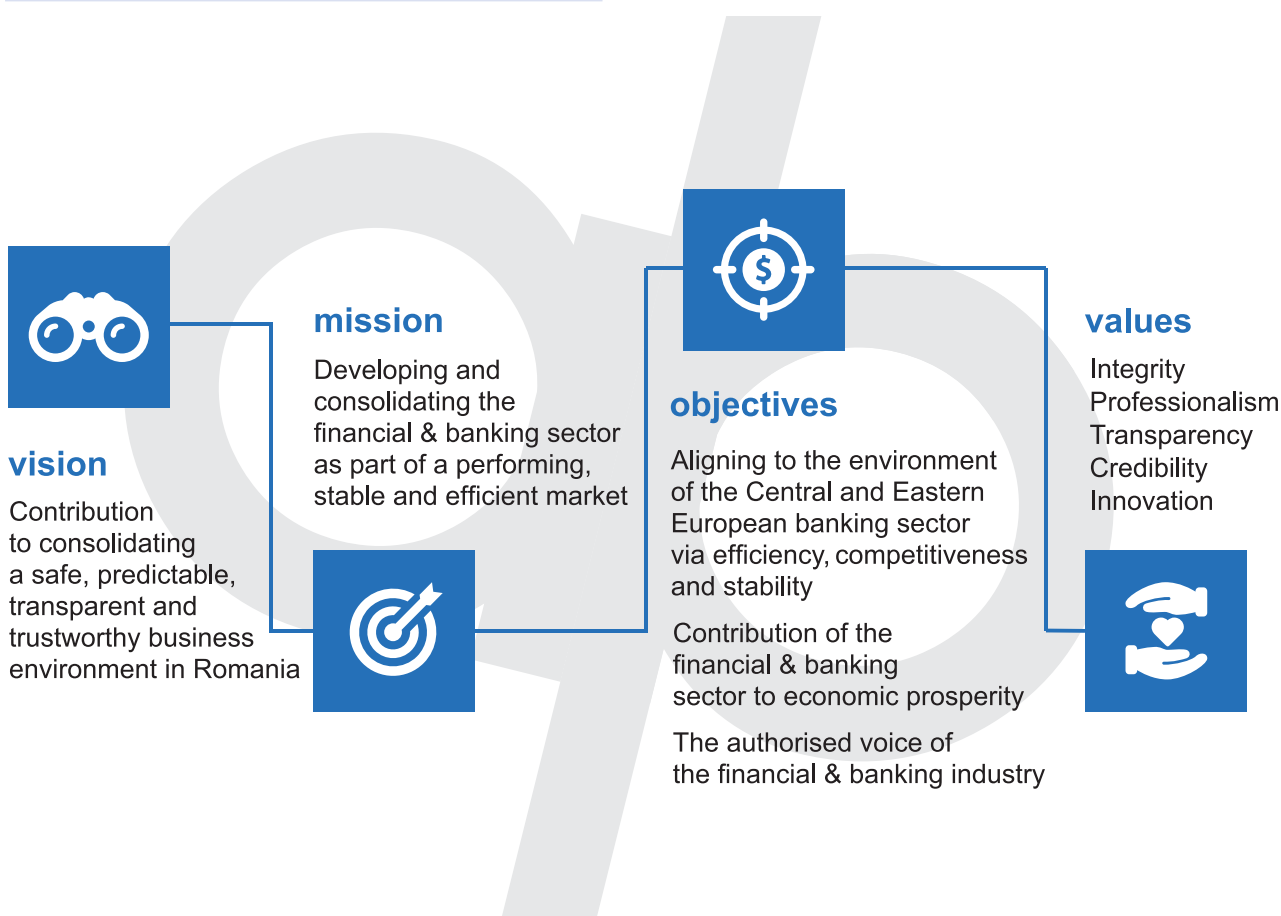
The Romanian Association of Banks (RAB) is one of the strongest professional associations in Romania which represents the banking market - made up of 33 banks active as Romanian or foreign legal persons in the financial sector - and which expanded by including other 9 new affiliate members, non-bank companies, thus setting the foundation of a partnership with the intention of contributing to the consolidation of a predictable, transparent and reliable business environment in Romania. The priorities of the banking industry are related to maintaining the banking sector's role as main financier of Romania's economy while assuring the stability and credibility of the banking sector.

The Romanian Association of Banks has a 30 years tradition and has been a member of the European Banking Federation since 1991 (with full rights since 2007), of the European Payments Council, of the European Mortgage Federation, of the European Banking Institute and of 26 national lucrative bodies for developing and improving the economic framework. To this end, the banking community makes available over 800 experts from credit institutions and affiliate members who participate in 24 technical commissions.

Established in May 1991 as a professional association, the Romanian Association of Banks includes currently 33 members, credit institutions with majority private or state-owned capital, branches and representative offices of foreign banks and 9 affiliate members.

The Romanian Association of Banks concentrates the banking industry from Romania, being the voice of the banking sector in its relationship with the Romanian authorities, the International Monetary Fund, the European Commission, the World Bank and other domestic and international bodies. Its main objective is related to the representation and defence of its members' rights and interests, especially now when regulations devised at European level for a well regulated system can put additional pressure on banks' activity.

The Romanian Association of Banks has committed to playing an active role in promoting an open and constructive dialogue with all institutional decision-makers and with the business environment, when representing its members' interests, and when developing the most sustainable approaches to public policies with impact upon the financial and banking sector and, in the end, upon Romania's economy and the Romanians' welfare.

By eliminating the challenges facing the banking sector, especially the legal ones, consumers will be able to benefit from banking services at more competitive prices, while the companies from Romania will be able to compete as efficiently as possible on foreign markets. The banking community's projects have as aim, among others, to enhance financial literacy via the Platform for Financial Education, to accelerate the introduction of digital technologies in financial and banking services via the Platform for the Digital Agenda next to the integration of financial intermediation, in order to boost the accessing of European funds, the development of Public-Private partnerships and the funding of large investment projects.

The banking sector focuses on three pillars, namely: financial inclusion (merely 58% in Romania compared to over 90% at European level) the digital agenda and financial education, where Romania ranks last in Europe 28 and where the banking sector could gain special traction in sustainably enhancing financial intermediation.

The RAB activity must be seen as a transparent manner of promoting its interests and the proposals to change laws or amend them if the forecast impact is to produce negative effects for the banking sector and, implicitly, for the economy. RAB is consulted on on-going basis and answers the authorities' requests as the representative body of the financial and banking business environment. The ways in which the Romanian Association of Banks represents and promotes the Romanian banking sector's interests include local actions before domestic

decision-makers such as the Parliament, the Government, the National Bank of Romania, as well as representation actions at international level before the European Commission, the European Parliament and the International Monetary Fund.

The setting up of the Romanian Banking Institute, of the Bank Deposit Guarantee Fund and of the Credit Bureau, the denomination of the national currency, the implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS), the carrying out of financial education projects, the modernization of the Payments System, the setting up of a new reporting to the NBR system for banks, the standardization and the harmonization of payment processes – the SEPA project – are all part of the major projects that impacted RAB's activity and its collaboration with the National Bank of Romania.

The Romanian banking sector finances mainly the Romanian economy, providing about 80% of total funding granted by the Romanian financial sector. The banking sector of Romania which serves millions of customers has proven to be resilient during the crisis so that there was no need to support it with public money.

RAB has been a member of the European Banking Federation since 1991 (with full rights since 2007), of the European Payments Council, of the OECD/INFE, of the European Mortgage Federation, of the European Banking Institute and of 26 national lucrative bodies for the developing and improving of the economic framework.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ

Conducerea Asociației Române a Băncilor este asigurată de:

- ▲ **ADUNAREA GENERALĂ**
- ▲ **CONSILIUL DIRECTOR**
- ▲ **CONDUCEREA EXECUTIVĂ**
- ▲ **CENZORUL**

ADUNAREA GENERALĂ

Adunarea Generală este organul suprem de conducere al Asociației. Adunarea Generală se desfășoară anual la data stabilită de Consiliul Director și ori de câte ori este nevoie, la cererea Consiliului Director sau la propunerea a 1/5 din numărul de membri.

CONSILIUL DIRECTOR

Consiliul Director este organul deliberativ și decizional care se întrunește cel puțin o dată pe lună sau de câte ori este nevoie și este format din reprezentanți ai asociațiilor, aleși dintre conducătorii instituțiilor de credit respective. O informare cu privire la ordinea de zi a Consiliului Director, problemele discutate și hotărârile luate, este transmisă lunar tuturor membrilor Asociației, împreună cu sinteza activității asociației în luna respectivă.

Consiliul Director este format din 7 membri, având următoarea structură: un Președinte, un Vicepreședinte desemnat de membrii Consiliului Director și 5 membri.

ORGANIZATIONAL STRUCTURE

The management of the Romanian Association of Banks is provided by:

- ▲ **GENERAL MEETING**
- ▲ **BOARD OF DIRECTORS**
- ▲ **EXECUTIVE MANAGEMENT**
- ▲ **INTERNAL AUDITOR**

THE GENERAL MEETING

The General Meeting is the supreme governing body of the Association. The General Meeting takes place annually on the date the Board of Directors establishes, and whenever it is necessary, upon the request of the Board of Directors or following the proposal of 1/5 of members.

BOARD OF DIRECTORS

The Board of Directors is the deliberative and decisional body which meets at least once a month or whenever necessary, and which is made up of representatives of the Association, elected from the leaders of the respective credit institutions. An informing of the Board about the agenda, the topics tackled upon and the decisions taken is sent monthly to all Association members, together with a summary of the Association's work during the respective month.

The Board of Directors is made up of 7 members, with the following structure: a President, a Vice-president appointed by the Board of Directors members and 5 members.

CONSILIUL DIRECTOR / BOARD OF DIRECTORS

**Președinte al Consiliului Director/
Chairman of the Board**
BOGDAN CONSTANTIN NEACȘU

Director General/
General Manager
CEC Bank

**Vicepreședinte al Consiliului Director/
Deputy Chairman of the Board**
GABRIELA CRISTINA NISTOR

Director General Adjunct/
Deputy General Manager
Banca Transilvania

Membri ai Consiliului Director / Members of the Board

MIHAELA BITU
Director General/
General Manager
ING Bank

ION STAN
Prim Vicepreședinte Executiv/
Executive Vice President
Alpha Bank Romania

MIOARA POPESCU
Președinte Executiv/
Executive President
IDEA Bank

CRISTIAN AGALOPOL
DCC Head
CITIBANK Europe plc. Dublin Romania Branch

CORNEL THEODOR STĂNESCU
Director General/
CEO
Credit Agricole Bank Romania

**Președinte de onoare
President of honour
RADU GRAȚIAN GHEȚEA**

Președintele de onoare este numit de Adunarea Generală a Asociației dintre foștii Președinți ai Consiliului de Administrație/Consiliului Director al Asociației, cu activitate îndelungată în cadrul Asociației.

The President of Honour is appointed by the General meeting of the Association from among the former Presidents of the Board/Board of Directors of the Association, with a long-term activity in the Association.

CONDUCEREA EXECUTIVĂ

Asociația are o Conducere executivă, al cărei personal este numit conform hotărârii Consiliului Director. Conducerea executivă este asigurată de una sau mai multe persoane numite de Consiliul Director, dintre care o persoană este desemnată în funcția de Președinte Executiv. Consiliul Director poate mandata Președintele Executiv să reprezinte Asociația în fața unor organisme interne și internaționale.

**Președinte Executiv
Executive President
FLORIN DĂNESCU**

EXECUTIVE MANAGEMENT

The Association has an Executive Management whose staff is appointed in conformity with the Board of Directors' decision. The Executive Management is provided by one or several persons appointed by the Board of Directors, of whom one person is appointed as Executive President. The Board of Directors can mandate the Executive President to represent the Association before internal and international bodies.

CENZORUL

Cenzorul reprezintă organul de control financiar intern al Asociației, care verifică modul în care este gestionat patrimoniul Asociației și îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de legislația în materie, Statut sau stabilite de Adunarea Generală. Cenzorul este ales de către Adunarea Generală.

INTERNAL AUDITOR

The internal auditor represents the internal financial control body of the Association who checks the manner in which the patrimony of the Association is managed and who carries out any other duties set forth by the legislation in the matter, the Charter or the duties established by the General Meeting. The internal auditor is selected by the General Meeting.

COMISIILE TEHNICE ALE ARB

Activitatea Asociației Române a Băncilor și a membrilor Comisiilor de specialitate se materializează în elaborarea a numeroase propuneri pentru perfecționarea cadrului legislativ și reglementativ în sistemul bancar. Peste 800 de specialiști ai băncilor comerciale, concentrați în cele 24 de comisii ale Asociației Române a Băncilor, realizează punctele de vedere cu care Asociația promovează interesele sistemului bancar românesc în fața factorilor decizionali interni și externi. Influențarea procesului legislativ urmărește crearea unui cadru uniform al legislației europene pentru toți jucătorii din Uniunea Europeană.

RBA'S TECHNICAL COMMISSIONS

The activity of the Romanian Association of Banks and of its members in specialised Commissions materializes in the drawing up of numerous proposals to improve the legal and regulatory frameworks of the banking sector. Over 800 experts from commercial banks, concentrated in the 24 commissions of the Romanian Association of Banks draw up the opinions with which the Association promotes the interests of the Romanian banking sector in relationship with domestic and international decision-makers. The influence upon the legal process intends to create a level playing field as regards the European legislation for all players in the European Union.

COMISII - PUNCTE DE REPER - OBIECTIVE COMMISSIONS - HIGHLIGHTS - OBJECTIVES

Obiective strategice

- Alinierea la mediul sistemului bancar din zona Centrală și Est Europeană prin eficiență, competitivitate și stabilitate
- Contribuția sistemului financiar bancar la prosperitatea economică
- Vocea autorizată a industriei financiar-bancare

Strategic objectives

- Alignment with the banking systems in Central and Eastern Europe via efficiency, competitiveness and stability
- Contribution of the financial sector to economic prosperity
- The authorised voice of the financial & banking industry

COMISIA JURIDICĂ

Comisia juridică analizează și soluționează problemele de natură juridică ce preocupă comunitatea bancară, cadrul legislativ și normativ, aducându-și de asemenea contribuția la alinierea legislației bancare naționale la Directivele europene în materie.

COMISIA DE DECONTĂRI ȘI OPERAȚIUNI ÎN LEI

Comisia pentru decontări și operațiuni în lei analizează problematica specifică operațiunilor de decontări în moneda națională (transfer credit, debitare directă și instrumente de debit) și contribuie la modificarea și actualizarea reglementărilor specifice, inclusiv în procese de autoreglementare.

COMISIA DE CREDITARE

Comisia de creditare dezbate problemele specifice cu care se confruntă acest sector de activitate și contribuie la perfecționarea reglementărilor pe segmentul creditării și segmentul de activitate colateral acestuia.

COMISIA DE FISCALITATE

Comisia de fiscalitate analizează problemele de fiscalitate cu impact direct asupra rezultatelor financiare ale instituțiilor de credit și inițiază propuneri de modificare și completare a legislației fiscale.

COMISIA PENTRU CARDURI

Comisia pentru carduri analizează cadrul de reglementare și problemele practice ale activității curente în domeniul operațiunilor cu carduri, urmărește armonizarea cu standardele europene a activității de carduri și este permanent preocupată de identificarea unor soluții comune pentru prevenirea și reducerea fenomenului de fraudă în operațiunile cu carduri, în contextul creșterii continue a acestuia.

COMISIA PENTRU FONDURI EUROPENE

Comisia pentru fonduri europene contribuie activ la îmbunătățirea cadrului legal de accesare și utilizare a fondurilor europene, alături de toate părțile implicate, obiectivul fiind creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene în România.

COMISIA PENTRU PROIECTUL SEPA

Comisia SEPA este un organism consultativ înființat la nivelul ARB pentru implementarea zonei unice de plăți în euro - Single Euro Payments Area SEPA - proiect derulat de industria europeană a plăților în scopul armonizării și restructurării piețelor de plăți naționale, prin implementarea unor noi standarde tehnice și a unor reguli comune de procesare a plăților.

COMISIA DE CONFORMITATE

Comisia de conformitate are ca obiectiv consolidarea funcției de conformitate, de adaptare sistematică a normelor interne la reglementările în domeniu, precum și continuarea consultării cu autoritățile de reglementare, supraveghere și control.

COMISIA DE RECUPERARE CREDITE NEPERFORMANTE

Comisia de recuperare credite neperformante dezbate problemele specifice cu care se confruntă acest sector de activitate și contribuie la perfecționarea reglementărilor pe segmentul recuperării creanțelor bancare.

GRUPUL UTILIZATORILOR SWIFT

Grupul utilizatorilor SWIFT analizează problemele tehnice și operaționale ale comunității SWIFT, monitorizează stadiul proiectelor derulate de comunitatea SWIFT și organizează periodic sesiuni de pregătire profesională, cu participarea experților SWIFT.

COMISIA DE SECURITATE IT&C

Comisia de securitate IT&C are ca obiective identificarea unor soluții comune pentru problemele de securitate a sistemelor informatice și de comunicații care apar în activitatea curentă a instituțiilor de credit și definirea unor practici comune la nivelul sistemului bancar pentru prevenirea și rezolvarea acestor probleme.

COMISIA DE RESURSE UMANE

Comisia de resurse umane propune actualizarea ocupațiilor specifice din nomenclatorul COR și colaborează la elaborarea standardelor ocupaționale, analizând problemele aferente activităților de școlarizare și perfecționare a forței de muncă.

COMISIA DE SECURITATE BANCARĂ

Comisia de securitate bancară are ca preocupări securitatea fizică a instituțiilor de credit, întrunirile membrilor săi constituind un permanent schimb de experiență pe linia protecției băncilor, a organizării unor cursuri de specializare pentru responsabilii cu securitatea fizică în băncile comerciale.

COMISIA PENTRU CREDIT IPOTECAR

Comisia pentru credit ipotecar contribuie la alinierea legislației bancare naționale la Directivele europene în materie și soluționează problemele specifice domeniului, inclusiv prin participarea directă și nemijlocită la activitatea comisiilor de specialitate ale Federației Ipotecare Europene.

COMISIA DE COMUNICARE

Comisia de comunicare propune acțiuni sub egida ARB care prezintă activitatea comunității bancare și urmăresc consolidarea imaginii și reputației sistemului bancar românesc, promovarea unor proiecte de interes sectorial sau chiar național și educarea financiar-bancară a clienților.

COMISIA DE CONTABILITATE

Comisia de contabilitate are ca obiectiv principal pregătirea sistemului bancar pentru aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și se ocupă de adaptarea și completarea legislației în domeniul contabilității în conformitate cu legislația europeană.

COMISIA DE AUDIT INTERN

Comisia de audit intern dezbate problemele cu care se confruntă băncile în materia auditului intern, aspectele legate de reglementările interne și internaționale în domeniu, oportunitățile de școlarizare și de certificare a funcției de auditor intern.

COMISIA PENTRU SISTEMUL DE RAPORTĂRI SIRBNR

Comisia SIRBNR a avut o contribuție activă în faza de analiză a sistemului de raportare către BNR, prin propuneri referitoare la eliminarea redundanțelor și necorelărilor întâlnite în vechiul sistem, precum și propuneri și observații privind fișele indicatorilor, fișele de metadata și fișele raportărilor pentru noul sistem.

COMISIA ANTI-FRAUDĂ

Comisia antifraudă are ca obiectiv principal stabilirea de politici și practici comune în domeniul prevenirii și al combaterii fraudelor bancare pentru minimizarea impactului acestora asupra băncilor.

COMISIA DE OPERAȚIUNI ÎN NUMERAR

Comisia de numerar analizează și soluționează problemele care țin de operațiunile cu numerar în relația cu Banca Națională a României și între instituțiile de credit.

COMISIA DE RISC

Comisia de risc s-a constituit pentru a aborda subiecte legate de gestiunea tuturor tipurilor de risc din cadrul activității bancare și a eventualelor vulnerabilități ale sistemului financiar. Această comisie a preluat și problematica fostei Comisii Basel III.

COMISIA PENTRU PIEȚE DE CAPITAL ȘI TREZORERIE

Comisia piețe de capital și trezorerie dezbate problemele legate de operațiunile specifice acestei piețe, precum și reglementările interne și internaționale în domeniu.

COMISIA DE AFACERI DOCUMENTARE

Comisia de afaceri documentare se ocupă de problematica decontărilor comerciale internaționale.

COMISIA DE ASIGURĂRI

Comisia de asigurări a ARB a fost creată pentru analiza reglementărilor care vor fi aplicate cu impact asupra activităților de asigurare și mai ales asupra activităților de distribuție a produselor de asigurare.

LEGAL COMMISSION

The Legal Commission analyses and identifies solutions for the legal issues which concern the banking community, the legal and normative framework, bringing its contribution to aligning national banking legislation with the relevant European directives.

LEI OPERATIONS AND SETTLEMENT COMMISSION

The Lei Operations and Settlements Commission analyses the matters specific to settlement operations in the national currency (Credit Transfers, Direct Debits and debit instruments) and contributes to the amending and updating of specific regulations, including in self-regulatory processes.

LENDING COMMISSION

The Lending Commission debates on the specific issues facing this sector and contributes to improving the regulations relevant to lending and its ancillary business.

TAXATION COMMISSION

The Taxation Commission analyses taxation issues with direct impact upon the financial results of credit institutions and initiates proposals to amend and supplement fiscal legislation.

CARD OPERATIONS COMMISSION

The Card Operations Commission analyses the regulatory framework and practical, daily issues as regards card operations, monitors harmonisation with European standards of card operations and has been concerned with identifying common solutions to prevent and curb fraud in card operations, considering that it has been going up lately.

EUROPEAN FUNDS COMMISSION

The European Funds Commission contributes actively to improving the legal framework for raising European funds, together with all the parties involved, the aim being to enhance the absorption rate of European funds in Romania.

COMMISSION FOR THE SEPA PROJECT

The SEPA Commission is a consultative body set up by the RAB to implement the unique area for euro payments – Single Euro Payments Area SEPA - a project deployed by the European payment industry in order to harmonize and restructure national payment markets, by implementing new technical standards and common rules for payments’ processing.

COMPLIANCE COMMISSION

The Compliance Commission has as main goal to consolidate the compliance function, to systematically adapt internal norms to the regulations in the field and to continue consultations with authorities having duties in the field of regulating, supervising and controlling.

BAD LOANS RETRIEVAL COMMISSION

The Bad Loans Retrieval Commission debates the specific problems this activity sector has to challenge and contributes to concluding the regulations regarding the recoverability of bad loans area.

SWIFT USERS GROUP

The SWIFT Users Group analyses the technical and operational issues of the SWIFT community, monitors the stages of the projects rolled out by the SWIFT community and organizes, periodically, training sessions with the participation of SWIFT experts.

IT&C SECURITY COMMISSION

The IT&C Security Commission has as goals to analyse and find common solutions to the IT&C security problems which occur in the everyday business of credit institutions and to define a common practice across the banking sector in preventing and solving these issues.

HUMAN RESOURCES COMMISSION

The Human Resources Commission proposes updating the jobs specific to the banking industry in the Classification of Occupations in Romania (COR) and collaborates in the drawing up of occupational standards, analysing issues pertaining to training the labour force.

BANKING SECURITY COMMISSION

The Banking Security Commission is concerned with the physical security of credit institutions, the meetings of its members constituting an ongoing exchange of experience regarding banks’ protection, by organizing specialization training courses for the people in charge with the physical security of commercial banks.

MORTGAGE LENDING COMMISSION

The Mortgage Lending Commission contributes to aligning the national banking legislation with the European relevant Directives and solves the issues specific to this field, including by directly attending the activity of specialised commissions of the European Mortgage Federation.

COMMISSION FOR PUBLIC RELATIONS

The Commission for Public Relations proposes action under the RAB aegis which presents the activities of the banking community and works to consolidate the image and reputation of the Romanian banking sector, by promoting projects of sector or even national interest, and action with view to enhance customers’ financial and banking education.

ACCOUNTING COMMISSION

The Accounting Commission has as main target preparing the banking sector for the implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS) and deals with adapting and supplementing the legislation in the field of accounting, in line with European legislation.

INTERNAL AUDIT COMMISSION

The Internal Audit Commission debates upon the issues facing banks regarding internal audit, aspects related to the internal and international regulations in the field, the opportunities for training and certifying the internal auditor position.

SIRBNR REPORTING COMMISSION

The SIRBNR Reporting Commission has had an active contribution in the analysis stage of the reporting-to-NBR system, via proposals regarding eliminating redundancies and the lack of correlation existing in the old system, as well as proposals and remarks concerning the ratios’ cards, the metadata cards and the reporting cards for the new system.

ANTI - FRAUD COMMISSION

The Anti-fraud Commission has as main goal to establish common policies and practices regarding the issues related to preventing and combating banking fraud in order to mitigate its impact upon banks.

CASH OPERATIONS COMMISSION

The Cash Commission analyses and solves issues pertaining to cash operations in the relationship with the National Bank of Romania and with other credit institutions.

THE RISK COMMISSION

The Risk Commission was set up with a view to tackle upon topics related to the management of all risk types specific to banking and upon the potential vulnerabilities of the financial sector. This Commission deals also with the issues dealt with by the former Basel III Capital Accord Commission.

CAPITAL MARKET AND TREASURY COMMISSION

The Capital Markets and Treasury Commission debates matters related to operations specific to this market as well as internal and international regulations in the field.

DOCUMENTARY OPERATIONS COMMISSION

The Documentary Operations Commission deals with international settlement.

THE INSURANCE COMMISSION

The RAB Insurance Commission was set up with a view to analyse the regulations that are to be enforced with impact on insurance and particularly on the distribution of insurance products.

OBJECTIVE

ABORDARE STRATEGICĂ

Asociația Română a Băncilor, ca voce autorizată a industriei bancare din România, are ca principale obiective strategice alinierea la mediul sistemului bancar din zona Centrală și Est Europeană prin eficiență, competitivitate și stabilitate și contribuția la prosperitatea economică a României.

Asociația Română a Băncilor promovează consolidarea unui mediu de afaceri sigur, predictibil, transparent și de încredere în România. ARB urmărește poziționarea pe o linie de dialog constructivă, prin care sistemul bancar să se situeze în dialogul instituțional ca promotor al unor soluții în beneficiul consumatorilor și al economiei românești prin:

O abordare strategică proactivă la nivelul ARB

O comunicare constantă, integrată, proactivă

Sistemul bancar contribuie la bunăstarea consumatorilor și la dezvoltarea economiei prin:

- ▲ Creșterea incluziunii financiare
- ▲ Creșterea intermedierei financiare
- ▲ Reducerea riscurilor/barierelor

Promovarea unor proiecte de anvergură națională și internațională:

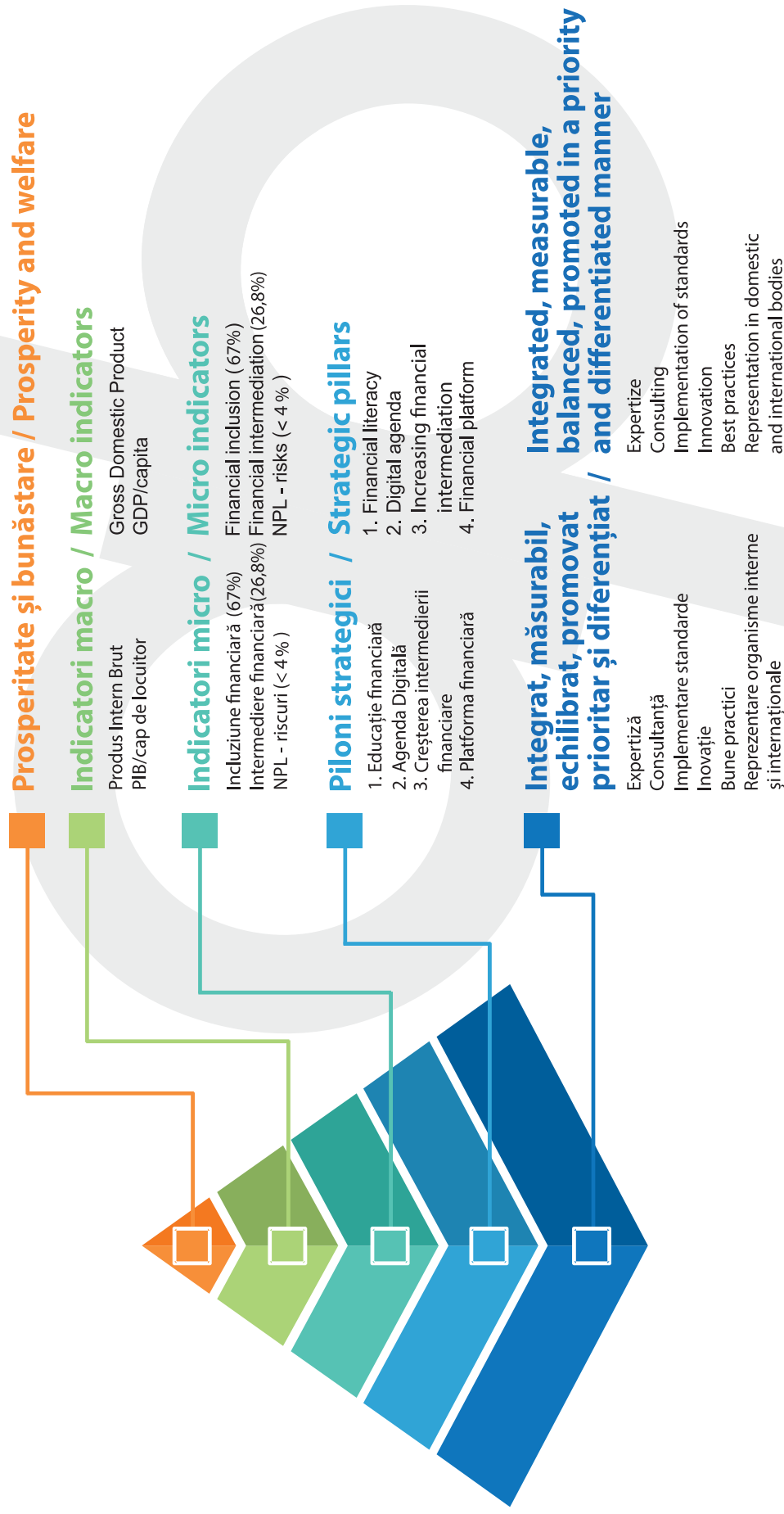
- ▲ Platforma de educație financiară
- ▲ Agenda digitală
- ▲ Creșterea intermedierei financiare
- ▲ Platforma Financiară, sinergie necesară pentru liniile și proiectele comune

Poziționarea ARB ca o voce unitară a sistemului bancar

Derularea proiectelor strategice și activitatea curentă a ARB structurată în jurul Comisiilor tehnice

Derularea funcției de autoreglementare, audit și control al Schemelor Naționale de Plăți.

Abordare strategică / Strategic approach

OBIECTIVE STRATEGICE

ALINIAREA LA MEDIUL SISTEMULUI BANCAR DIN ZONA CENTRALĂ ȘI EST EUROPEANĂ PRIN EFICIENȚĂ, COMPETITIVITATE ȘI STABILITATE

- Contribuția la adaptarea cadrului legislativ românesc la legislația europeană și transpunerea Directivelor Europene în spiritul în care au fost create
- Contribuția sistemului bancar ca principal finanțator al economiei românești la integrarea economică a României în zona centrală și est europeană
- Participarea la construcția mecanismelor europene și accesul direct la informații privind deciziile în acest domeniu - asigurarea dialogului, colaborării, schimbului de experiență și bune practici
- Promovarea sistemului bancar românesc ca parte activă a sistemului bancar european

CONTRIBUȚIA SISTEMULUI FINANCIAR BANCAR LA PROSPERITATEA ECONOMICĂ A ȚĂRII

- Educația financiară
- ARB - partener de încredere al instituțiilor guvernamentale în stabilirea și adoptarea de măsuri și promovarea unei legislații care să stimuleze economia de piață în general și piața financiar-bancară în special
  - Poziționarea ARB ca partener de încredere în relația cu autoritățile publice (Parlament, Guvern, Ministere etc.)
  - Participarea activă a sistemului bancar în procesul de elaborare a politicilor economico-financiare, fiscale, etc. care au impact asupra acestuia
- Implicarea în alinierea la nivel european și la noile tendințe în domeniul serviciilor financiar bancare, precum și în dezvoltarea de produse inovative
- Conlucrarea cu băncile membre pentru menținerea unor standarde ridicate de siguranță a operațiunilor și activității bancare
- Aportul comunității bancare la dezvoltarea pieței de capital

VOCEA AUTORIZATĂ A INDUSTRIEI FINANCIAR-BANCARE

- Îmbunătățirea continuă a comunicării
- Creșterea transparenței activității bancare
- Eficientizarea fluxurilor bancare prin schimb de informații și bune practici
- Susținerea propunerilor comunității bancare de către companii specializate în domeniu
- Identificarea sectoarelor economice în contact direct cu băncile și dezvoltarea de alianțe cu acestea

OBJECTIVES

STRATEGIC APPROACH

The Romanian Association of Banks (RAB), as the authorised voice of the banking industry from Romania, has as main strategic objectives aligning itself to the environment of the sectors from Central and Eastern Europe via efficiency, competitiveness and stability, while contributing to Romania's economic prosperity.

RAB has been promoting the consolidation of a safe, predictable, transparent and reliable business environment in Romania. RAB has as target positioning itself inside a constructive dialogue where the banking sector – in an institutional dialogue – is the promoter of solutions for the benefit of consumers and the Romanian economy, via:

A proactive strategic approach RAB

Constant, integrated, proactive communication

The banking sector contributes to consumers' welfare and to the development of the economy by:

- ▲ enhancing financial inclusion
- ▲ enhancing financial intermediation
- ▲ mitigating risks/barriers

Promotion of projects of national and international scope:

- ▲ Platform for financial literacy
- ▲ The digital agenda
- ▲ Enhancing financial intermediation
- ▲ Financial Platform, the synergy needed for common lines and projects

RAB positioning itself as the voice of the banking sector

The deployment of strategic projects and RAB's current activity structured around its Technical Commissions

The deployment of the self-regulating function, the audit and control of National Payment Schemes.

STRATEGIC OBJECTIVES

ALIGNING TO THE ENVIRONMENT OF THE BANKING SECTORS FROM CENTRAL AND EASTERN EUROPE VIA EFFICIENCY, COMPETITIVENESS AND STABILITY

- Contribution to adapting the Romanian legal framework to the European legislation and to transposing European Directives, by observing their spirit
- Contribution of the banking sector as main financier of the Romanian economy to Romania's economic integration in Central and Eastern Europe
- Participating to building European mechanisms and direct access to information concerning the decisions in this field – providing dialogue, collaboration, experience exchange and best practices
- Promoting the Romanian banking sector as an active component of the European banking sector

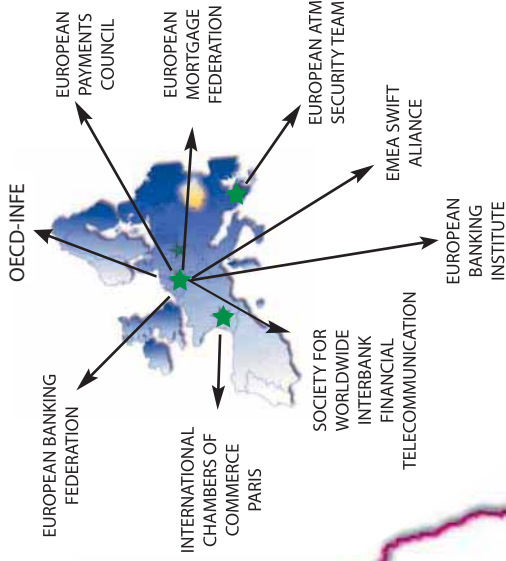
CONTRIBUTION OF THE FINANCIAL & BANKING SECTOR TO THE COUNTRY'S ECONOMIC PROSPERITY

- Financial literacy
- RAB - a reliable partner for government institutions with a view to establishing and adopting measures and promoting legislation that would stimulate the market economy in general and the financial and banking market in particular
  - RAB positioning itself as a trustworthy partner in the relationship with public authorities (the Parliament, the Government, Ministries etc.)
  - Active participation of the banking sector to the process of drawing up economic, financial, fiscal etc. policies that impact this sector
- Implication in aligning to Europe and to the new trends in the field of financial and banking services and the development of innovative products
- Cooperation with member banks, with a view to maintaining high standards as regards the safety of banking operations and banking activity in general
- The contribution of the banking community for the development of the capital market

THE AUTHORISED VOICE OF THE FINANCIAL & BANKING INDUSTRY

- On-going communication improvement
- Enhancing the transparency of banking
- More efficient banking flows via information exchanges and best practices
- Supporting the proposals of the banking community by making use of specialised companies in the field
- Identifying the economic sectors that have direct contact with banks and developing alliances with them

REPREZENTARE ARB / THE RAB REPRESENTATION

30 DE ANI DE ISTORIE ARB

CONTRIBUȚIA SISTEMULUI BANCAR ÎN ECONOMIE ÎN 30 DE ANI

2.087 miliarde lei	Impactul direct, indirect și indus al sistemului bancar, în ultimii 30 de ani, asupra producției de bunuri și servicii, potrivit studiului "Contribuția sistemului bancar în economie în ultimii 30 de ani" realizat de KPMG Advisory.
160 miliarde lei	Impactul asupra gradului de remunerare a angajaților și a consumului gospodăriilor.
198%	Totalul impactului direct, indirect și indus în producția de bunuri și servicii adus de sistemul de intermediari financiare în perioada 1990-2020 raportat la PIB-ul înregistrat de România în anul 2020.
1.013 miliarde lei	Valoarea totală a creditelor noi acordate în perioada 2007-2020 potrivit datelor disponibile BNR, ceea ce reprezintă 96% din PIB-ul aferent anului 2020 (PIB 2020 -1.055 mld. lei).
3,6	Suma creditelor noi acordate în perioada 2007-2020 este de 3,6 ori mai mare decât soldul creditului neguvernamental din 2020. Soldul creditului neguvernamental se ridică în 2020 la 282 miliarde lei.
485.270	de persoane fizice au contractat credite ipotecare/imobiliare de la bănci și au achiziționat locuințe sau au realizat alte investiții imobiliare, arată situația la finele anului 2019. Numărul debitorilor persoane fizice cu credite ipotecare este de 283.769 și numărul debitorilor persoane fizice cu alte credite pentru investiții imobiliare este de 201.505, la finele anului 2019.
100.650	companii se dezvoltă cu finanțare de la băncile din România potrivit datelor la finele anului 2019.
15 milioane	de deponenți au încredințat resursele băncilor.

CONTRIBUTION OF THE BANKING SECTOR IN THE ECONOMY

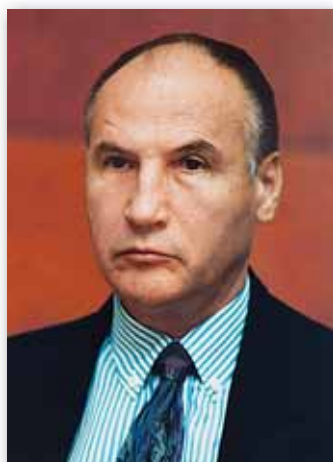
2,087 billion lei	Direct and indirect impact, plus the banking sector's impact in the last 30 years, upon the production of goods and services, according to the "Contribution of the banking sector in the economy, in the last 30 years" survey, drawn up by KPMG Advisory.
160 billion lei	Impact upon employee remuneration and household consumption.
198%	Total direct and indirect impact plus the impact upon the production of goods and services brought about by the system of financial intermediation during 1990-2020 against Romania's 2020 GDP.
1,013 billion lei	The total value of the new loans granted during 2007- 2020, according to the NBR available data, figure which represents 96% of the 2020 GDP (2020 GDP -1,055 billion lei).
3.6	The amount of the new loans granted during 2007-2020 is 3.6 times higher than the non-government credit balance in 2020. In 2020, the non-government credit balance stood at 282 billion lei.
485,270	natural persons contracted mortgage/real estate loans with banks and purchased residences or invested otherwise in real estate, shows the situation at the end of 2019. The number of debtors natural persons who had mortgage loans stood at 283,769 while the number of debtors natural persons who had other real estate loans stood at 201,505 at the end of 2019.
100,650	companies have been developing with the support of bank financing from Romania, according to the data at the end of 2019.
15 million	depositors have entrusted their resources to banks.

30 DE ANI DE ISTORIE ARB

PUNCTE DE REPER

DAN CORNELIU PASCARIU
1991 - 1994

CONSTANTIN DUNĂ
1994 - 1998

ION GHICA
1998 - 2000

1991

- ▶ ARB a devenit membră corespondentă a Federației Bancare Europene;
- ▶ ARB este membru fondator al Institutului Bancar Român, alături de Banca Națională a României;
- ▶ ARB a participat la elaborarea primei Legi bancare;

1992

- ▶ primele bănci românești s-au conectat la SWIFT;
- ▶ au fost introduse primele cărți de credit și s-a creat piața cardurilor;

1994

- ▶ a fost înființată ROMCARD;

1996

- ▶ a fost înființat Fondul de Garantare al Depozitelor în Sistemul Bancar;

1997

- ▶ a fost înființată Centrala Incidentelor de Plăți;

1998

- ▶ ARB a contribuit la revizuirea Legii bancare;
- ▶ ARB a devenit membră asociată a Federației Bancare Europene;

1999

- ▶ a fost înființat Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;

2000

- ▶ a fost înființată Centrala Riscurilor Bancare;

2001

- ▶ a fost înființat TRANSFOND;

2004

- ▶ s-a înființat Biroul de Credit;
- ▶ au fost introduse codurile IBAN în România;
- ▶ ARB a devenit membră a Forumului Interbalcanic al Asociațiilor Bancare;

2005

- ▶ a intrat în funcțiune Sistemul Electronic de Plăți;
- ▶ ARB s-a implicat în procesul denominării monedei naționale;

HIGHLIGHTS

RADU GRAȚIAN GHEȚEA
2000 - 2015

SERGIU BOGDAN OPRESCU
2015 - 2021

BOGDAN NEACȘU
2021 - prezent

1991

- ▶ RAB becomes a correspondent member of the European Banking Federation;
- ▶ RAB is the founding member of the Romanian Banking Institute together with the National Bank of Romania;
- ▶ RAB participates to the drawing up of the first Banking Law

1992

- ▶ The first Romanian banks connected to SWIFT;
- ▶ The first credit cards are introduced and the card market is established

1994

- ▶ ROMCARD is set up

1996

- ▶ The Bank Deposit Guarantee Fund is established

1997

- ▶ The Payment Incidents Register is created

1998

- ▶ RAB contributes to the reviewing of the Banking Law;
- ▶ RAB becomes an associate member of the European Banking Federation

1999

- ▶ The National Office for Preventing and Combating Money Laundering is set up

2000

- ▶ The Central Credit Register is established

2001

- ▶ TRANSFOND is set up

2004

- ▶ The Credit Bureau is established;
- ▶ IBAN codes are introduced in Romania;
- ▶ RAB becomes a member of the Inter-Balkan Forum of Banking Associations

2005

- ▶ The Electronic Payments System goes live;
- ▶ RAB is involved in the denomination of the domestic currency

30 DE ANI DE ISTORIE ARB

PUNCTE DE REPER

2007

- ▶ ARB a devenit membră cu drepturi depline a Federației Bancare Europene;
- ▶ a intrat în funcțiune Sistemul de raportări al instituțiilor de credit la BNR – SIRBNR,
- ▶ s-au aplicat noile prevederi ale Regulilor și Uzanțelor Internaționale care reglementează materia acreditivelor documentare – Publicația 600 a ICC Paris;
- ▶ ARB a devenit membră a Consiliului European al Plăților și a fost demarat proiectul SEPA în România;
- ▶ ARB a devenit organizație suport pentru aderarea la schemele SEPA a instituțiilor de credit din România;

2008

- ▶ s-au aplicat prevederile Noului Acord de Capital Basel II;
- ▶ a devenit operațional Sistemul de decontare electronică a instrumentelor de plată de debit – cecuri, cambii, bilete la ordin;
- ▶ a fost înființat Comitetul Național SEPA pentru derularea proiectului zonei unice de plăți în euro;
- ▶ primele bănci din România au aderat la Schema SEPA Credit Transfer pentru plăți în euro;

2009

- ▶ a fost elaborat și adoptat Codul de Etică Bancară la nivelul sistemului bancar românesc;
- ▶ ARB a devenit membră cu drepturi depline a Federației Ipotecare Europene;
- ▶ ARB a devenit membră a EMEA SWIFT Alliance (ESA);
- ▶ încheierea Convenției privind aplicarea standardelor SEPA Schemelor Naționale de Plăți
- ▶ încheierea Convenției privind decontarea interbancară a instrumentelor de debit (cecurilor, cambiilor și biletelor la ordin plătibile în lei emise în format vechi sau care nu pot fi decontate prin trunchiere)

2010

- ▶ au fost adoptate Regulile Comune privind Mobilitatea Conturilor emise de European Banking Industry Committee (EBIC);
- ▶ a fost susținută înființarea entității cu sarcini în mediere în sistemul financiar- bancar;
- ▶ s-au aplicat noile reguli internaționale ce guvernează materia scrisorilor de garanție bancară – Publicatia ICC Paris 758;
- ▶ primele bănci din România au aderat la schema SEPA Direct Debit pentru plăți în euro;

2011

- ▶ a fost realizată campania națională de educație financiară cu sprijinul Televiziunii Române, audiența atinsă în anul 2012 la nivel național fiind de o jumătate de milion de telespectatori per filler;
- ▶ aplicarea coordonată a prevederilor Ordinului ANPC nr. 164/2011 privind unele măsuri de informare a consumatorilor de către societățile financiare bancare și nebancare;
- ▶ s-au aplicat noile prevederi ale Regulilor Internaționale INCOTERMS

HIGHLIGHTS

2007

- ▶ RAB becomes a full member of the European Banking Federation;
- ▶ The credit institutions' reporting system NBR – SIRBNR goes live;
- ▶ The new provisions of the Uniform Customs & Practice for Documentary Credits (UCP 600) - Publication 600 of the ICC Paris are enforced;
- ▶ RAB becomes a member of the European Payments Council and the SEPA project is kicked off in Romania;
- ▶ RAB becomes a support organization for credit institutions in Romania so that these institutions can join the SEPA Schemes

2008

- ▶ The provisions of the Basel II: the New Capital Accord are implemented;
- ▶ The system for the electronic settlement of debit payment instruments - cheques, bills of exchange, promissory notes - becomes operational;
- ▶ The National SEPA Committee for the deployment of the single euro payments area project is established;
- ▶ The first banks in Romania join the SEPA Credit Transfer Scheme for euro payments

2009

- ▶ The 'Code of Ethics in Banking' is drawn up and is adopted across the Romanian banking sector;
- ▶ RAB becomes a full member of the European Mortgage Federation;
- ▶ RAB becomes a member of the EMEA SWIFT Alliance (ESA);
- ▶ Conclusion of the Convention on applying the SEPA standards to the National Payments Schemes;
- ▶ conclusion of the Convention on the interbank settlement of debit instruments (cheques, bills of exchange and promissory notes payable in lei issued in an old format or which cannot be settled by truncation)

2010

- ▶ Common Rules on Account Mobility issued by the European Banking Industry Committee (EBIC) are adopted;
- ▶ The establishing of an entity for mediation in the financial & banking sector is fostered;
- ▶ New international rules governing demand guarantees - Publication ICC Paris 758 are applied;
- ▶ The first banks in Romania join the SEPA Direct Debit Scheme for euro payments

2011

- ▶ A national campaign for financial education is deployed with the support of the Romanian Television; in 2012, the audience at national level stands at half a million viewers per filler;
- ▶ The coordinated implementation of the provisions of the ANPC Order no. 164/2011 on some measures for financial banking and non-bank institutions to inform their customers;
- ▶ The new provisions of the International Rules INCOTERMS are enforced

30 DE ANI DE ISTORIE ARB

PUNCTE DE REPER

2012

- ▶ au fost implementate Standardele Internaționale de Raportare Financiară, inclusiv modificările de Cod Fiscal aferente și corelația cu politica prudențială a BNR;
- ▶ a fost elaborat cadrul de auto-reglementare în domeniul plăților în lei;
- ▶ lansarea sistemului TRANSFOND SENT SEPA RON și a Schemei de transfer credit SEPA pentru plăți în moneda națională (SEPA Credit Transfer RON – SCT RON);

2013

- ▶ asigurarea condițiilor tehnice, organizatorice și logistice pentru a pune în aplicare noul Acord de Capital Basel III – CRD4;
- ▶ modernizarea noilor versiuni ale SEPA Credit Transfer Scheme lei și pregătirea pentru adoptarea schemelor SDD în RON;
- ▶ încheierea Convenției pentru redistribuirea excedentului de numerar cu alte bănci comerciale și, după caz, cu Trezoreria Statului;
- ▶ contribuția la alinierea cadrului legal și instituțional care să permită emiterea de obligațiuni ipotecare;
- ▶ a fost lansată campania națională de educație financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii;

2014

- ▶ Modificarea și finalizarea Legii Insolvenței;
- ▶ Implementarea în totalitate a noului Acord de Capital Basel III – CRD4;
- ▶ Asigurarea guvernancei Schemelor Naționale de Plăți prin Comitetul de Administrare a Schemelor Naționale de Plăți;
- ▶ Acord de colaborare pentru accesarea bazelor de date ANAF privind veniturile solicitanților de credite

2015

- ▶ Asociația Română a Băncilor a lansat site-ul de educație financiară www.educatiefinanciara.info

2016

- ▶ Înființarea Centrului de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Bancar (CSALB);
- ▶ ARB a devenit membră a Institutului Bancar European;
- ▶ Lansarea serviciului de procesare a instrumentelor de debitare directă în moneda națională în format SEPA (SEPA Direct Debit RON – SDD RON) și operaționalizarea Registrului Unic al Mandatelor de Debitare Directă
- ▶ suport acordat în promovarea pieței de capital din România pe lista de monitorizare de către FTSE Russell pentru obținerea statutului de piață emergentă (Secondary Emerging).

HIGHLIGHTS

2012

- The International Financial Reporting Standards are implemented, including the respective Fiscal Code amendments and the correlation with the NBR's prudential policy;
- The framework for self-regulating lei payments is drawn up;
- The launching of the TRANSFOND SENT SEPA RON system and of the SEPA Credit Transfer Scheme for payments in the domestic currency (SEPA Credit Transfer RON - SCT RON).

2013

- Providing for technical, organizational and logistics conditions in order to enforce the Basel III: the New Capital Accord - CRD4;
- Modernization of the new version of the lei SEPA Credit Transfer Scheme and preparation for the adoption of the SDD RON Scheme;
- Conclusion of the Convention on redistributing the cash surplus with other commercial banks and, as the case may be, with the State Treasury;
- Contribution to aligning the legal and institutional frameworks to allow for the issuance of mortgage bonds;
- The national, financial education campaign targeting SMEs is launched;

2014

- Amending and completing the Insolvency Law;
- Full implementation of the Basel III: the New Capital Accord - CRD4;
- Providing for the governance of the National Payment Schemes via the Committee for the Administration of National Payment Schemes;
- Collaboration Agreement to access the ANAF data bases containing the revenues of loan applicants;

2015

- The Romanian Association of Banks launches a site for financial education www.educatiefinanciara.info;

2016

- Setting up of a Centre for Alternative Dispute Resolution in Banking (CSALB);
- RAB becomes a member of the European Banking Institute;
- Launching of the service for the processing of direct debit instruments in the domestic currency in SEPA format (SEPA Direct Debit RON - SDD RON); the Single Register for Direct Debit Mandates goes live;
- Support granted for the promoting of the Romanian capital market on the monitoring list by FTSE Russell in order to obtain the Secondary Emerging status.

30 DE ANI DE ISTORIE ARB

2017

- Procesul de rebranding al ARB, acțiune prin care imaginea ARB se aliniază cu noua strategie bazată pe patru piloni;

2018

- Ministerul Educației și Cercetării, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor, Autoritatea de Supraveghere Financiară și Asociația Română a Băncilor au încheiat un Acord de colaborare pentru elaborarea Strategiei Naționale de Educație Financiară;
- Membrii Platformei de Educație Financiară au lansat Manualul practic pentru utilizatorul de servicii financiare;
- Industria bancară din România a adoptat noul Cod de Conduită, document ce evidențiază respectarea principiilor eticii bancare în raport cu toți stakeholderii sistemului bancar;

2019

- 12 instituții reprezentative ale industriei financiare din România au semnat Acordul de Colaborare pentru crearea Platformei Financiare;
- Lansarea componentei Plăți Instant a sistemului TRANSFOND SENT SEPA RON și a Schemei de transfer credit instant SEPA pentru plăți în moneda națională (SEPA Credit Transfer Instant RON – SCT Inst RON);

2020

- Băncile din România au lansat campania de informare și conștientizare #DreptulLaBanking
- Acord de colaborare privind implementarea sistemului de instituire electronică a popririi asupra conturilor bancare;

2021

- ARB a devenit membru afiliat al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - Rețeaua Internațională de Educație Financiară (OECD/INFE);
- Lansarea site-ului dedicat Strategiei Naționale de Educație Financiară, www.edu-fin.ro, realizat de ARB în parteneriat cu BNR, ASF, ME și MF;
- ARB împreună cu BNR și IBR și prin implicarea și a altor instituții publice au acreditat la Ministerul Educației și Cercetării singurul curs integral de educație financiară destinat profesorilor care predau disciplina obligatorie „Educație socială” elevilor de clasa a VIII-a.

2017

- The rebranding of RAB, an action via which the RAB image is aligned with the new strategy based on four pillars;

2018

- The Ministry for Education and Research, the National Bank of Romania, the Ministry for Finance, the Financial Supervisory Authority and the Romanian Association of Banks conclude a Collaboration Agreement for the drawing up of a National Strategy on Financial Education;
- The members of the Platform for Financial Education launch the Practical textbook for the users of financial services;
- The banking industry in Romania adopts a new Code of Conduct, a document which highlights the observance of the principles of banking ethics by all the banking sector's stakeholders;

2019

- Representatives of 12 institutions from the financial industry of Romania sign a Collaboration Agreement for the establishing of a Financial Platform;
- Launching of the Instant Payments component of the TRANSFOND SENT SEPA RON system and of the SEPA Credit Transfer Instant Scheme for payments in the domestic currency (SEPA Credit Transfer Instant RON - SCT Inst RON);

2020

- The banks in Romania launch an informing and awareness campaign called #DreptulLaBanking;
- Collaboration Agreement on the implementing of the electronic garnishments system on bank accounts;

2021

- RAB becomes an affiliate member of the Organization for Economic Co-operation and Development - the International Network on Financial Education (OECD/INFE);
- Launching of a website dedicated to the National Strategy for Financial Education www.edu-fin.ro, built by RAB, in a partnership with NBR, FSA, ME and MF;
- RAB, together with the NBR and the RBI and by involving other public institutions, accredit with the Ministry for Education and Research the only complete course on financial education targeting the teachers who teach the mandatory discipline "Social Education" to the pupils in the 8th form.

PERSPECTIVELE MACROECONOMICE ALE ROMÂNIEI

Economia României a înregistrat anul trecut o contracție de 3,9%, mai puțin severă comparativ cu declinul PIB înregistrat la nivelul Uniunii Europene, de -6,1%, pe fondul măsurilor adoptate de autoritățile române pentru a contracara efectele negative ale pandemiei COVID 19. Prognozele pentru acest an indică o creștere economică de 7%, astfel că asistăm la o revenire a economiei României în "V".

Redresarea economică în primul semestru din 2021 a înregistrat un ritm mai alert în comparație cu cel preconizat inițial, fiind impulsionată de cererea internă, care a susținut creșterea și în trimestrul IV din 2020. PIB/capita în România se cifrează la 8.780 euro, fiind de 1/3 din media UE-27 de 26.290 euro, la nivelul anului 2020, fiind în scădere față de 2019, pe fondul contracției economiei în contextul pandemiei.

Datele privind creditarea indică un avans al creditului neguvernamental cu 5,5%, la nivelul anului 2020, până la 58 mld euro. Astfel, în mod paradoxal, am asistat la creșterea gradului de intermediere financiară la 26,8% în 2020, de la 25,3% în 2019.

Gradul de intermediere financiară în România este sub nivelul țărilor din regiune precum Ungaria (35%), fiind chiar și dublu în Polonia (48%), Bulgaria (52%) sau Cehia (54%), iar media europeană a indicatorului era de 92%. Pentru acest an, creditarea este așteptată să crească cu 8%, fiind impulsionată de creditele acordate companiilor.

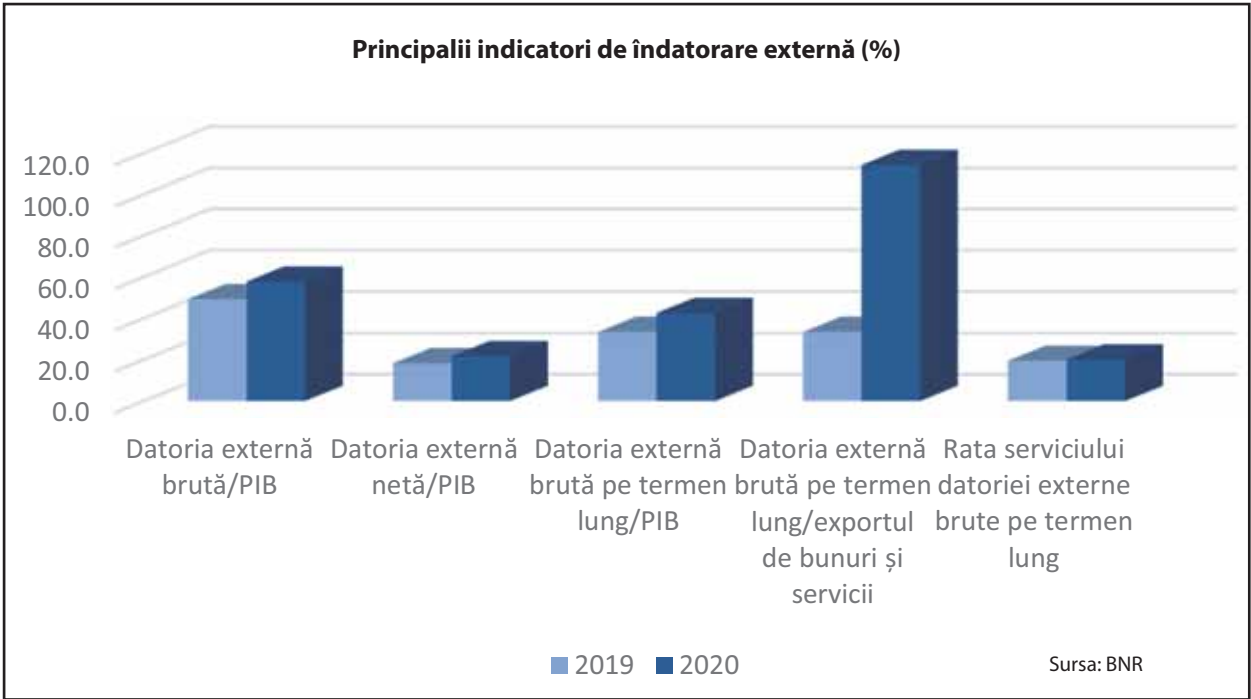
Rata anuală a inflației IPC a ajuns în luna decembrie 2020 la 2,63%, fiind sub nivelul raportat în anul 2019 de 3,83%. Factorii exogeni, precum scumpirea combustibililor, au determinat ca rata anuală a inflației să avanseze în luna august 2021 până la 5,25%, peste nivelul prognozat și deasupra limitei de sus a intervalului țintit de Banca Națională a României. Ținta staționară de inflație a BNR de 2,5 la sută ± 1 punct procentual. Tendințe similare au fost înregistrate și în țările din regiune. Anul trecut, execuția bugetului general s-a încheiat cu un deficit de peste 9,8% din PIB, dublu comparativ cu anul 2019, pe fondul cheltuielilor pentru combaterea efectelor pandemiei și a facilităților fiscale, în timp ce datoria publică a țării a ajuns la 49,7% din PIB.

În cursul anului 2020, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 11 miliarde de euro. Tensiunile la nivelul echilibrelor macroeconomice, inclusiv ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19 reprezintă un risc sistemic sever, indică Raportul BNR asupra Stabilității Financiare 2021. Riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental reprezintă un risc sistemic ridicat, în timp ce riscul privind accesul la finanțare a economiei reale este un risc sistemic moderat.

România a înregistrat una dintre ele mai rapide viteze de reducere a ratei creditelor neperformante dintre țările europene, reducerea fiind de aproape 6 ori în 7 ani, până la 3,83% la finele lunii decembrie 2020. Evoluția ratei creditelor neperformante depinde de ritmul de revigorare a economiei României, pe fondul crizei de sănătate, și de capacitatea de redresare financiară a debitorilor care au apelat la moratoriile publice și private.

La nivel national, programele de sprijinire a ocupării forței de muncă și-au atins obiectivul de a limita efectele pandemiei, astfel că rata șomajului înregistrat s-a menținut scăzută, la 3,4%. La 14 ani de la integrarea în Uniunea Europeană, România se evidențiază în continuare ca fiind statul european aflat la coada plutonului UE în materie de incluziune financiară (67%), intermediere financiară (26,8%), nivelul educației financiare (22%) și, cu mici excepții, ca nivel al bunăstării economice.

România poate migra spre lotul țărilor UE în care PIB per capita tinde spre 20.000 euro, însă mai avem un drum lung de parcurs. Ar trebui să adoptăm o viteză prin care să obținem un avantaj de convergență adică viteza noastră de parcurs să fie mai mare decât a grupului pe care îl urmărim.

ROMANIA'S MACROECONOMIC OUTLOOK

Last year, Romania's economy shrank by 3.9%, nonetheless a less severe shrinking compared to the GDP decline across the European Union by -6,1% and taking into account the measures adopted by the Romanian authorities in order to counter the negative effects of the COVID-19 pandemic. The forecasts for this year mention economic growth by 7%, so that we have been witnessing a "V"-shaped economic recovery in Romania.

The economy's recovery in S1 2021 had a brisk pace compared to the pace initially expected, being given momentum by the domestic demand which supported growth in Q4 2020 as well. In 2020, in Romania, GDP/capita stood at €8,780, which was 1/3 of the UE-27 average of €26,290, down compared to 2019, taking into account the economy's shrinking in the context of the pandemic. The data on lending show an advance in non-government credit by 5.5% in 2020 to €58 billion. Thus, paradoxically, we have been seen an increase in financial intermediation up to 26.8% in 2020, from 25.3% in 2019.

In Romania, financial intermediation is below the one in the countries of the region such as Hungary (35%), being even double in countries such as Poland (48%), Bulgaria (52%) or the Czech Republic (54%), while the European average is 92%. This year, lending is expected to go up by 8%, being spurred on by corporate lending.

In December 2020, the annual CPI inflation rate reached 2.63%, a level under the one reported in 2019, i.e. 3.83%. Exogeneous factors such as more expensive fuel have made the annual inflation rate go up in August 2021 to 5.25%, above the forecast level and above the upper limit of the interval targeted by the National Bank of Romania. The NBR stable inflation target is 2.5 % $\pm$ 1 %. Similar trends have been reported in the countries of the region.

Last year, the general budget execution was closed with a deficit of over 9.8% of the GDP, double compared to 2019, contemplating the expenses to combat the pandemic effects and the fiscal facilities, while the country's public debt reached 49.7% of the GDP.

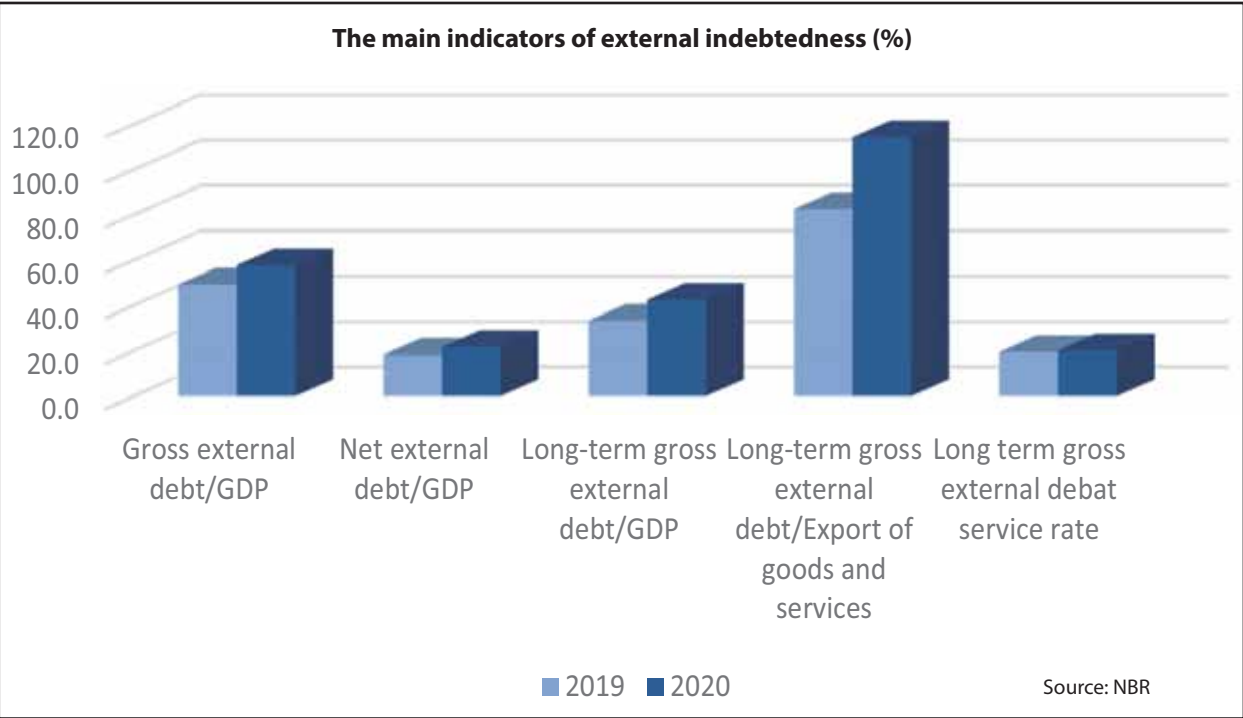

During 2020, the current account of the balance of payments had an €11 billion deficit. The tensions in macroeconomic balances, including the COVID-19 pandemic effects, represent a severe systemic risk, says the NBR report on Financial Stability 2021. The default risk on the loans granted to the non-government sector represents a high systemic risk, while the risk regarding access to financing the real economy is a moderate systemic risk.

Romania has had one of the fastest drops in the NPL rate among European countries, the drop happening almost 6 times in 7 years, down to 3.83% at the end of December 2020. The developments in the NPL rate depend on the recovery pace of Romania's economy - contemplating the healthcare crisis - and on the financial redress capacity of the debtors who benefited from the public and private moratoria.

At national level, the programmes to support employment have reached their aim of limiting the pandemic's effects, so that the unemployment rate kept being low, i.e. 3.4%.

After 14 years since the integration in the European Union, Romania is the state ranking last in the EU as regards financial inclusion (67%), financial intermediation (26.8%), the level of financial education (22%) and, with some exceptions, the level of economic welfare. Romania can migrate toward the group of EU countries where the GDP/capita is almost €20,000, but we still have a long way to go. We should adopt a speed which could bring us a convergence advantage, namely our fare speed should be faster than the speed of the group we have been chasing.

EVOLUȚIA SECTORULUI BANCAR

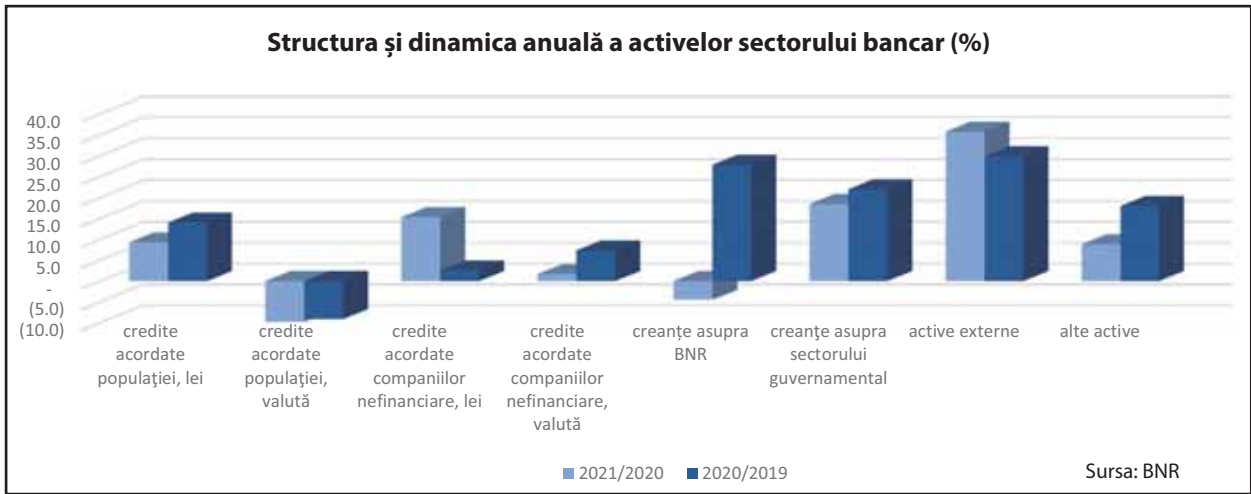

Sistemul bancar românesc a traversat primul an al pandemiei COVID-19 cu o serie de puncte forte. Soliditatea sistemului bancar, absorbția problemelor de lichiditate ale clienților, creșterea creditării pe baze sustenabile, accelerarea digitalizării și un avans mare al economisirii sunt punctele tari ale sistemului bancar în acest context pandemic. Încă de la debutul pandemiei, indicatorii de soliditate ai sistemului bancar au permis o abordare proactivă, de absorbție a problemelor clienților și de creștere a creditării într-un ritm susținut. Indicatorul de solvabilitate al sistemului bancar se plasa la 25,14% la finele lunii decembrie 2020, cel mai ridicat nivel al solvabilității din 2007 (din ultimii 13 ani). În luna iunie 2021, indicatorul de solvabilitate era de 23,88%, de trei ori peste minimul admis de 8%. Datele BNR arată că indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate s-a majorat la 279% în martie 2021, în condițiile în care media UE este de 173,7%.

Datele privind creditarea indică un avans al creditului neguvernamental cu 5,5%, la nivelul anului 2020, până la 282 miliarde lei (58 mld euro), în condițiile în care economia s-a contractat cu 3,9%. Creditele noi acordate companiilor și populației s-au cifrat la 84 miliarde lei anul trecut și ocupă o pondere de aproape o treime în soldul creditului neguvernamental. Creditele noi intrate în economie în 2020, într-un singur an, ocupă o pondere de 8% în PIB.

Astfel, în mod paradoxal, am asistat la creșterea gradului de intermediere financiară la 26,8% în 2020, de la 25,3% în 2019. Gradul de intermediere financiară a revenit pe creștere, după ce a scăzut de la nivelul de 40% în 2011 și sperăm ca acest trend de creștere să se mențină. În acest sens, a fost înființat un grup de lucru împreună cu Banca Națională a României care are ca obiectiv creșterea gradului de intermediere financiară pe baze sustenabile prin eliminarea barierelor. Gradul de intermediere financiară este cel mai redus comparativ cu statele membre ale Uniunii Europene, în timp ce în țările din regiune, nivelul era mai mare în Ungaria (35%), chiar și aproape dublu în Polonia (48%), Bulgaria (52%) sau Cehia (54%), iar media europeană a indicatorului era de 92%.

Tendința de creștere a creditării s-a menținut și în luna iulie, avansul creditului neguvernamental fiind de 12,6%, în ritm anual, până la 306 miliarde lei, fiind cea mai mare viteză de creștere a creditării de la debutul pandemiei. Pentru anul 2021, creditarea este așteptată să înregistreze un ritm de creștere mai alert comparativ cu nivelul raportat pentru anul trecut. Băncile iau în calcul o creștere a creditului neguvernamental de 8% în perioada decembrie 2020-decembrie 2022. Conform strategiilor, creditarea ar urma să se accelereze în special la nivelul segmentului companiilor nefinanciare. La nivelul acestora sunt în continuare vulnerabilități

legate în special de numărul mare de firme cu capitaluri proprii sub limita reglementată și disciplina laxă la plată. Într-un efort conjugat și cu autoritățile statului, prin efectul moratorului legislativ, precum și prin măsuri individuale, băncile au soluționat 686.500 de cereri provenite de la clienți la nivelul întregului an 2020, în această statistică fiind incluse și măsurile de amânare la plată a dobânzilor pentru cardurile de credit. Aproximativ 67% din totalul soluționărilor la nivelul anului 2020 s-au realizat în baza măsurilor individuale adoptate de bănci pentru sprijinul clienților, iar restul de 33% în baza moratorului legislativ.

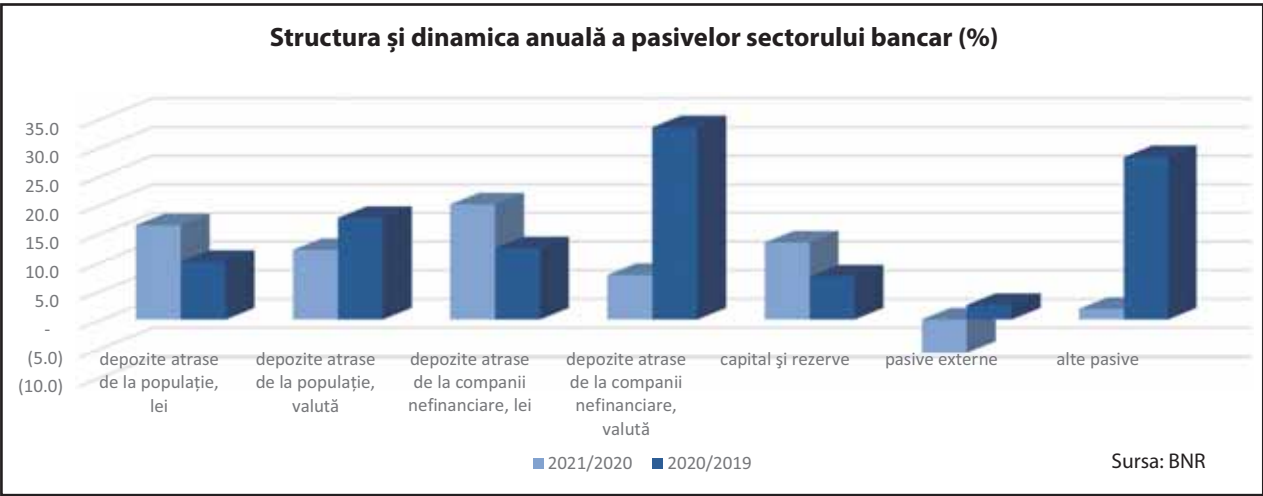
Băncile din România au primit 20.800 de solicitări pentru suspendarea obligațiilor de plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor, de la clienții persoane fizice și juridice, în perioada 1 ianuarie-15 martie 2021, potrivit datelor Asociației Române a Băncilor.

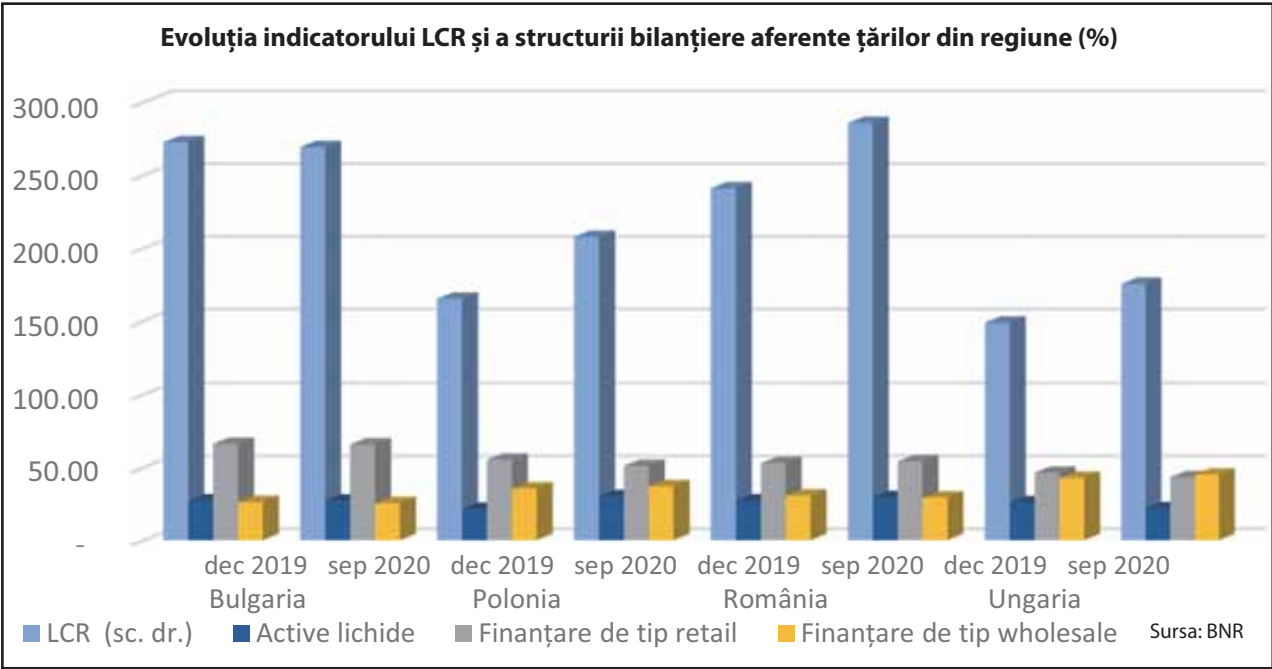
Aproximativ 96% dintre aceste solicitări au fost depuse de persoanele fizice, restul de aproape 4% fiind înaintate de companii, respectiv 800 de cereri. Clienții ale căror venituri au fost afectate direct sau indirect de situația generată de pandemie, care se calificau la condițiile prevăzute de Ordonanța de Urgență nr. 227/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 37/2020, au transmis solicitările către creditori, până cel mai târziu la data de 15 martie 2021, inclusiv.

România a înregistrat una dintre cele mai rapide viteze de reducere a ratei creditelor neperformante dintre țările europene, reducerea fiind de aproape 6 ori în 7 ani, până la 3,83% la finele lunii decembrie 2020. Potrivit studiului de impact realizat de KPMG Advisory, reducerea ratei creditelor neperformante la un nivel de 3% ar putea genera pentru instituțiile de credit capital suplimentar de 2,3 miliarde lei, care ar putea susține un volum de credite suplimentar de 22,6 miliarde lei.

Unul dintre riscurile identificate la nivelul acestui an este cel al creșterii ratei creditelor neperformante. Rata creditelor neperformante a fost în luna iulie 2021 de 3,71%. Rata creditelor neperformante pe segmentul companiilor s-a diminuat de la 7,2% la 6,6% în 2020, însă pentru perioada următoare, este de așteptat ca riscul de credit pe această zonă să se majoreze. Suspendarea ratelor din primul trimestru, politicile de susținere a clienților care întâmpină dificultăți implementate proactiv de bănci, ca și creșterea economică mai puternică decât se anticipa, ar putea permite evitarea scenariului unei majorări semnificative a acestui indicator.

În plan național, vom asista la adaptarea cadrului legislativ la Planul European de acțiune pentru prevenirea formării unui nou val de credite neperformante.

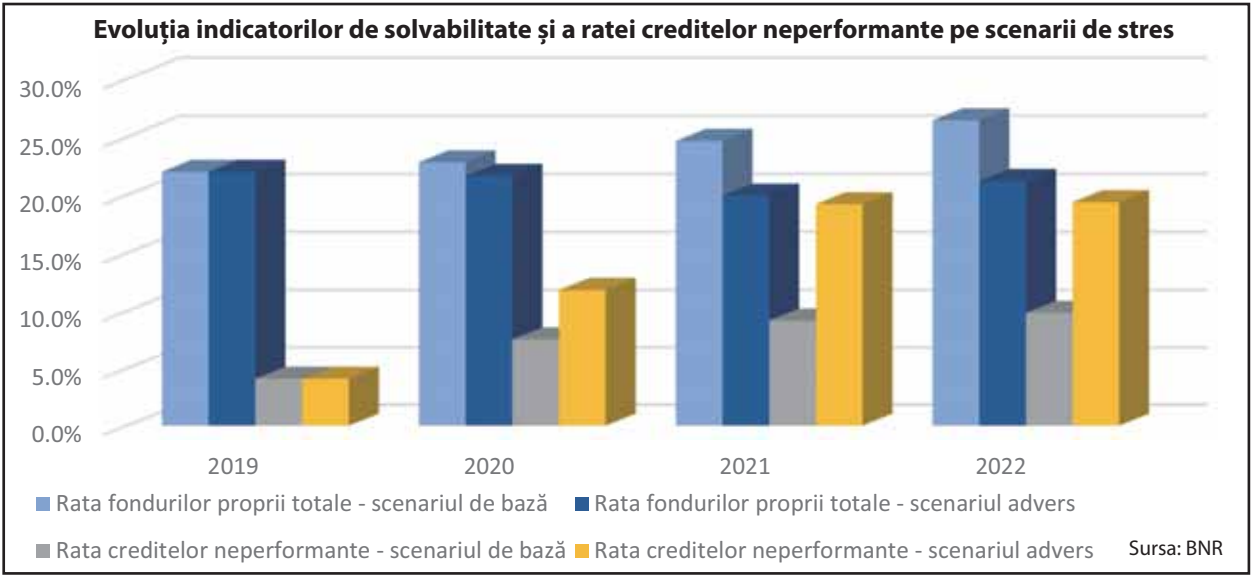
Industria bancară din România asigură, datorită specificului activității sale, un rol cheie în buna funcționare a mecanismelor economice și financiare, cu impact deopotrivă asupra evoluțiilor macroeconomice, a dinamicii mediului de afaceri și a îmbunătățirii gradului de prosperitate economică din România.

La sfârșitul anului trecut, sectorul bancar românesc cuprindea 34 de instituții de credit: trei bănci cu capital integral sau majoritar deținute de statului român, trei instituții de credit cu capital majoritar românesc privat, 20 bănci cu capital străin majoritar și opt sucursale ale băncilor străine. Activele sistemului bancar românesc se ridicau la 560 miliarde lei. Aproximativ 70,5% din activele sectorului bancar din România sunt deținute

de instituții cu capital străin în 2020, tendință descendentă față de nivelul de 91,3% înregistrat la sfârșitul anului 2016.

Premisele de accentuare a procesului de consolidare a sectorului bancar prin fuziuni și achiziții se mențin, în contextul intensificării competiției, a nevoii de acoperire a costurilor operaționale, inclusiv prin majorarea cotei de piață deținute și a deciziilor la nivel de grup de renunțare la anumite piețe.

Rolul sistemului bancar constă în asigurarea intermedierei financiare, unul dintre principalele obiective fiind protejarea economiilor populației și ale companiilor. Băncile din România dispun de resursele necesare pentru creditare, indicatorul credite/depozite fiind plasat la 68,15% la finele lunii iunie 2021, în timp ce indicatorul de solvabilitate este de aproape trei ori peste minimul admis.

Tendința de creștere a economisirii s-a menținut și în prima parte a anului 2021, la 15,3% în iulie 2021, astfel că depozitele s-au cifrat la 442 miliarde lei. Economisirea a cunoscut o tendință de creștere pe parcursul crizei de sănătate, viteza de creștere fiind aproape dublă față de cea a creditării, în 2020. Acest aspect arată încrederea pe care o au deponenții în sistemul bancar.

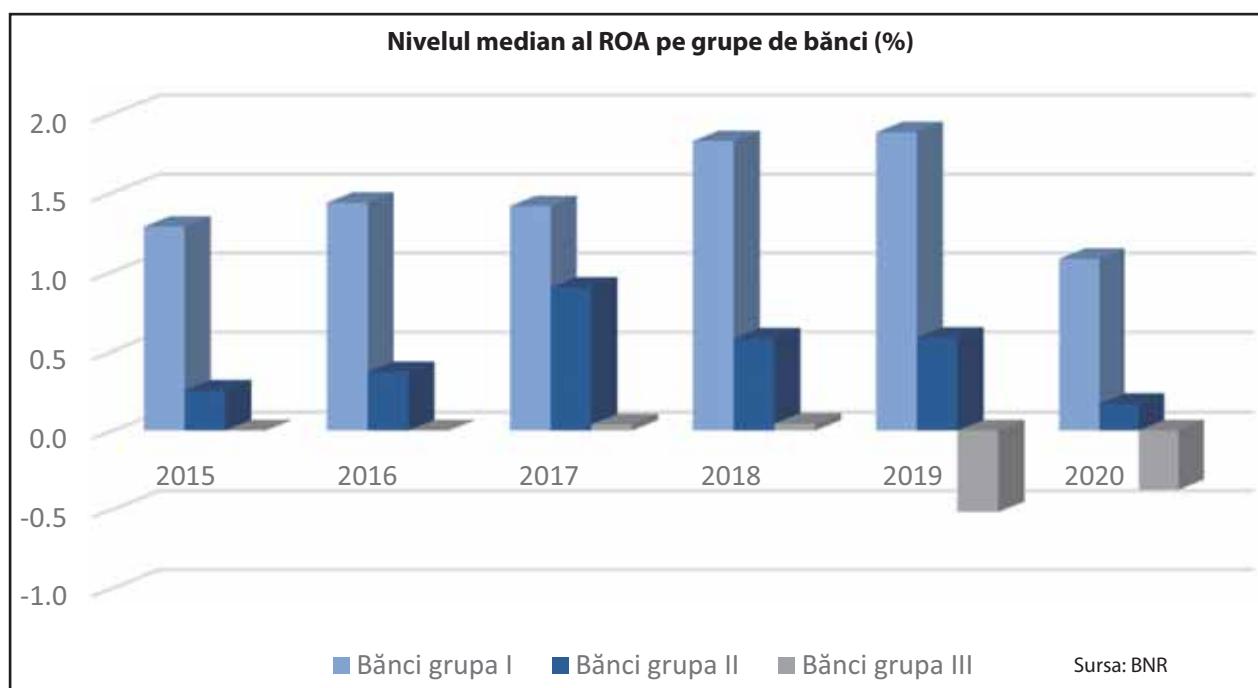
În condițiile unui an atipic, capacitatea sectorului bancar de a genera profit a fost influențată negativ de perspectivele de înrăutățire a condițiilor macroeconomice. În sectorul bancar, rentabilitatea activelor și a capitalurilor erau de 0,95% respectiv 8,66% la finele anului trecut. Rentabilitatea a început să se îmbunătățească pe parcursul anului în curs, ceea ce este un semnal pozitiv inclusiv din perspectiva capacității suplimentare de capitalizare și care poate susține activitatea de creditare.

Sectorul bancar național se plasa în 2019 pe poziția a 11-a, respectiv pe a 7-a poziție între statele Uniunii Europene din punct de vedere a rentabilității activelor ROA (1,4%) și a rentabilității capitalului ROE (12,3%). La 14 ani de la integrarea în Uniunea Europeană, România se evidențiază ca fiind statul european aflat la coada plutonului UE în materie de incluziune financiară (67%), intermediere financiară (26,8%), nivelul educației financiare (22%) și, cu mici excepții, ca nivel al bunăstării economice.

Impactul pandemiei este unul negativ, însă plusurile potențiale pe care sunt șanse să le găsim la finalul crizei sunt legate de stimularea accesului digital la serviciile bancare și, în mod paradoxal, de creșterea gradului de intermediere financiară și a incluziunii financiare.

La aproape un an de la debutul pandemiei COVID-19 în România, studiile arată o creștere a gradului de incluziune financiară și a digitalizării în sistemul bancar. Doi din trei români (67%) utilizează produse și servicii bancare de orice fel, precum conturi curente, carduri, credite, depozite și efectuează plăți, potrivit Studiului Digitalizarea sistemului bancar în percepția românilor realizat în luna decembrie 2020 de Institutul Român pentru Evaluare și Strategie (IRES) și comandat de Asociația Română a Băncilor. La nivelul anului 2017, gradul de incluziune financiară era estimat de Banca Mondială la 58% în România.

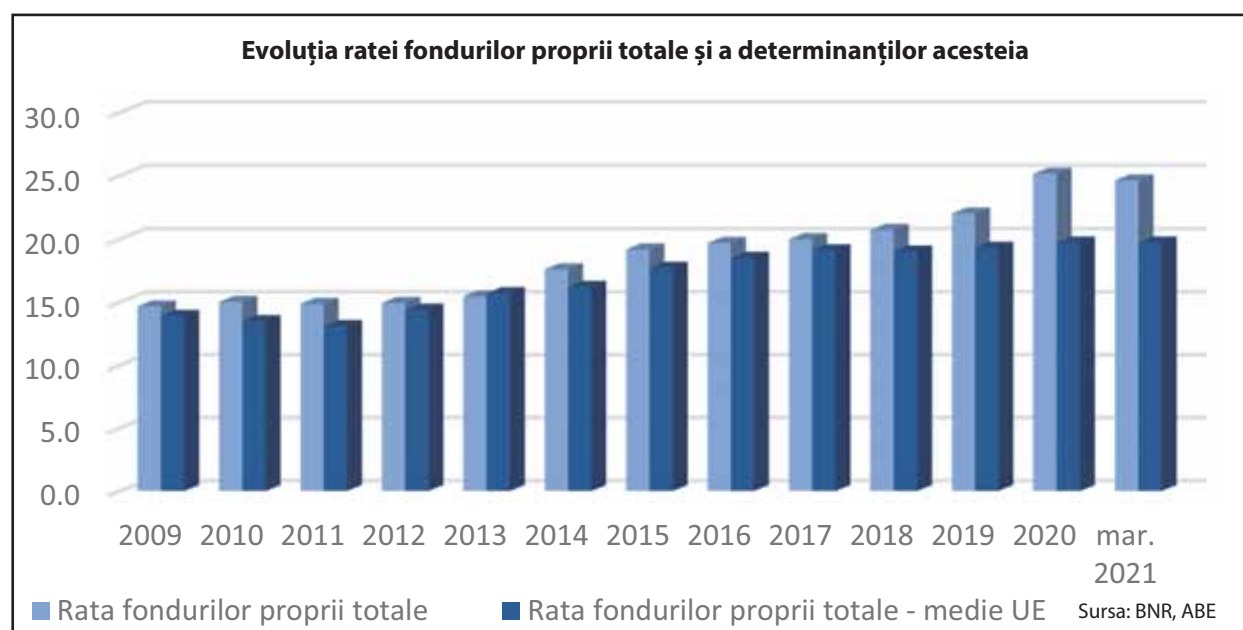
Pe fondul intensificării digitalizării și optimizării cheltuielilor operaționale, rețeaua de unități bancare a înregistrat în 2020 o reducere de 4,5%, până la 3.871 de unități bancare teritoriale. Numărul de angajați din sectorul bancar a ajuns în 2020 la 52.650. Industria bancară din România poate și își dorește să contribuie pe mai departe la dezvoltarea durabilă a României și societății românești per ansamblu. Instituțiile de credit au o contribuție substanțială la creșterea economică și la reducerea excluziunii sociale și financiare.

Este un deziderat a cărui atingere poate fi accelerată, în condițiile unui cadru normativ echilibrat și predictibil, un cadru care să permită creșterea atractivității pieței locale și valorificarea pe deplin a potențialului industriei, în beneficiul final al tuturor românilor. Responsabilitatea în alocarea resurselor va fi definitorie în evoluția sistemului bancar și a economiei

României în perioada post criză de sănătate. Aceste măsuri au rolul de a conserva capacitatea băncilor, în calitatea lor de Infrastructură Critică Națională, de a rămâne solid capitalizate și cu indicatori de lichiditate în acord cu reglementările naționale și internaționale, pentru a evita afectarea stabilității financiare.

DEVELOPMENTS IN THE BANKING SECTOR

During the first year of the COVID-19 pandemic, the Romanian banking sector fared benefiting from some strong points. The soundness of the banking sector, the absorption of customers' liquidity problems, enhancing lending on sustainable basis, accelerating digitalization and a strong advance in saving have been the banking sector's strong points in the context of the pandemic.

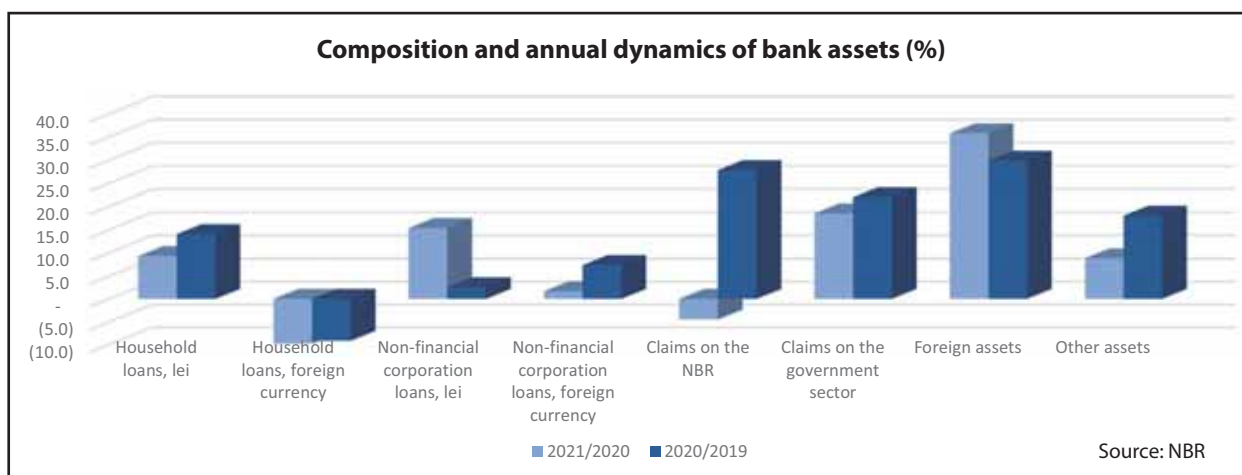
From the very start of the pandemic, the banking sector's robustness ratios allowed for a proactive approach, namely to absorb customers' problems and enhance lending at pace. The banking sector's solvency ratio stood at 25.14% at the end of December 2020, the highest level of solvency since 2007 (in the last 13 years). In June 2021, the solvency ratio stood at 23.88%, namely three times over the minimum level accepted, i.e. 8%. The NBR data shows that the liquidity coverage ratio went up to 279% in March 2021, contemplating the fact that the EU average stands at 173.7%.

For 2020, the data on lending showed an increase in non-government credit by 5.5% to 282 billion lei (€58 billion), taking into account the fact that the economy shrank by 3.9%. The new loans granted to corporations and to households stood at 84 billion lei last year,

having a weight of almost one third of the non-government credit balance. In 2020, during one year, the new loans entering the economy had a weight of 8% of the GDP.

Thus, in 2020, paradoxically for that matter, we witnessed an increase in financial intermediation to 26.8% - from 25.3% in 2019. The level of financial intermediation reversed to growth after dropping from 40% in 2011 and we do hope that this upward trend will continue in the future also. In this respect, a task force was set up together with the National Bank of Romania, having as aim to enhance financial intermediation on sustainable basis by eliminating all barriers.

The level of financial intermediation was the lowest one compared to the European Union Member States; in the countries in the region, the highest level belonged to Hungary (35%); it was even double in Poland (48%), Bulgaria (52%) or the Czech Republic (54%), while the indicator's European average stood at 92%. The upward trend in lending continued in July too, the advance in non-government credit standing at 12.8%, at an annual pace, up to 306 billion lei, being the highest speed in lending since the start of the pandemic. For 2021, we expect lending to have a more alert pace compared to last year.

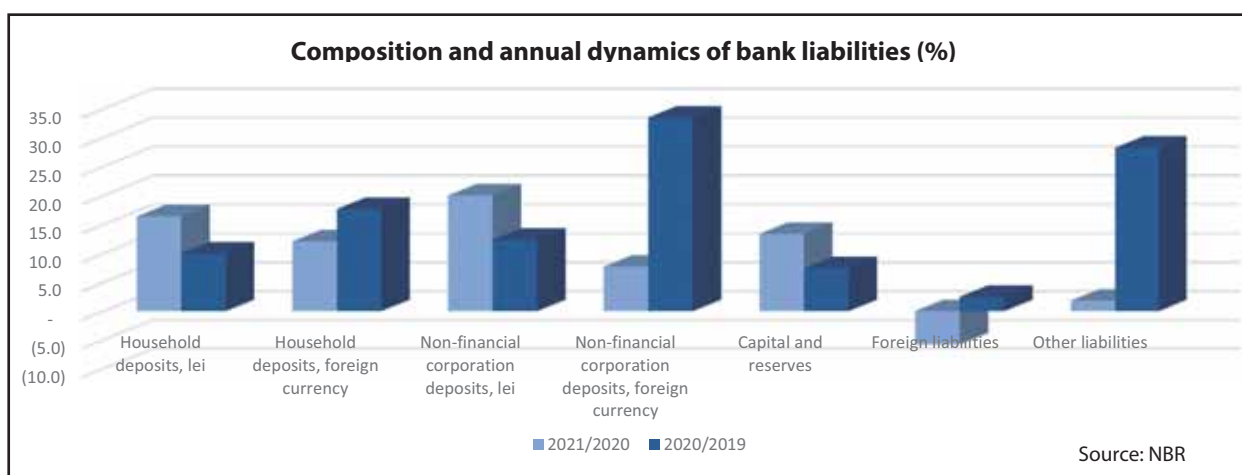
Banks take into account an increase in non-government credit by 8% during December 2020 - December 2022. According to strategies, lending is to accelerate particularly when it comes to non-financial companies. These companies still have vulnerabilities related mainly to the high number of firms with own funds under the regulated limit and a lax payment discipline.

In a common effort with the state authorities, via the effect of the legislative moratorium and via individual measures, banks solved 686,500 applications submitted by their customers during the entire year 2020, in this statistic being included also the measures of delayed payment of the interest on credit cards. In 2020, about 67% of total solving was carried out based on the individual measures adopted by banks in order to support their customers, while the remaining 33% was based on the legislative moratorium.

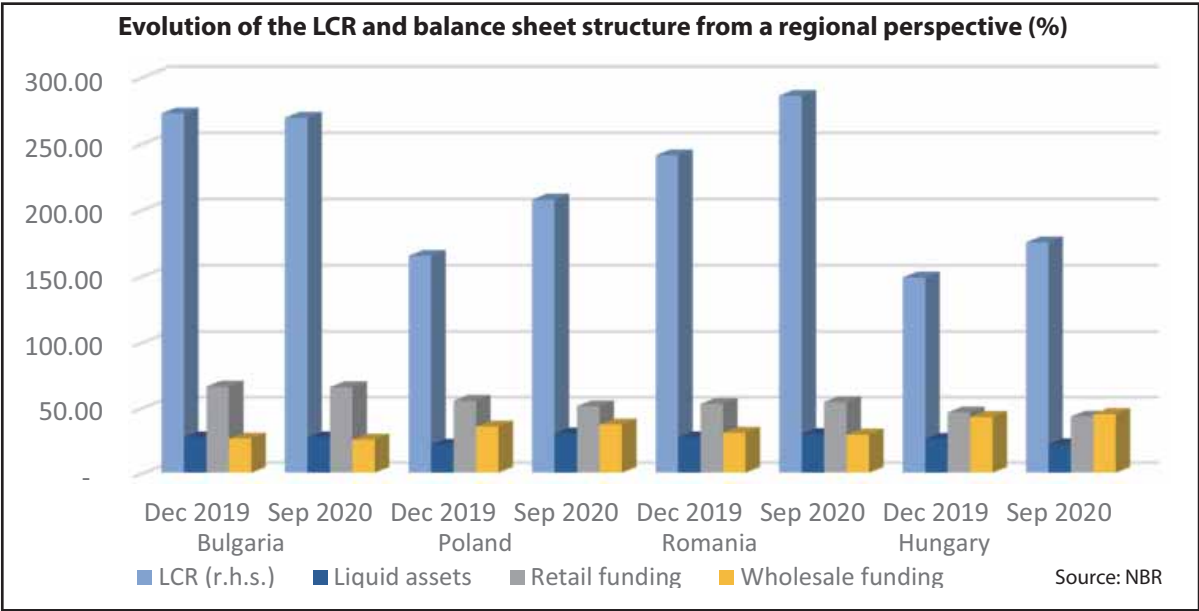
Banks in Romania have received 20,800 requests to suspend the payment obligations of instalments, interests and fees, from their customers - legal and natural persons - during 1 January - 15 March 2021, according to the data of the Romanian Association of Banks.

About 96% of these applications were submitted by natural persons, the remaining of almost 4% coming from corporations, respectively 800 applications. The customers whose revenues were affected directly or indirectly by the pandemic and who qualified in conformity with the conditions set forth under the Government Emergency Ordinance no. 227/2020 to amend and supplement the Government Emergency Ordinance no. 37/2020, have submitted their applications to creditors no later than 15 March 2021.

Romania had one of the steepest decreases in its NPL ratio among European countries, the drop happening almost 6 times in 7 years, down to 3.83% at the end of December 2020. According to an impact survey drawn up by KPMG Advisory, a cut in the NPL ratio to 3% could generate for credit institutions additional capital amounting to 2.3 billion lei, money that could support an additional loan volume of 22.6 billion lei. One of the risks identified this year is the risk of a NPL ratio increase. In July 2021, the NPL ratio stood at 3.71%. The NPL ratio for corporations went down from 7.2 % to 6.6 % in 2020 but, for the near future, we expect credit risk for this segment to go up.

The suspending of instalments in Q1 and the policies of proactively supporting the customers under financial pressure implemented by banks and a stronger-than-expected economic growth could allow for the avoiding of the scenario related to a significant increase in this indicator.

At national level, we will be witnessing the adapting of the legal framework to the European Action Plan on preventing the build-up of a new NPL wave.

Due to the specificity of its business, the banking sector of Romania plays a key role in the smooth working of the economic and financial mechanisms, with impact upon macroeconomic developments, upon the business environment dynamics and upon improving economic welfare in Romania. At the end of last year, the Romanian banking sector included 34 credit institutions: 3 banks with full or majority Romanian state capital, 3 credit institutions with majority domestic, private capital, 20 banks with majority foreign capital

and 8 branches of foreign banks. The Romanian banking sector's assets stood at 560 billion lei. About 70.5% of the Romanian banking sector's assets were held by institutions with foreign capital in 2020, a downward trend compared to the 91.3% registered at the end of 2016.

The prerequisites for accentuating the process of the banking sector's consolidation via mergers and acquisitions have been maintained, in the context of stronger competition, the need to cover operational costs - including via increasing the market share held - and the decisions at Group level to exit certain markets.

The banking sector's role pertains to assuring financial intermediation, one of the main goals being protecting the population and corporations' savings. Banks in Romania have the resources needed for lending, the loan-to-deposit ratio standing at 68.15% at the end of June 2021, while the solvency ratio was almost three times higher than the minimum level.

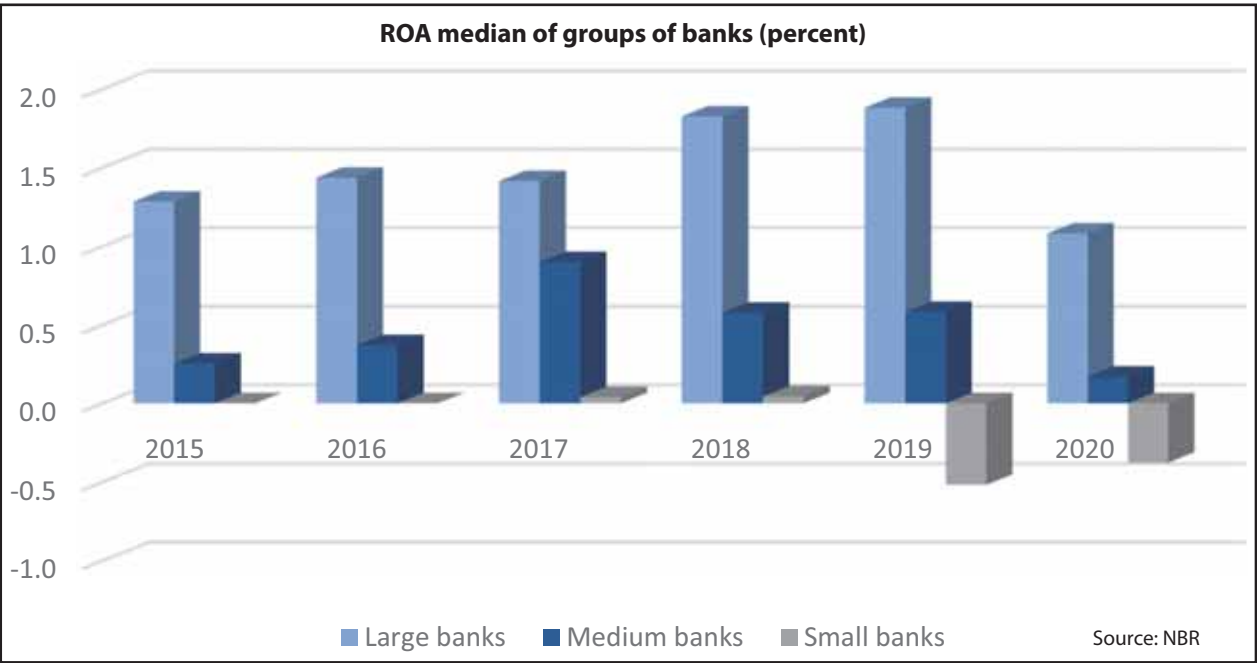
The upward trend in saving continued in the first half of 2021 as well, amounting to 15.3% in July 2021, with deposits standing at 442 billion lei. In 2020, saving had an upward during the healthcare crisis, the increase speed being almost double compared to that of lending. This is proof of the trust depositors have in the banking sector.

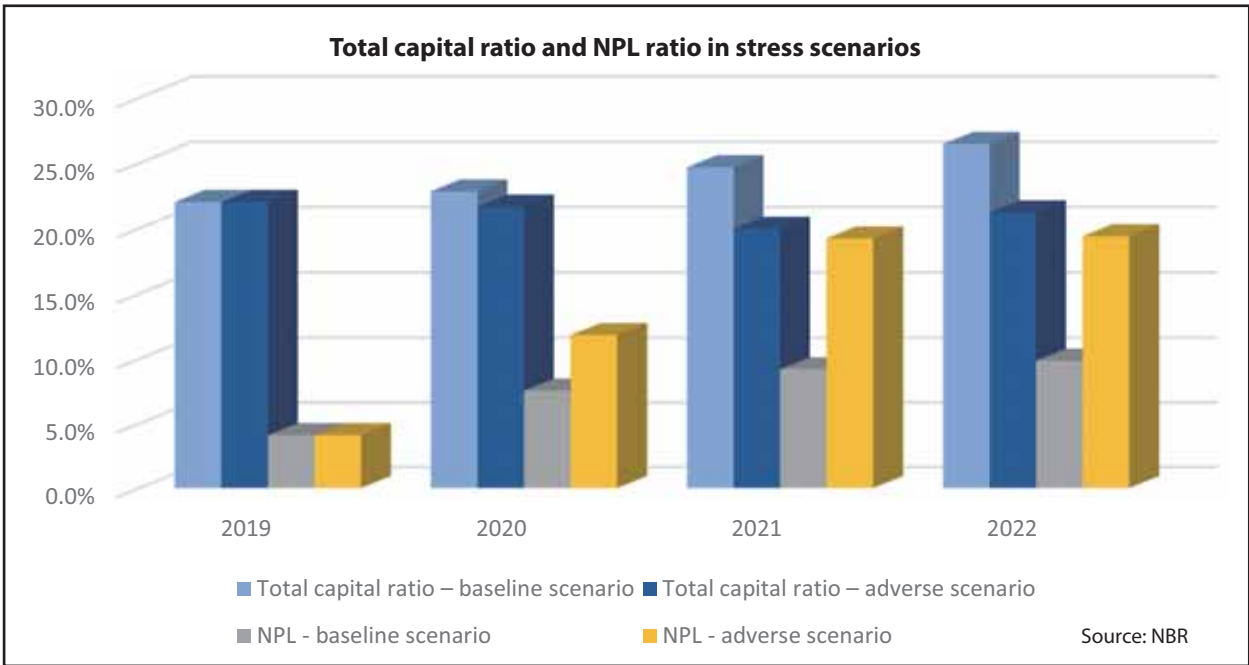
Contemplating an atypical year, the banking sector's capacity to generate profit was negatively influenced by the outlook of worsening macroeconomic conditions. At the end of last year, in the banking sector, the return on assets (ROA) and the return on equity (ROE) stood at 0.95% respectively 8.66%. These returns have started getting better during this year - which is a positive signal including for additional capitalization

capacity and which can support lending. In 2019, the national banking sector ranked number 11, respectively number 7 among the European Union Member States as regards ROA (1.4%) and ROE (12.3%).

After 14 years since the integration in the European Union, Romania is the state ranking last in the EU as regards financial inclusion (67%), financial intermediation (26.8%), the level of financial education (22%) and, with some exceptions, the level of economic welfare.

The impact of the pandemic is negative, but we could see a potential positive impact at the end of the crisis related to giving momentum to digital access to banking services and, paradoxically, increases in financial intermediation and in financial inclusion.

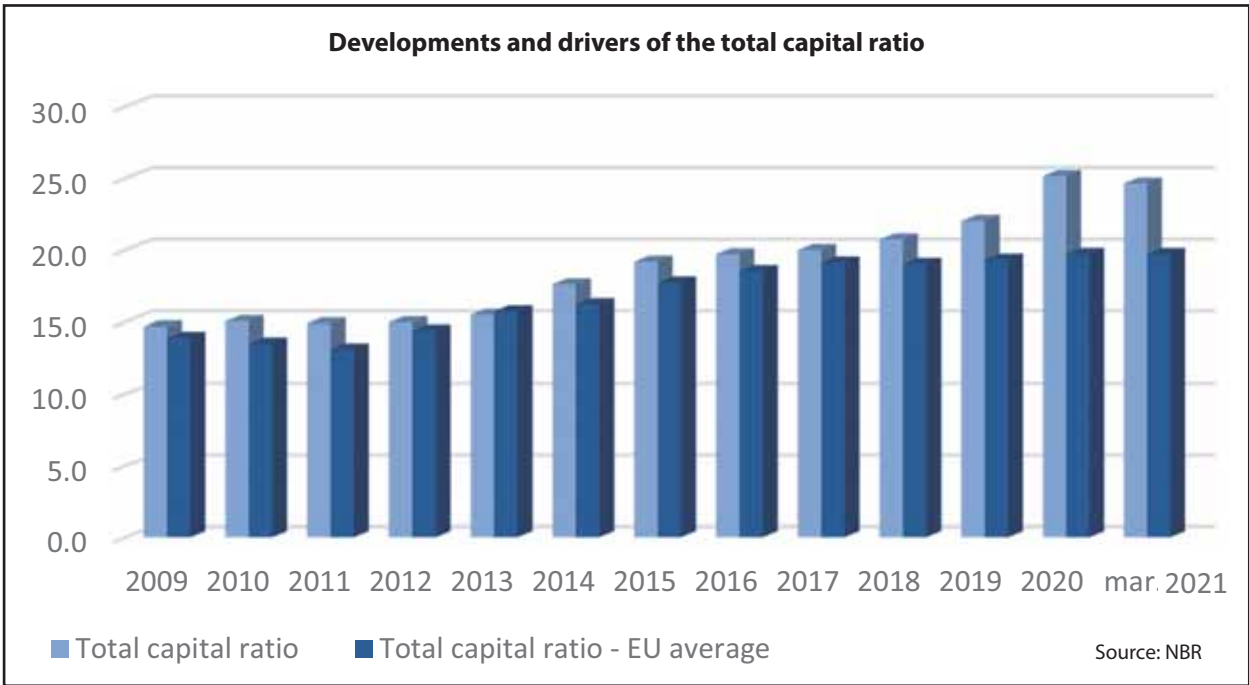
In Romania, after almost one year since the outbreak of the COVID - 19 pandemic, surveys mention an increase in financial inclusion and in the banking sector's digitalization.

Two out of three Romanians (67%) use all types of banking products and services such as current accounts, cards, loans, deposits and making payments, according to the survey 'The Romanians' perception of banking sector digitalization' drawn up in December 2020 by the Romanian Institute for Evaluation and Strategy (IRES) and ordered by the Romanian Association of Banks. In 2017, the level of

financial inclusion was estimated by the World Bank to stand at 58% in Romania.

Contemplating the acceleration of digitalization and the optimization of operational expenses, in 2020, the bank branch network shrank by 4.5% to 3,871 territorial bank outlets, while the employee number in the banking sector stood at 52,650 people.

The Romanian banking industry can and intends to contribute in the future also to the sustainable development of Romania as well as of the Romanian society in general.

Credit institutions have a substantial contribution to economic growth and to curbing social and financial exclusion. It is a desideratum whose reaching can be accelerated in the presence of a balanced and predictable normative framework, a framework allowing for an increase in the local market's amenity plus the full realisation of the industry's potential, for the benefit of all the Romanians, eventually.

Accountability in resource allocation will be of utmost importance for the development of Romania's banking sector and its economy, during the post-healthcare crisis. These measures have the role of preserving banks' capacity - in their role of Critical National infrastructure - to continue staying well capitalized with liquidity ratios observing national and international regulations, with a view to avoid affecting financial stability.

	December 2020	March 2021	June 2021
Number of credit institutions	34	34	34
of which foreign banks' branches	8	8	8
Total net assets (RON bill.)	560	574.9	585.9
Assets of private-owned institutions (% in total assets)	89.4	89.1	88.7
Assets of foreign-owned institutions (% in total assets)	70.5	70.2	69.4
Capital Adequacy Ratio ($\geq 8\%$) (%)	25.14	24.62	23.88
Leverage Ratio (%)	10.30	9.96	9.75
ROA (%)	0.95	1.33	1.43
ROE (%)	8.66	12.15	12.98
Operating income / operating expenses	185.74	175.97	182.02
Loan-to-Deposit Ratio (%)	65.89	66.38	68.15
Non-performing loans ratio based on EBA's definition(%)	3.83	3.94	3.78

EDUCAȚIA FINANCIARĂ ÎN ROMÂNIA

Asociația Română a Băncilor consideră că educația financiară trebuie să devină o prioritate la nivel național. La 14 ani de la integrarea în Uniunea Europeană, România se evidențiază ca fiind statul european aflat la coada plutonului UE în materie de incluziune financiară (67%), intermediere financiară (26,8%), nivelul educației financiare (22%) și, cu mici excepții, ca nivel al bunăstării economice (69% din media UE). La nivel mondial, aproximativ un cetățean din trei este educat financiar, în timp ce în Europa 52% dintre adulți sunt educați din punct de vedere financiar.

Între gradul de intermediere și incluziune financiară și nivelul educației financiare există o legătură intrinsecă. În pandemie s-a constatat creșterea gradului de incluziune financiară. Doi din trei români (67%) utilizează produse și servicii bancare de orice fel, arată concluziile Studiului Digitalizarea sistemului bancar în percepția românilor realizat de Institutul Român pentru Evaluare și Strategie.

Nivelul scăzut al incluziunii financiare are ca și cauzalitate un grad redus al educației financiare. Studiul OECD din anul 2020 poziționează România ca având un scor

redus la capitolul alfabetizare financiară. Scorul mediu de alfabetizare financiară în țările participante la studiul OECD este de doar 12,7 din 21 și 13 doar pentru țările membre OECD. Scorurile mai mici au fost obținute de adulții din Italia (11.1), România (11.2) și Columbia (11.2).

Un nivel scăzut de educație financiară reprezintă una dintre principalele bariere în dezvoltarea economică a unei națiuni. Îmbunătățirea nivelului de educație financiară conduce la creșterea bunăstării financiare a oamenilor. Absența mentorilor, care să conducă la dezvoltarea educațională adecvată a persoanei, poate avea ca și consecințe creșterea gradului de pauperizare. În România, aproape o persoană din patru este la limita sărăciei. Rata riscului de sărăcie era de 23,5% în anul 2018, fiind cea mai ridicată din UE27, unde media era de 16,8%.

PIB/capita în România, indicatorul care măsoară bunăstarea economică individuală, se cifrează la 8.780 euro, fiind de o treime din media UE-27, de 26.290 euro, la nivelul anului 2020, evident în scădere față de 2019, pe fondul contracției economiei în contextul pandemiei.

Alte probleme structurale sunt legate de bugetul alocat pentru învățământ și lipsa progreselor. Este îngrijorător acel indicator cuprins în Monitorul educației și formării 2019 care arată că peste 40% dintre elevii cu vârsta de 15 ani nu au competențe adecvate la citire, matematică și științe, în condițiile în care media europeană este la jumătate, iar situația mai sus menționată este cam la același nivel cu cea de acum un deceniu. Există însă și aspecte pozitive.

România se poziționează în rândul statelor europene fruntașe în ceea ce privește susținerea și introducerea educației financiare ca disciplină obligatorie. Începând de anul trecut, educația financiară a devenit materie obligatorie pentru elevii clasei a VIII-a, fiind cuprinsă în disciplina „Educație socială”. România, Cehia, Danemarca, Portugalia și Suedia sunt câteva dintre statele membre ale Uniunii Europene care au introdus educația financiară ca disciplină obligatorie, de sine stătătoare sau prin intermediul altor materii. Important este cuvântul "obligatoriu" pentru că este cel care va genera rezultate certe pe termen lung în rândul generațiilor viitoare. La nivel european, sunt aproximativ 20 de state care au efectuat aceste demersuri privind obligativitatea acestei discipline, ca temă principală sau ca subtemă. De asemenea, toți elevii din învățământul preuniversitar din România pot beneficia de cursuri opționale de educație financiară. Și pe această latură s-a înregistrat o efervescență de proiecte în ultimii ani.

În realizarea obiectivelor asociate pilonului strategic Educația Financiară, ARB are în vedere consolidarea parteneriatului cu autoritățile responsabile și realizarea de programe de educație financiară, care au inclusă și componenta de educație digitală.

Ministerul Educației și Cercetării, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor, Autoritatea de Supraveghere Financiară și Asociația Română a Băncilor au încheiat, în anul 2018, un Acord de colaborare pentru realizarea de activități comune în domeniul educației financiare și elaborarea Strategiei Naționale de Educație Financiară (SNEF). Principalele proiecte comune aflate în derulare sunt:

- ▶ Comitetul de Educație Financiară elaborează draftul Strategiei Naționale de Educație Financiară, aceasta urmând să fie postat în consultare publică pe parcursul anului 2021, astfel încât toți stakeholderii să-și aducă contribuția.
- ▶ BNR, ARB, ASF prin intermediul IBR au acreditat la Ministerul Educației și Cercetării singurul curs integral de educație financiară destinat

profesorilor care predau disciplina obligatorie „Educație socială” elevilor de clasa a VIII-a. Astfel, industria bancară contribuie direct la formarea tinerei generații și la creșterea gradului de educație financiară. Ne așteptăm ca anul acesta să fie formați 350 de profesori, cursul fiind acreditat pe o perioadă de patru ani.

- ▶ ARB a realizat în parteneriat cu instituțiile publice (BNR, ASF, MF, MEC) site-ul Strategiei Naționale de Educație Financiară www.edu-fin.ro la care toți dezvoltatorii de proiecte își pot promova la nivel național programele de educație într-un mod integrat. Cele cinci instituții partenere au invitat entitățile angrenate în proiecte din domeniul educației financiare să își înscrie programele proprii, dezvoltate începând cu anul 2018, pe platforma www.edu-fin.ro, la secțiunea Cartea Albă.
- ▶ Autoritatea de Supraveghere Financiară, Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor și Asociația Română a Băncilor derulează în parteneriat programul FinClub, un program de educație financiară destinat elevilor de liceu din clasele X-XII, pasionați de piața financiară.

În paralel, programele proprii ale ARB de educație financiară aferente anului în curs includ, lista nefiind exhaustivă:

- ▶ ARB a continuat Programul de Formare Continuă "Educație Financiară Bancară pentru Profesori" fiind formați deja 550 de profesori care predau educație financiară elevilor din clasele I-XII. Cursul este primul program intensiv dedicat profesorilor din România și urmărește aprofundarea sau înțelegerea conceptelor cheie în ceea ce privește funcționarea sistemului bancar pe care le diseminează elevilor în cadrul orelor de dirigiență, economie și educație financiară / antreprenorială.
- ▶ ARB a devenit membru afiliat al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - Rețeaua Internațională de Educație Financiară. Acordarea de către OECD a statutului de membru afiliat în cadrul Rețelei Internaționale de Educație Financiară reprezintă o recunoaștere a demersurilor ARB pe zona programelor de educație financiară, în linie cu scopul pe care ni l-am asumat ca organizație, acela de a sprijini economia României și de creștere a nivelului de educație financiară.

► Platforma DreptulLaBanking, un proiect al băncilor din România, a realizat deja sezonul trei al show-ului on line de educație financiară din România, "La Taclale și parale". Emisiunea on line, care este concepută sub forma unui concurs de cunoștințe generale pe teme financiare, a fost lansată anul trecut, iar gazda emisiunii este Cabral. De la debutul emisiunii "La Taclale și parale" și până în prezent, gradul de conștientizare a depășit 3 milioane de români care au citit mesajele privind organizarea acestui show, iar 1 milion de persoane au urmărit efectiv emisiunea. În semestrul doi din 2021 se vor desfășura sezoanele 4 și 5 ale emisiunii, altfel că invităm toate persoanele interesate să-și testeze cunoștințele.

► Peste 1.600 de elevi cu vârsta între 13-15 ani din 125 de școli, licee și colegii de la nivel național au participat la ediția a III-a a finalei naționale a concursului European Money Quiz organizată de Asociația Română a Băncilor, numărul participanților și cel al instituțiilor de învățământ fiind duble comparativ cu anul trecut. Doi elevi de la Colegiul Tehnic „Emanuil Ungureanu” din Timișoara și Școala Gimnazială „Avram Iancu” din București au reprezentat România la finala europeană a concursului de educație financiară European Money Quiz care s-a desfășurat on-line în aprilie 2021 la care au participat 28 de state europene. European Money Quiz este o inițiativă comună de alfabetizare financiară realizată de asociațiile bancare din Europa, sub coordonarea Federației Bancare Europene (FBE). În România, proiectul este implementat de ARB, în calitate de membră a FBE, printr-un parteneriat educațional cu Institutul Bancar Român.

Toate aceste programe sunt dezvoltate de Asociația Română a Băncilor în numele băncilor membre. Multe dintre aceste proiecte pot fi regăsite în platforma www.edufin.ro, alături de proiectele proprii de educație financiară dezvoltate de către instituțiile de credit. Este necesar un efort conjugat public-privat, iar sistemul bancar dorește să contribuie la creșterea nivelului de educație financiară.

O soluție pentru o mai bună integrare financiară este și implementarea unui program european de creștere a nivelului de educație financiară. Astfel, piatra de temelie a acestei armonizări ar trebui să fie introducerea în curricula școlară obligatorie a educației financiare pentru toți cetățenii Uniunii Europene.

Cu cât unele economii din UE sunt mai afectate din punct de vedere al nivelului scăzut al educației financiare, marea familie europeană are mai multe consecințe negative de anihilat: nivelul crescut al sărăciei și al excluziunii sociale, fenomenul migrației, etc. Iar România se confruntă din plin cu aceste fenomene.

FINANCIAL EDUCATION IN ROMANIA

The Romanian Association of Banks (RAB) is of the opinion that financial education should become a national priority. After 14 years since the integration in the European Union, Romania is the European state ranking last in the EU as regards financial inclusion (67%), financial intermediation (26.8%), the level of financial education (22%) and, with some exceptions, the level of economic welfare (69% of the EU average). At global level, about one out of three citizens has some financial education, while in Europe, 52% of adults have financial education.

Between the level of financial intermediation & inclusion and the level of financial education there is an intrinsic link. During the pandemic, we have remarked an increase in financial inclusion. Two out of three Romanians (67%) use all types of banking products and services, show the conclusions of the survey 'The Romanians' perception of banking sector digitalization' drawn up by the Romanian Institute for Evaluation and Strategy (IRES). The low level of financial inclusion has as cause the low level of financial education. An OECD survey from 2020 mentions that Romania has

a low score as regards financial literacy. The average score for financial literacy in the countries participants to the OECD survey stands at 12.7 in 21 countries and at 13 in the countries that are OECD members. Lower scores belong to the adults from Italy (11.1), Romania (11.2) and Columbia (11.2).

A low level of financial education represents one of the main barriers for a country's economic development. A better level of financial education leads to an increase in people's financial welfare. The absence of mentors bringing about people's adequate educational development can have as consequences more pauperization. In Romania, almost one out of four people live on the verge of poverty. The poverty risk rate stood at 23.5% in 2018, being the highest in the EU27, where the average was then 16.8%. In Romania, GDP/capita - the indicator that measures individual economic welfare - stood at €8,780, being one third of the EU-27 average of €26,290, in 2020, obviously on a downward trend compared to 2019, contemplating the economy's shrinking in the context of the pandemic.

Other structural problems are related to the budget allocated for education and the absence of any progress. We should worry about the indicator included in the 'Education and Training Monitor' 2019 mentioning that over 40% of the learners aged 15 do not possess adequate competences in reading, maths and sciences, contemplating the fact that the European average is half this percentage; this situation mentioned above is more or less similar to the situation one decade ago. But there are some positive aspects here as well.

Romania is one of the forerunners among European states as regards fostering and introducing financial education as a mandatory school discipline. Starting with last year, financial education has become a mandatory discipline for the learners in the 8th grade, being included in the "Social Education" discipline. Romania, the Czech Republic, Denmark, Portugal and Sweden are some of the European Union Member States which have introduced financial education as a standalone mandatory discipline or via other disciplines. What is important here is the word "mandatory" because it is the word that will generate certain long-term outcomes for the future generations.

At European level, there are about 20 states which took action as regards the compulsoriness of this discipline, as a main topic or as a sub-topic. Moreover, in Romania, all the learners enrolled in undergraduate education can benefit from optional courses on financial education. Here as well, we have been witnessing a multitude of projects, lately. In order to carry out the objectives under the strategic pillar called 'Financial Education', RAB aims at consolidating its partnership with the authorities in charge and at carrying out programmes on financial education which have included a component on digital education. In 2018, the Ministry for Education and Research (MER), the National Bank of Romania (NBR), the Ministry of Finance (MF), the Financial Supervisory Authority (FSA) and the Romanian Association of Banks concluded a Collaboration Agreement for the carrying out of common activities in the financial education field and for the drawing up of a National Strategy on Financial Education (NSFE). The main common projects in progress are:

- ▶ The Financial Education Committee draws up the draft of the National Strategy on Financial Education, draft that is to be posted for public consultation during 2021, so that all stakeholders can bring their contribution.
- ▶ NBR, RAB and FSA via the Romanian Banking Institute (RBI) accredited at the Ministry for Education and Research the only complete course on financial education written for the teachers

who teach the learners in the 8th grade the mandatory discipline "Social Education". Thus, the banking industry contributes directly to the training of the young generation and to increasing the level of financial education. This year, we expect to train 350 teachers, the course being accredited for a period of four years.

- ▶ RAB, in a partnership with some public institutions (NBR, FSA, MF, MER), has built the site on the National Strategy on Financial Education www.edu-fin.ro where all project developers can promote at national level their educational programmes in an integrated manner. The five partner institutions have invited the entities engaged in projects on financial education to post their own programmes starting with the year 2018 on the platform www.edu-fin.ro, under the section The White Book.
- ▶ The Financial Supervisory Authority, the National Bank of Romania, the Ministry of Finance and the Romanian Association of Banks roll out as partners the FinClub programme, a programme on financial education targeting high school learners in the 10th-12th grades with a passion for the financial market.

In parallel, RAB's own programmes on financial education deployed this year include, among others, the following (the list is not exhaustive):

- ▶ RAB has continued its Programme on Ongoing Training called "Financial & Banking Education for Teachers" having already trained 550 teachers who teach the learners in the 1-12 grades financial education. The course is the first crash course dedicated to the Romanian teachers having as aim to understand and to deepen key concepts as regards the operating of the banking sector, concepts taught to learners during educational, economics and financial /entrepreneurship classes.
- ▶ RAB has become an affiliate member of the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) - the International Network for Financial Education. The granting by OECD of the affiliate member status in the International Network for Financial Education represents the recognition of RAB's actions related to financial education programmes, in line with the aim we committed to as an organization, namely to support Romania's economy and to enhance the level of financial education in the country.

► The platform DreptulLaBanking - a project of the banks operating in Romania - has already rolled out the third season of the online show on financial education in Romania called "La Taclale și parale". The online show which is devised as a financial knowledge contest was launched last year and was hosted by Cabral. Since the start of the "La Taclale și parale" show and to date, awareness exceeded 3 million Romanians who have read the messages on the organizing of this show, while 1 million people have watched it. In the second semester 2021 the show's fourth and fifth seasons will be broadcast, so we kindly invite all the people interested to test their financial knowledge.

► Over 1,600 learners aged 13-15, from 125 schools, high schools and national-level colleges attended the third edition of the national final of the contest called the 'European Money Quiz' organized by the Romanian Association of Banks; the number of participants and of education providers doubled compared to last year. Two students from the Timișoara "Emanuil Ungureanu" Technical College and the Bucharest "Avram Iancu" Secondary School represented Romania in the European final of the financial education contest the 'European Money Quiz' which took place on-line in April 2021 and was attended by 28 European states.

The 'European Money Quiz' is a common financial literacy initiative of the European banking associations under the coordination of the European Banking Federation (EBF). In Romania, this project is implemented by the Romanian Association of Banks in its capacity of EBF member, via an educational partnership with the Romanian Banking Institute.

All these programmes are developed by the Romanian Association of Banks on behalf of its member banks. Many of these projects can be found on the platform www.edu-fin.ro, next to the financial education projects developed by credit institutions. A public-private common effort is needed here and the banking sector aims at contributing to enhancing the financial education level in the country.

A solution for a better financial integration is, among others, the implementation of a European programme on increasing the financial education level. As such, the cornerstone of this harmonisation should be the introduction of financial education in the school curricula as a discipline mandatory for all the European Union citizens. The more affected some EU economies are by the low level of financial education, the more negative consequences need to be annihilated by the European family, such as an increasing level of poverty and of social exclusion, the migration phenomenon etc. And Romania has to fully face all these phenomena.

PLATFORMA PENTRU AGENDA DIGITALĂ

Piața serviciilor financiar bancare se află într-o nouă etapă de evoluție, fiind preocupată de redefinirea unor noi modele de afaceri, dezvoltarea de noi servicii, menită să aducă o mai mare deschidere, transparență, competitivitate și să stimuleze inovația. În sectorul financiar bancar, pe plan mondial, noile priorități sunt digitalizarea și inovația. Modelul digital a schimbat jocul pentru totdeauna: a rămâne relevant în sfera serviciilor financiar bancare înseamnă a deveni o parte activă a vieții digitale a unui client.

Pandemia de COVID-19 a creat noi provocări pentru instituțiile financiare, pentru mediul de afaceri și pentru populație, restricțiile de circulație și măsurile de distanțare fizică accelerând utilizarea serviciilor la distanță. Dacă până acum vorbeam despre oportunități pe care le generează tehnologia, acum digitalizarea devine o strictă necesitate pentru a asigura în continuare accesul la produse și servicii, în condiții de eficiență și siguranță pentru clienți, pe termen scurt și mediu, dar și pentru un orizont de timp care nu poate fi precizat în acest moment, date fiind multiplele aspecte necunoscute ale evoluției acestei crize globale fără precedent.

Din perspectiva inovației și digitalizării, industria financiar bancară este una dintre cele mai dinamice, derulând o serie de proiecte menite să conducă la importante schimbări structurale. Schimbările privesc creșterea gradului de performanță a serviciilor oferite clienților, dar și automatizarea și modernizarea sistemelor interne în acord cu noutățile tehnologice.

Adoptarea tehnologiilor digitale în serviciile financiar-bancare adresează un orizont de așteptare și cerințe ale consumatorilor privind simplificarea accesului la operațiuni bancare prin intermediul noilor tehnologii informaționale și de telecomunicații, crescând totodată gradul de incluziune financiară al persoanelor din zonele mai puțin dezvoltate.

Atractivitatea generală a economiei românești în fața investitorilor străini, ca și îmbunătățirea competitivității în orice domeniu, prin asigurarea unui teren de acces în condiții simple și egale la aplicații și servicii de plăți, investiții, împrumuturi și depozite, sunt consecințe directe ale digitalizării în domeniul financiar bancar.

Pentru sistemul bancar, implementarea pe scară largă a soluțiilor digitale și valorificarea la maxim a potențialului lor de aplicabilitate duce la creșterea satisfacției clienților, dar și la extinderea bazei de clienți și la reduceri de costuri, ceea ce, în final, se va transfera în beneficiul consumatorilor prin reduceri de tarife pentru accesul și derularea diferitor operațiuni financiare bancare.

Asociația Română a Băncilor promovează dialogul cu toate părțile interesate - factori instituționali, reprezentanți ai asociațiilor de consumatori, mediul de afaceri, mass media – pentru îmbunătățirea și armonizarea cadrului legal în vigoare, astfel încât acesta să permită accelerarea procesului de adoptare a tehnologiilor digitale în domeniul financiar-bancar.

Proiectul urmărește câteva tipuri de probleme care pot fi adresate pentru atingerea obiectivului menționat:

- ✓ Simplificarea procedurilor de autentificare și verificare a identității clienților în cadrul procedurilor de „cunoaștere a clientelei”:
  - recunoașterea mediului digital ca un mediu sigur pentru derularea activităților de cunoaștere a clientului, ca și a procedurilor de acest tip derulate de alte bănci;
  - clarificarea și simplificarea legislației privind externalizarea acestor proceduri;
  - adaptarea legislației privind schimbul de informații între instituții publice și private pentru verificarea identității, cu respectarea prevederilor privind protecția datelor cu caracter personal;
- ✓ Acceptarea documentelor digitale și a acordului clienților în format digital:
  - generalizarea transferului de documente în format digital;
  - realizarea unor proceduri de verificare automate și în timp real cu diferiți parteneri instituționali;
  - recunoașterea acordului transmis electronic de clienții care se conectează prin aplicații de Internet sau mobile banking;
  - recunoașterea valorii legale a semnăturilor electronice simple și avansate, conform cadrului de reglementare european;
- ✓ Simplificarea procedurilor care privesc dovada veniturilor clientului:
  - permiterea scoringului bazat pe informațiile deținute de bancă pentru clienții cu un istoric al conturilor de venituri.

Platforma pentru Agenda Digitală are la bază următoarele proiecte finalizate / în curs de derulare la nivelul comunității bancare:

- Modernizarea cadrului legislativ național, transpunerea și aplicarea prevederilor noilor reglementări europene în domeniul plăților;
- Adoptarea standardelor SEPA pentru plățile în lei – SEPA RON, publicarea standardelor de mesaje de plăți la nivel național pe platforma electronică MyStandards și administrarea Schemelor Naționale de Plăți la nivelul comunității bancare;
- Cooperarea interinstituțională pentru eficientizarea procesării popririlor, prin intermediul unui sistem electronic automatizat;
- Dezvoltarea unui ecosistem al Plăților Instant și a unei infrastructuri de plăți în permanentă raportare la nevoile clientului final, prin adoptarea pe scară largă de către instituțiile de credit a Schemei de Plăți Instant în lei lansată în aprilie 2019, a serviciului AliasPay (transferuri de bani între conturi deschise la bănci diferite folosind numărul de mobil al beneficiarului, în locul codului IBAN), lansat în martie 2021 și a unui cod QR la nivel național;
- Dezvoltarea unei platforme centrale de înregistrare a persoanelor fizice și de actualizare a datelor personale ale acestora;
- Cooperarea la nivelul sistemului bancar și cu autoritățile în domeniu pentru întărirea măsurilor de securitate cibernetică și informarea operativă a tuturor băncilor asupra incidentelor, pentru a facilita schimbul indicatorilor de compromis identificați și pentru a putea aplica de urgență măsurile de prevenire și remediere.

DIGITAL AGENDA PLATFORM

The market for financial & banking services is in a new stage of development, being concerned with redefining some new business models and developing new services, a stage meant to bring about more openness, transparency and competitiveness and stimulate innovation. At global level, in the banking & financial sector, the new priorities are digitalization and innovation. The digital model has changed the game for ever: to stay relevant in financial & banking services means becoming an active part of customers' digital lives.

The COVID-19 pandemic has brought about new challenges for financial institutions, for the business environment and for the population, with movement restrictions and social distancing accelerating the usage of remote services. If, until now, we were talking about the opportunities generated by technology, today, digitalization has indeed become a must in order to continue providing for customers access to products and services, efficiently and safely, on short and medium-term but also on a longer period of time - which cannot be known currently, due to the many unknown aspects in the development of this unprecedented global crisis.

Contemplating innovation and digitalization, the financial & banking industry is one of the most dynamic sectors, rolling out a number of projects meant to lead to major structural changes. These changes are related to enhancing the performance of the services delivered to customers but also to the automation and modernization of internal systems, in line with technological progress.

Adopting digital technologies in financial & banking services addresses consumers' expectations and requirements regarding the simplification of the access to banking operations via the new information and telecommunication technologies, while, at the same time, enhancing the financial inclusion of the people living in less-developed areas.

The general amenity of Romania's economy before foreign investors and competitiveness improvements in any domain - by providing a level playing field regarding access to payment applications and services, investments, loans and deposits - are the direct consequences of digitalization in banking & finance.

For the banking sector, the wide-scale implementation of digital solutions and the maximal turning to account of their scope potential lead to increasing customer satisfaction and to a larger customer base, next to cost cutting, which, in the end, will be transferred to the benefit of consumers - via tariff cuts for accessing and making several financial & banking operations.

The Romanian Association of Banks has been promoting dialogue with all stakeholders - institutions, representatives of consumer associations, the business environment, the mass media - in order to improve and harmonise the legal framework in force, so as to allow for the accelerating of the process of adopting digital technologies in the financial & banking sector.

The project targets certain types of problems which can be addressed in order to reach the aim mentioned above, such as:

✓ Simplifying the procedures on the authentication and verification of customer identity under the KYC procedures:

- Recognizing the digital environment as a safe environment for conducting KYC activities, together with the same procedures performed by banks;
- Clarifying and simplifying the legislation on outsourcing these procedures;
- Adapting the legislation on information exchange between public and private institutions for identity verification, while observing the provisions on personal data protection;

✓ Accepting digital documents and customers' consent in digital format:

- generalizing the transfer of documents in digital format;
- devising some automated, real-time verification procedures with several institutional partners;
- the customers who connect via the Internet or via mobile banking applications;
- recognising the legal value of the simple and advanced electronic signatures, in conformity with the European regulatory framework;

✓ Simplifying the procedures on the proof of customer revenues:

- Allowing for the usage of a scoring based on the information held by banks for the customers with a track-record of revenue accounts.

The Digital Agenda Platform includes the following completed / under construction projects of the banking community:

- Modernizing the national legal framework, transposing and enforcing the provisions of the new European regulations on payments;
- Adopting the SEPA standards for lei payments - SEPA RON, publishing the standards for payment messages at national level on the electronic platform MyStandards and managing the National Payment Schemes across the banking community;
- Inter-institutional cooperation in order to render more efficient garnishment processing, via an automated electronic system;
- Developing an ecosystem for Instant Payments and a payment infrastructure by always contemplating the needs of end-customers, via credit institutions adopting on a wide scale the Instant lei Payment Scheme launched in April 2019, the AliasPay service (money transfers between accounts opened with different banks by using the beneficiary's mobile phone number instead of the IBAN code), launched in March 2021 and a QR code at national level;
- Developing a central platform for registering natural persons and for updating their personal data;
- Cooperation of the banking sector with the authorities in the field in order to strengthen cyber security measures, to inform just-in-time all banks regarding incidents - with a view to facilitate the exchange of the indicators of compromise identified - and to urgently apply prevention and remedy measures.

Agenda digitală

- Rata de bancarizare în România era de 67% în 2020;
- 94% tranzacții cash în România, față de 68% în vestul UE;
- 11% rata IMM-urilor care au făcut vânzări online în România în 2019, față de 18% în UE;
- -5% reducerea pieței "gri" prin creștere cu cel puțin 10% pe an timp de 4 ani consecutivi a plăților electronice;
- 52% din adulți au efectuat plăți electronice la nivel mondial în 2017, față de 42% în 2014;
- 29% dintre utilizatorii de internet din România au făcut cumpărături online în anul 2019, față de 71% media UE;
- 11% dintre utilizatorii de internet au folosit internet bankingul în România în 2019, față de 64% media UE.

Digitalizarea în relația cu banca > creșterea productivității companiilor > stimularea creditării și investițiilor > creștere și crearea de locuri de muncă > bunăstare

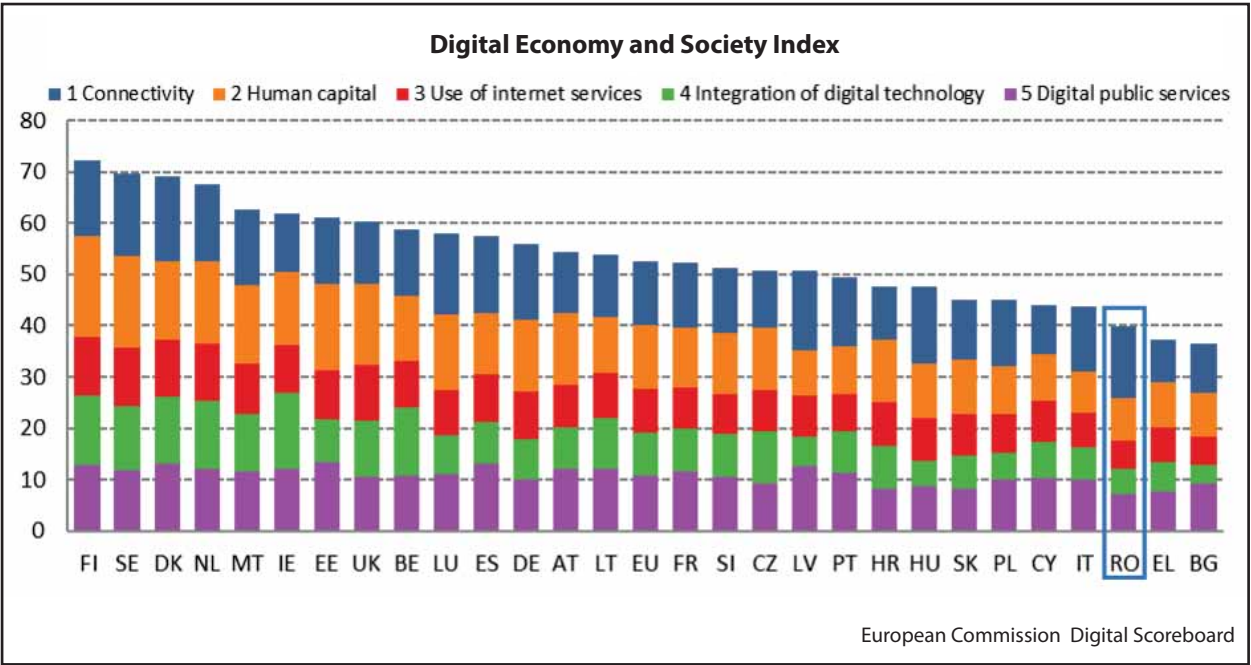
Surse: Comisia Europeană, World Bank

Digital agenda

- The percentage of the population using banking products & services in Romania stood at 67% in 2020;
- 94% cash transactions in Romania compared to 68% in the EU ;
- 11% the percentage of SMEs that sold online in Romania in 2019 compared to 18% in the EU;
- 5% reduction of the "grey" market via the yearly increase of electronic payments by at least 10% for 4 years in a row;
- 52% of adults made electronic payments in 2017 at global level compared to 42% in 2014;
- 29% of internet users in Romania shopped online in 2019 compared to 71%, the EU average;
- 11% of internet users used internet banking in Romania in 2019 compared to 64%, the EU average.

Digitalization in the relationship with banks > increased productivity for companies > momentum of lending and investments > growth and new jobs > welfare

Source: European Commission, World Bank

Agenda digitală context actual

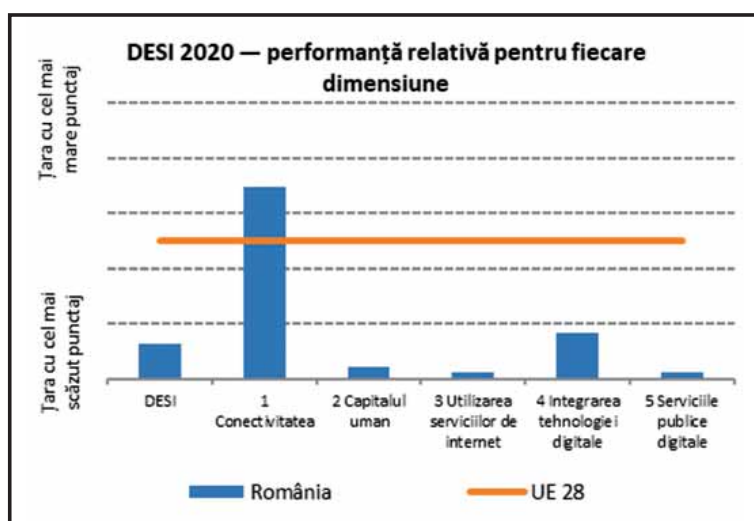
Colaborare și cooperare pentru **armonizarea legislației**, în paralel cu participarea la procesul de transpunere la nivel național a unor noi reglementări europene.

Prioritizarea digitalizării bancare în cadrul proiectelor de digitalizare a României.

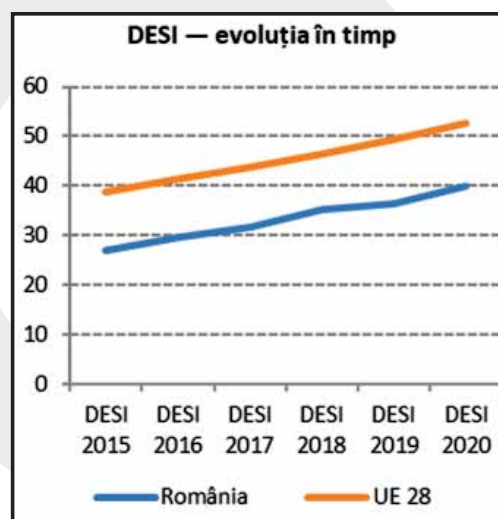
Know-how bancar în implementarea serviciilor digitale și în securitatea cibernetică.

Transpunerea și aplicarea prevederilor noilor reglementări europene: MIF, Reg. SEPA, PSD2, Dir. 92, Dir. NIS etc.

Cooperarea pentru asigurarea securității cibernetice

Sursa: Raport de țară pentru România privind Indicele economiei și societății digitale (DESI)

The digital agenda in today's context

Collaboration and cooperation with a view to **harmonize the legislation**, in parallel with the participation in the process of transposing the new European regulations at national level.

Prioritizing banking digitalization in the projects for Romania's digitalization.

Banks' know-how for implementing digital services and for cyber security .

Transposition and enforcement of the provisions of the new European regulations: MIF, SEPA Reg., PSD2, Dir. 92, Dir. NIS etc.

Cooperation to provide for cyber security

CREDITAREA A AVANSAT ÎN PANDEMIE

Datele privind creditarea indică un avans al creditului neguvernamental cu 5,5%, la nivelul anului 2020, până la 282 miliarde lei (58 mld euro), în condițiile în care economia s-a contractat cu 3,9%. În România, declinul PIB real a fost de doar 3,9%, mai puțin sever decât cel înregistrat la nivelul Uniunii Europene, de -6,1%, la nivelul anului trecut.

Gradul de intermediere financiară a avansat la 26,8% la finele anului 2020, în timp ce în țările din regiune, nivelul era semnificativ mai mare în Ungaria (35%), chiar și dublu în Polonia (48%), Bulgaria (52%) sau Cehia (54%), în timp ce media europeană a indicatorului era de 92%. Gradul de intermediere financiară a revenit pe creștere, după ce a scăzut de la nivelul de 40% în 2011 și sperăm ca acest trend de creștere să se mențină. Instituțiile de credit iau în calcul o creștere a creditului neguvernamental de 8% în perioada decembrie 2020-decembrie 2022. Conform strategiilor, creditarea ar urma să se accelereze în special la nivelul segmentului companiilor nefinanciare. La nivelul acestora sunt în continuare vulnerabilități legate în special de numărul mare de firme cu capitaluri proprii sub limita reglementată și disciplina laxă la plată. Băncile din România au acordat credite noi în anul 2020 și în prima jumătate a anului 2021 în mod susținut, ca într-o perioadă normală. În contextul pandemic, băncile au

continuat turarea motoarelor creditării, acoperind nevoile de finanțare ale clienților, nivelul creditelor noi acordate anul trecut pe segmentul neguvernamental fiind ușor peste nivelul celui înregistrat în 2019.

Creditele noi acordate companiilor și populației s-au cifrat la 84 miliarde lei anul trecut și ocupă o pondere de aproape o treime în soldul creditului neguvernamental. Cele 84 miliarde de lei reprezintă bani noi intrați în economie prin care băncile au sprijinit dezvoltarea companiilor/menținerea activității, cumpărarea de locuințe și de bunuri de folosință îndelungată, ceea ce ajută economia. Creditele noi intrate în economie în 2020, într-un singur an, ocupă o pondere de 8% în PIB.

Creditele noi acordate de băncile din România populației și companiilor au crescut cu 32% în primele patru luni din anul 2021, în pofida contextului pandemic, la 34 miliarde lei, comparativ cu aceeași perioadă din 2020, când s-au acordat împrumuturi în valoare de 25,7 miliarde lei. Astfel, volumul creditelor noi acordate în patru luni este mai mare cu o treime, față de anul trecut, și reprezintă peste 11% din soldul creditului neguvernamental. Soldul creditului neguvernamental se calculează ca diferența dintre totalul creditelor acordate populației și companiilor și rambursările parțiale și totale, precum și vânzările de credite.

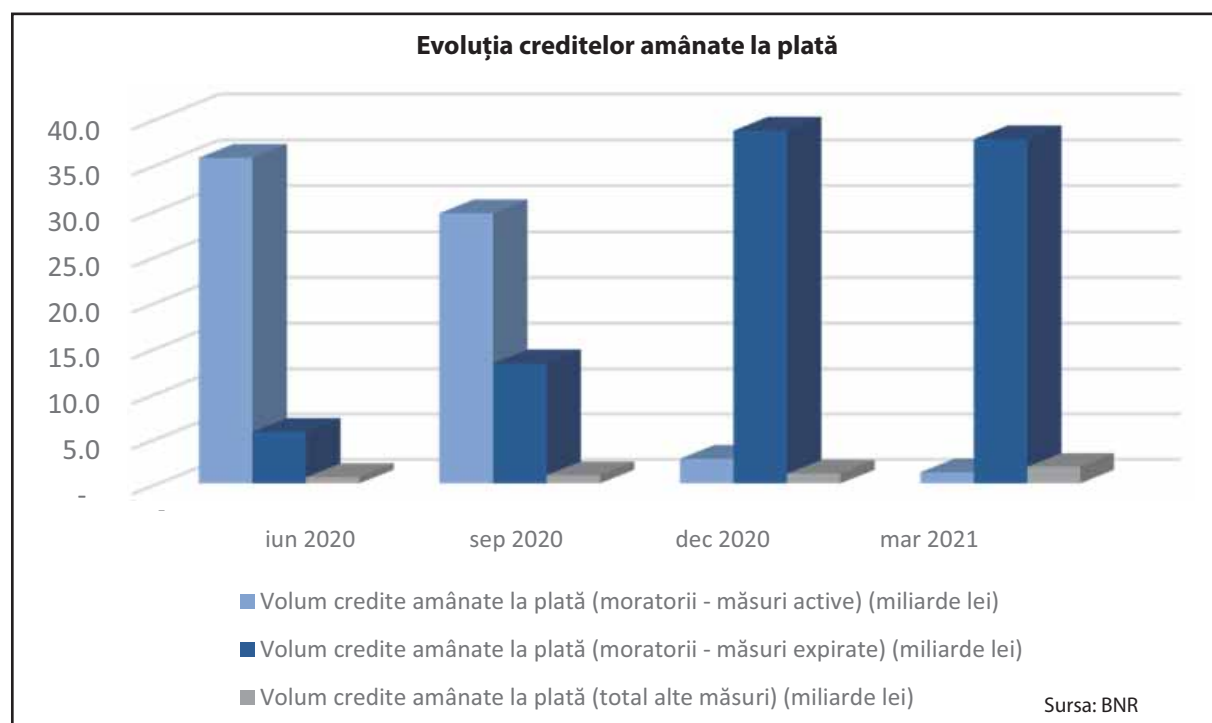
În primele patru luni ale anului, creditarea nouă a fost impulsionată de creditele acordate companiilor, care dețin o pondere de 56% în volumul de credite noi acordate de bănci. Tendința de creștere a creditării s-a menținut și în luna iulie, avansul creditului neguvernamental fiind de 12,6%, în ritm anual, până la 306 miliarde lei, fiind cea mai mare viteză de creștere a creditării de la debutul pandemiei. Pe zona populației, creditul ipotecar impulsionează în prezent activitatea de creditare, creșterea fiind de 20% pentru creditul ipotecar în trimestrul întâi din 2021, comparativ cu perioada similară a anului trecut. Programul „Prima Casă” reprezenta 18% din fluxul de credit nou ipotecar acordat populației în ultimele 12 luni și 39% din stocul total de împrumuturi ipotecare (martie 2020), arată datele Băncii Naționale a României.

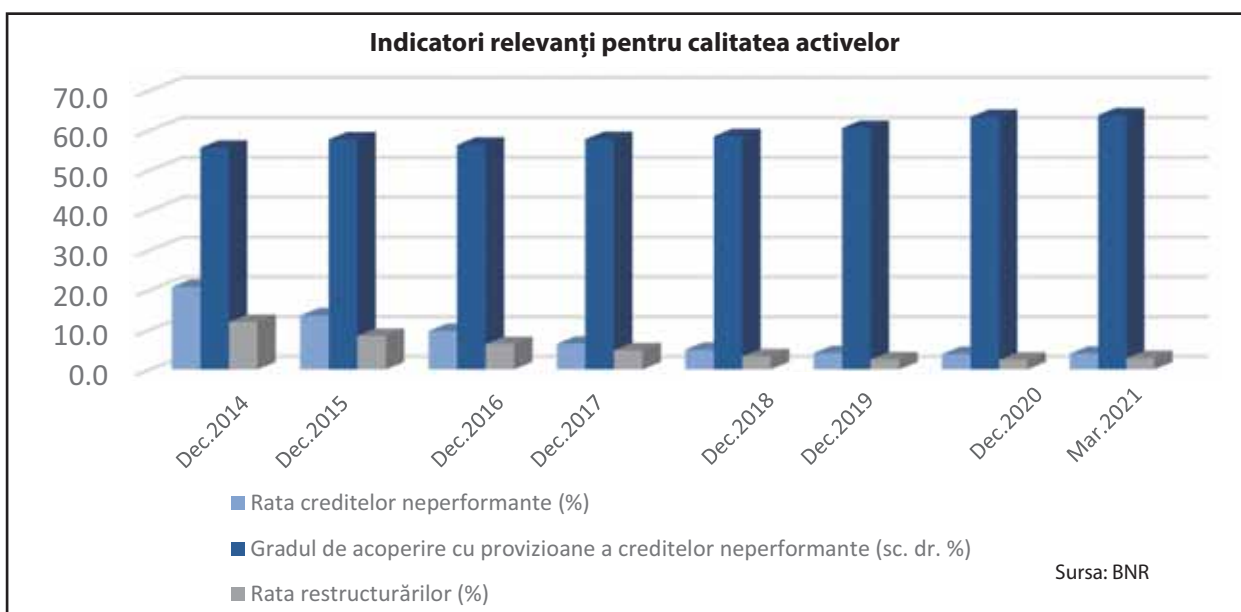
Activitatea de creditare a fost înlesnită atât în cazul populației, cât și a companiilor prin măsuri de fluidizare a acordării creditelor, cât și prin garanțiile acordate, în urma deciziilor luate de stat și de bănci. Mizăm în continuare pe accelerarea creditării pe zona companiilor, unul dintre programele care impulsionează creditarea companiilor fiind IMM INVEST. Creditele acordate prin programul IMM Invest se cifrează la 16,8 miliarde lei la finalul anului trecut și reprezintă 13% din stocul actual de împrumuturi acordat companiilor nefinanciare. Acest program a avut un grad de bancabilitate a companiilor de 1 din 3, superior celui general de 1 din 7. De altfel, apetitul de creditare mai mare pe segmentul corporate se menține constant în ultimii ani. În perioada ultimilor cinci ani, cererea de credite de la companii a impulsionat activitatea de creditare la nivelul sistemului bancar românesc. Populația a accesat 44,45% din volumul creditelor noi în cei cinci ani, în timp ce companiile au contractat împrumuturi în proporție de 55,55%. Trendul de creștere mai

alertă a creditării corporate este estimat să se mențină. Reînnoirea parțială a portofoliului de credite se explică prin scadența scurtă a împrumuturilor contractate de companii, într-o pondere importantă. Băncile din România au acordat credite noi populației și companiilor în valoare de 388 miliarde lei, în perioada 2016-2020, cu 37,5% mai mult comparativ cu soldul creditului neguvernamental de la sfârșitul anului trecut. Astfel, în cei cinci ani, portofoliul de credite noi a depășit soldul creditului neguvernamental cu peste o treime. Repartiția pe monede arată un interes mare pentru creditele noi acordate în moneda națională, peste 80% din împrumuturile din perioada 2016-2020 fiind contractate în lei, în timp ce 17,1% au fost acordate în euro și 2,5% în dolari. Populația a accesat credite aproape numai în lei, 98% din total fiind în moneda națională, ceea ce a condus la eliminarea riscului valutar. Companiile au luat credite în lei în proporție de 66,13% din total, restul fiind împrumuturi în valută. Creditele noi acordate în euro au fost accesate preponderent de companii (95,24%) și numai 4,76% de către populație, în timp ce împrumuturile noi în dolari au fost contractate aproape în totalitate de companii (98,7%).

Sprijin pentru limitarea efectelor negative

Băncile din România au acordat sprijin clienților și autorităților privind limitarea efectelor negative asupra bunăstării economice individuale, a economiei României și sănătății și siguranței publice în contextul apariției pandemiei cauzate de noul coronavirus. Astfel, instituțiile de credit au sprijinit debitorii care au întâmpinat dificultăți financiare din cauza pandemiei prin suspendarea obligațiilor la plată. Ponderea creditelor care au beneficiat de efectele moratoriilor publice și private, până la finele lunii martie 2021, a fost 12,7% din totalul creditelor, potrivit informațiilor

publicate în Raportul BNR asupra stabilității financiare. Datele BNR arată că sub 1% din expunerile acordate companiilor și populației beneficiau de moratoriu la finalul lunii martie 2021. Evoluția ratei creditelor neperformante depinde de ritmul de revigorare a economiei României, pe fondul crizei de sănătate, și de capacitatea de redresare financiară a debitorilor care au apelat la moratoriile publice și private. Rata de neperformanță a companiilor care au beneficiat de suspendarea obligațiilor de plată la credite era de 12,3% la martie 2021, comparativ cu 5,2% pentru companiile ce nu au apelat la moratorii, în timp ce pe segmentul populației valorile se situau la 7,4%, respectiv 3,1%, se arată în Raportul BNR asupra Stabilității Financiare 2021. Industria prelucrătoare, activitățile imobiliare și comerțul cu ridicata și amănuntul sunt principalele sectoare care au apelat la moratorii. România a înregistrat una dintre cele mai rapide viteze de reducere a ratei creditelor neperformante dintre țările europene, reducerea fiind de aproape 6 ori în 7 ani, până la 3,91%, în luna mai 2021. Riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental reprezintă un risc sistemic ridicat, în timp ce riscul privind accesul la finanțare a economiei reale este un risc sistemic moderat, indică Raportul BNR

asupra Stabilității Financiare 2021. Tensiunile la nivelul echilibrelor macroeconomice, inclusiv ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19 reprezintă un risc sistemic sever. În prima parte a anului trecut, riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental a fost cotelat ca fiind un risc sistemic moderat în creștere pe Harta riscurilor la adresa stabilității financiare din România. Odată cu expirarea moratorului de suspendare a obligațiilor la plata creditelor pentru acei debitori care au accesat deja această facilitate pe o perioadă de maxim nouă luni, există posibilitatea să asistăm la incapacitatea unor clienți de a relua plățile către bănci și, implicit, la creșterea creditelor neperformante la nivelul sistemului bancar. Conform rezultatelor exercițiului de testare la stres a sectorului bancar derulat de BNR la sfârșitul anului 2020, în cadrul scenariului de bază, rata creditelor neperformante ar atinge 9,2% în decembrie 2021, respectiv 9,9% în decembrie 2022 (ipotezele exercițiului au în vedere inclusiv realizarea de operațiuni de curățare bilanțieră și de scoatere în afara bilanțului), ceea ce ar determina o repoziționare a indicatorului în categoria cu risc ridicat, conform abordării utilizate de ABE, se arată în Raportul anual BNR.

Astfel, o potențială creștere accelerată a ratei creditelor neperformante în contextul pandemic și al amânării rambursării ratelor poate fi soluționată pe fond, cel puțin în prima rundă, prin cesiunea creanțelor cu deductibilitatea integrală a pierderilor, pentru a preîntâmpina afectarea indicatorilor de solvabilitate, a capacității de creditare a economiei și chiar a stabilității financiare. Pentru băncile din România, cesiunile de creanțe, astfel cum a fost modificată legislația prin limitarea deductibilității pierderilor rezultate, nu reprezintă o opțiune.

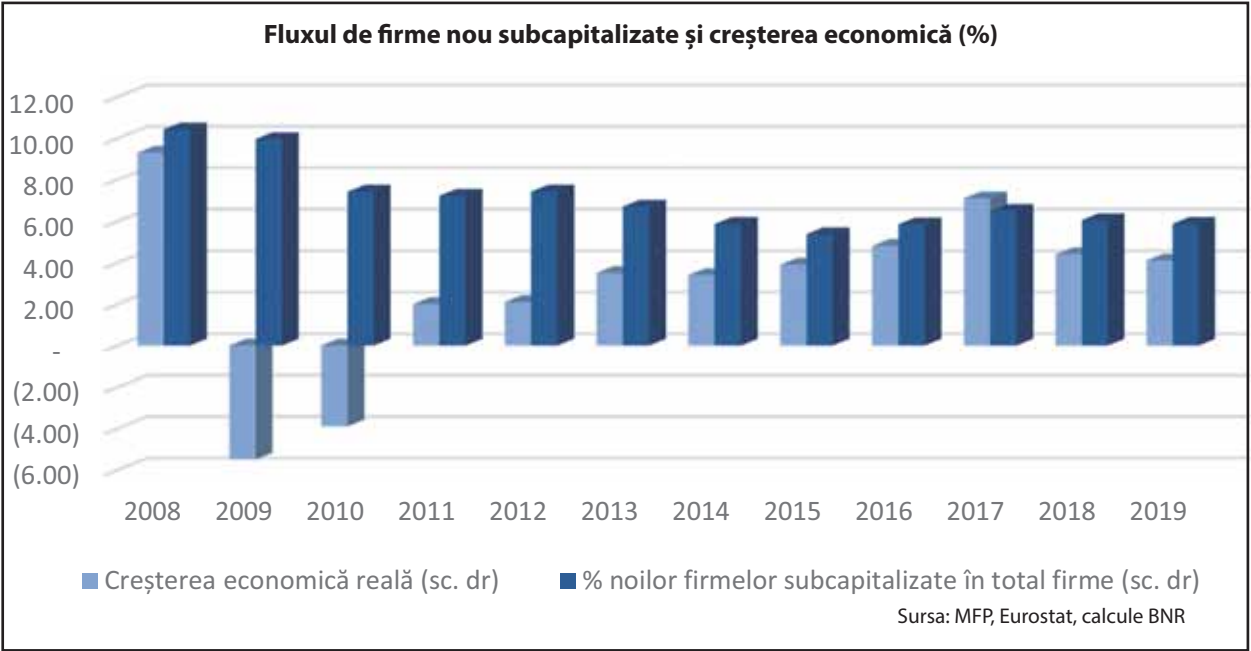
Limitarea deductibilității pierderilor rezultate din creanțele cesionate/impozitare suplimentară a acestor operațiuni are un impact negativ asupra viabilității economice a procesului de înstrăinare de creanțe nu doar în sectorul bancar. Din perspectiva băncilor, se descurajează cesiunile de portofolii neperformante în detrimentul creditelor performante de vreme ce, în majoritatea cazurilor, cesionarea creanțelor are loc după trecerea la restanță a creditului, moment în care valoarea creanței devine certă și exigibilă. Pentru suma încasată se plătește impozit conform Codului Fiscal. Comunitatea bancară solicită suportul pentru eliminarea limitării deductibilității pierderilor rezultate din creanțele cesionate/impozitării suplimentare a acestor operațiuni. Sistemul bancar trebuie să rămână agil pentru a putea continua creditarea economiei României. De asemenea, trebuie avută în vedere adaptarea cadrului legislativ național la Planul European de acțiune pentru prevenirea formării unui nou val de credite neperformante publicat în decembrie 2020, pe cele patru obiective ale planului:

- dezvoltarea în continuare a piețelor secundare pentru activele aflate în dificultate, ceea ce va permite băncilor să retragă creditele neperformante din bilanțurile lor, asigurând în același timp o protecție consolidată în continuare a debitorilor;

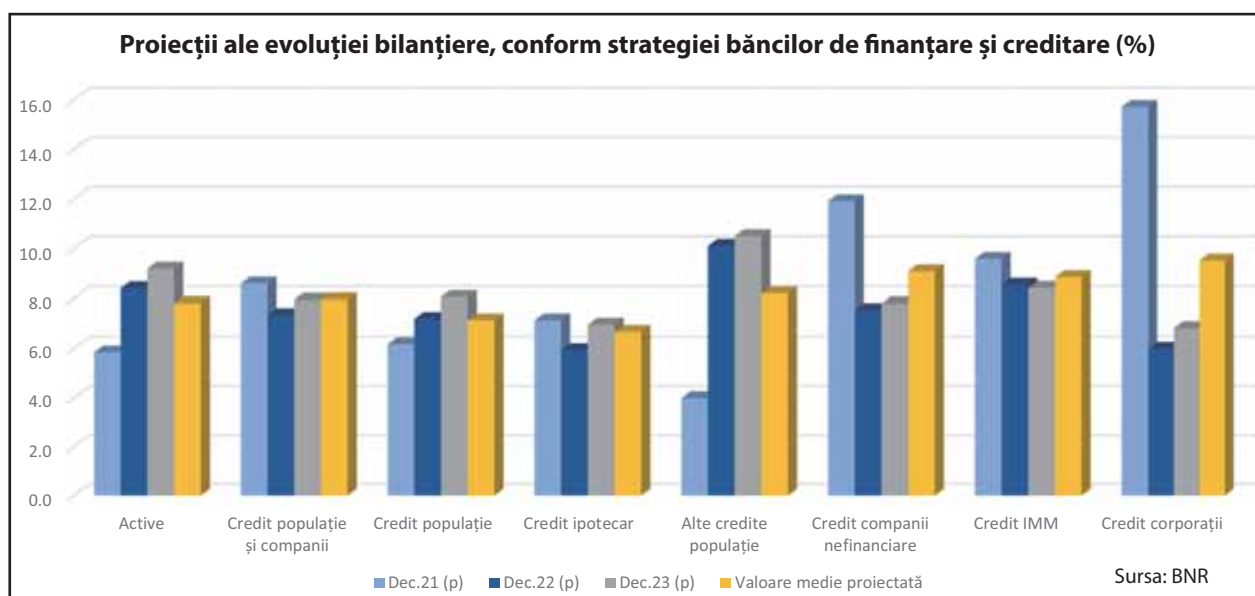
- reforma legislației UE în materie de insolvență și recuperare a datoriei, care va contribui la convergența diferitelor cadre de insolvență din UE, menținând în același timp standarde înalte de protecție a consumatorilor;
- sprijinirea înființării și cooperării companiilor naționale de administrare a activelor (AMC) la nivelul UE;
- punerea în aplicare de măsuri preventive de sprijin public, acolo unde este necesar, pentru a asigura finanțarea în continuare a economiei reale în temeiul Directivei UE privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și a cadrelor de ajutor de stat.

Companiile aflate în insolvență ocupă o pondere de 3% din stocul creditelor acordate, dar sunt responsabile pentru 30% din expunerile neperformante, potrivit BNR. Datele publicate de BNR în Raportul asupra Stabilității Financiare arată că la finalul anului 2019, numărul de firme cu valori ale capitalurilor proprii sub limita reglementată se situa la 244,1 mii, în scădere cu 5,9% comparativ cu anul precedent, reprezentând 35,4% din numărul total de companii nefinanciare.

Dintre acestea, 97% aveau capitaluri proprii negative. Pentru a ajunge la nivelul reglementat al capitalurilor proprii, necesarul de capitalizare pentru companiile din această categorie este de 154,6 miliarde lei. 30% din firme se regăseau în această situație de cel puțin 10 ani, iar 14,2% dintre acestea au rămas subcapitalizate în fiecare an începând cu 2008. Durata medie în care companiile rămân subcapitalizate este de circa 7 ani. Companiile apelează în mare măsură la creditul comercial, în proporție de 30% din pasivul acestora, potrivit datelor publicate în Raportul asupra Stabilității Financiare, la luna iunie 2021.

O strategie de creștere a intermediarii financiare

Cu o strategie de creștere a intermediarii financiare, România ar putea recupera, pe termen lung, decalajele înregistrate la capitolul intermediere financiară în raport cu statele din regiune. Cadrul legislativ imprevizibil, un grad scăzut de educație financiară și un nivel redus al bunăstării economice sunt factorii care pot întârzia un parcurs adecvat pentru a dubla nivelul PIB per capita la nivel național.

Banca Națională a României și Asociația Română a Băncilor au înființat anul trecut un Grup de Lucru care are ca obiectiv creșterea gradului de intermediere financiară pe baze sustenabile. Banca Națională a României a lansat public invitația ca la acest grup de lucru să se alăture toți stakeholderii interesați, barierele vizând atât sfera reglementativă, dar mai ales legislativă. Relația dintre sectorul financiar și creșterea economică a fost analizată în numeroase studii de specialitate, pe parcursul mai multor ani. Plecând de la o analiză a 80 de țări, pe durata a 30 de ani, aceste studii demonstrează că intermedierea financiară creează premisele necesare creșterii economice viitoare. Astfel, s-a demonstrat că nivelul dezvoltării și intermediarii financiare este puternic asociat cu creșterea reală a PIB pe cap de locuitor, cu rata acumulării de capital fizic și cu îmbunătățirea eficienței cu care economiile folosesc capitalul. Dimensiunea intermediarii financiare în România, de 26,8%, lasă loc suficient pentru creșterea creditării, respectiv a prezentei finanțării bancare în economie într-o manieră echilibrată, fără a genera eventuale pasive contingente de dimensiunea celor existente deja într-o oarecare măsură în țările din zona euro, mult mai dependente de sectorul bancar pentru finanțare. În condițiile creșterii nivelului intermediarii financiare până la 40%, nivelul maxim atins în 2010, se estimează un surplus potențial de 167 miliarde lei, cu o medie anuală de 33,4 miliarde lei. Asumarea unei politici pro-active de creștere a creditării și a numărului persoanelor care dețin produse și servicii bancare

conduce, în timp, la creșterea bunăstării economice a românilor. Considerăm că este interesul autorităților să adopte măsuri care conduc la reducerea diferențelor dintre clasele sociale, pentru creșterea bunăstării economice, reducerea migrației și creșterea demografiei. Apreciem că sunt necesare aceste măsuri pentru asigurarea unor condiții competitive egale în cadrul pieței interne, astfel încât toți actorii economici să beneficieze de reglementări uniforme, condiții de profitabilitate similare, cu menținerea disciplinei de plată. Sistemul bancar este pregătit atât ca întreg, prin Asociația Română a Băncilor, cât și individual prin intermediul băncilor, să contribuie la accelerarea accesării fondurilor europene și a fondurilor puse la dispoziția prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Comunitatea bancară din România își exprimă disponibilitatea de a sprijini autoritățile române în procesul de implementare a Planului Național de Redresare și Reziliență, precum și în susținerea proiectelor aferente prin instrumente specifice de finanțare. Dorim să contribuim la identificarea celor mai bune forme de sprijin necesare pieței și modalitățile în care acestea pot fi implementate de către parteneri, precum implementarea de instrumente de garantare plafonate/neplafonate sau finanțări cu risk-sharing, care pot fi foarte repede implementate prin intermediul băncilor, existând suficientă expertiză în cadrul sistemului bancar pentru aplicarea acestora.

Sistemul bancar din România este pregătit din perspectiva indicatorilor de stabilitate și lichiditate să susțină un ritm alert și sustenabil al creditării. În România, raportul credite/depozite pentru populație și societăți nefinanciare este de 68,15% în luna iunie 2021, în timp ce media UE este de 111%, ceea ce arată un potențial mare pe care îl au băncile din România de a crește activitatea de creditare. Datele BNR arată că indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate s-a majorat la 279% în martie 2021, în condițiile în care media UE este de 173,7%.

Creditare IMM
fișă informativă
Small Business Act - România 2021

	România		UE- 27		România		UE- 27		România		UE- 27	
	Număr	procent	procent		număr	procent	procent		mld. €	procent	procent	
IMM-uri	519203	99,7%	99,8%		2.690.245	66,1%	65,2%		44,4	55,9%	53%	
Companii Mari	1525	0,3%	0,2%		1.379.371	33,9%	34,8%		35	44,1%	47%	
Total general	520728	100%	100,0%		4.069.616	100%	100%		79,4	100%	100%	

IMM-urile din România au traversat o perioadă de reducere a valorii adăugate în economie (-0,5%) în perioada 2019-2020 pe fondul pandemiei de Covid-19. Această scădere a fost una limitată datorită măsurilor de sprijin luate la nivel național și european. Numărul de angajați din IMM-urile din România a crescut astfel în aceeași perioadă cu 1,1%. Numărul IMM-urilor a crescut și el cu 2%. Productivitatea IMM-urilor, măsurată ca valoare adăugată pentru fiecare persoană angajată, a fost de numai 16.500 EUR, mai puțin decât jumătatea mediei UE, de 40.000 EUR. Comparativ cu IMM-urile europene, cele din România angajează de altfel în medie mai multe persoane, respectiv 5,2 față de 3,7.

LENDING HAS ADVANCED DURING THE PANDEMIC

In 2020, the data on lending showed an advance in non-government credit by 5.5% to 282 billion lei (€58 billion), contemplating the fact that the economy shrank by 3.9%. Last year, in Romania, the real GDP decline was a modest 3.9%, less severe than the EU decline of -6.1%.

At the end of 2020, financial intermediation advanced to 26.8% while in the countries in the region this level was significantly higher: in Hungary (35%), even double in Poland (48%), Bulgaria (52%) or the Czech Republic (54%), while the European average of this indicator stood at 92%. Financial intermediation returned to growth, after having dropped from 40% in 2011 and we do hope that this upward trend will continue.

Credit institutions take into account an increase in non-government credit of 8% during December 2020 - December 2022. In conformity with their strategies, lending is to accelerate mainly for the non-financial companies segment. These companies still have vulnerabilities related particularly to the large number of firms with own funds below the regulated limit and to a lax payment discipline.

In 2020 and in the first half of 2021, the banks operating in Romania granted new loans at a brisk pace, just like in normal times, for that matter. In the context of the pandemic, banks continued to gain momentum in lending, covering their customers' financing needs, the new loans granted to the non-government sector being slightly higher in volume last year compared to the year 2019.

Last year, the new loans granted to corporations and to households stood at 84 billion lei and had a weight of almost one third of the non-government credit balance. The 84 billion lei represent new money entering the economy, money via which banks have been supporting company development/the ongoing concern or the purchases of residential homes and durables which support the economy. In 2020, the new loans entering the economy had a weight of 8% of the GDP during merely one year.

The new loans granted by the banks operating in Romania to households and to corporations went up by 32% in the first four months of 2021, despite the context of the pandemic, to 34 billion lei, compared

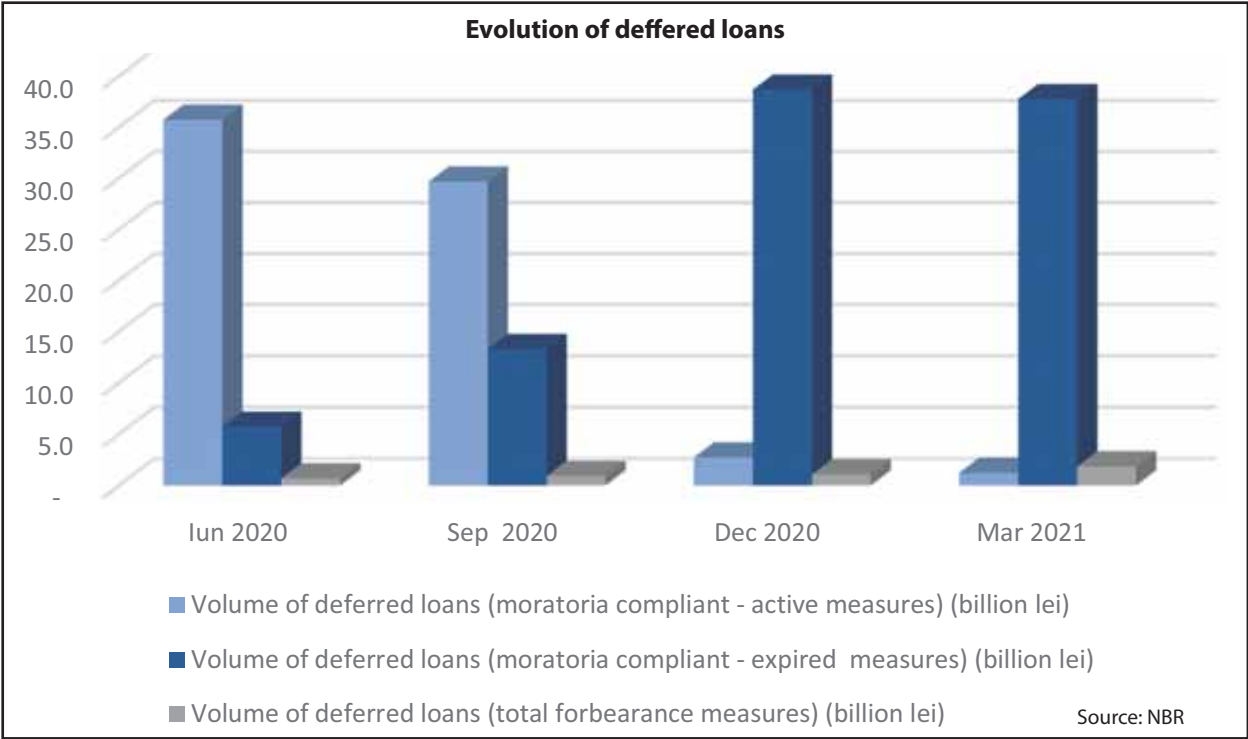
to the same period of 2020 (when the loans granted amounted to 25.7 billion lei). Thus, the volume of the new loans granted during these four months is higher by one third compared to last year's figure and represents over 11% of the non-government credit balance. The non-government credit balance is calculated as the difference between the total loans granted to households and to corporations and the total and partial reimbursements plus loan sales. In the first four months of this year, the new lending was boosted particularly by the new money granted to corporations which represents a weight of 56% of the volume of new bank loans. The upward trend in lending continued in July as well, the non-government credit advance standing at 12.6%, at an annualised pace, up to 306 billion lei, actually the highest lending growth rate since the start of the pandemic.

Currently, when it comes to households, mortgage loans are the ones which boost lending, their growth standing at 20% in Q1 2021 compared to the similar period last year. The "Prima Casă" (First Home) programme represents 18% of the new mortgage loans granted to households in the last 12 months and 39% of the stock of total mortgage loans (March 2020), mentions the National Bank of Romania (NBR)'s data.

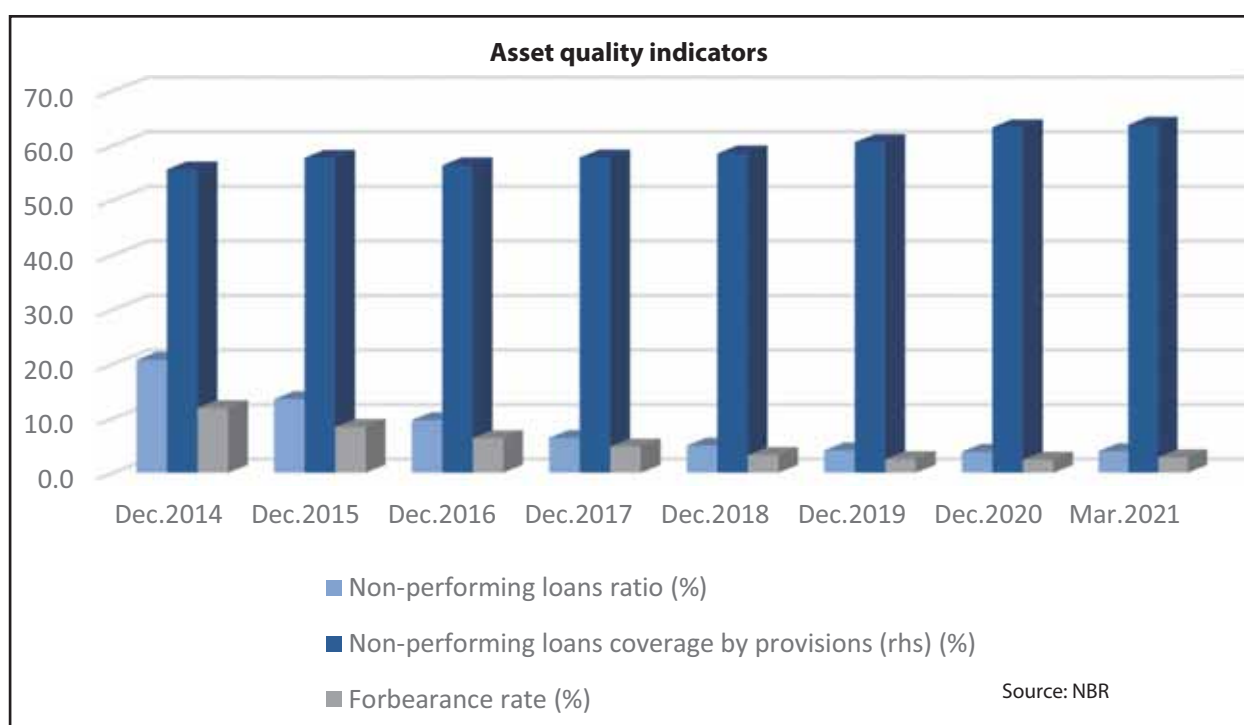
For households and for corporations alike, lending was facilitated by the measures intended to smooth out the loan granting process and by the guarantees granted, following the decisions taken by the state and by banks. We will continue relying on the acceleration of corporate lending, one of the programmes which gives momentum to corporate lending being the one called IMM INVEST. The loans granted under the IMM Invest programme amounted to 16.8 billion lei at the end of last year and represent 13% of the

current stock of loans granted to non-financial companies. For companies, this programme had a bankability level of 1 out of 3, better than the general one of 1 out of 7. In fact, lately, corporations' increasing lending appetite has been constant. During the last five years, the demand for corporate loans has given momentum to lending in the Romanian banking sector. During these five years, households were granted 44.45% of the volume of new loans while corporations contracted loans amounting to 55.55%. We estimate that the alert upward trend of corporate lending will go on. The partial renewal of the loan portfolio can be explained by the high weight of short-maturity corporate loans.

During 2016-2020, banks in Romania granted new loans to households and to corporations amounting to 388 billion lei, by 37.5% more compared to the non-government credit balance at the end of last year. So, during those five years, the new loans portfolio exceeded the non-government credit balance by one third. The distribution by currency shows much interest for the new loans denominated in the domestic currency - namely, 80% of the loans granted during 2016-2020 were denominated in lei while 17.1% were denominated in euros and 2.5% in dollars. Households applied for loans denominated mostly in lei, 98% of their total being denominated in the domestic currency, a fact which led to the elimination of the foreign exchange risk. Corporations were granted loans denominated in lei amounting to 66.13% of the total, the rest being loans denominated in foreign currency. The euro-denominated new loans were requested mainly by corporations (95.24%) while a mere 4.76% went to households, with the dollar-denominated new loans contracted almost entirely by corporations (98.7%).

Support for mitigating negative effects

The banks operating in Romania have been supporting their customers and the authorities when it comes to limiting the negative effects on individual economic welfare, on Romania's economy and on public health and safety, in the context of the new coronavirus pandemic. Thus, credit institutions have supported their debtors who were in financial distress because of the pandemic, by suspending their payment obligations. At the end of March 2021, the weight of the loans benefiting from the effects of the public and private moratoria stood at 12.7% of total loans, according to the information published in the NBR Report on Financial Stability. The NBR data shows that, by the end of March 2021, less than 1% of the exposures granted to corporations and to households benefited from the moratoria.

The development of the NPL ratio depends on the recovery pace of Romania's economy - taking into account the healthcare crisis - and on the financial redress capacity of the debtors who resorted to public and private moratoria. The non-performance of the companies which benefited from the suspending of their loan payment obligations stood at 12.3% in March 2021 compared to 5.2% for the companies that did not resort to moratoria, while as regards households, these values stood at 7.4% respectively 3.1%, mentions the NBR Report on Financial Stability 2021. The manufacturing industry, real estate business and wholesale and retail trade are the main sectors that made use of the moratoria. Romania had one of the highest speeds in cutting the NPL ratio among European countries, the drop happening almost 6 times in 7 years, to 3.91% in May 2021.

The default risk on the loans granted to the non-government sector represents high systemic risk while the risk of access to financing the real economy is a moderate systemic risk, mentions the NBR Report on Financial Stability 2021. The tensions in macroeconomic balances, including following the effects of the COVID-19 pandemic, represent severe systemic risk.

During the first half of last year, the default risk on the loans contracted by the non-government sector was considered as moderate systemic risk, but on the rise if we examine the Map of the risks to financial stability in Romania. Once the moratorium on suspending the loan payment obligations expires for the debtors who have already accessed this facility for a period of maximum nine months, we could witness the default of some customers on their bank loans payments and, implicitly, the going up of the NPLs across the banking sector. In conformity with the results of the stress test exercise deployed by the NBR in the banking sector at the end of 2020: in the basic scenario, the NPL ratio would reach 9.2% in December 2021, respectively 9.9% in December 2022 (the exercise's assumptions took into account the balance sheet cleaning and the taking out of some items off-balance sheet), a situation which would bring about a repositioning of the high risk indicator, in conformity with the approach of the EBA, shows the annual NBR Report.

Therefore, a potential accelerated growth in the NPL ratio in the context of the pandemic and of delaying instalment reimbursement could be solved in substance, at least in the first round, by a receivables transfer with the full deductibility of losses, in order to avert affecting the solvency ratios, the capacity to lend to the economy and even financial stability.

For the banks operating in Romania, receivables' transfer - as amended by law, i.e. limiting the deductibility of the resulting losses - does not represent an option. Limiting the deductibility of the losses resulting from transferred receivables/additional taxation of these operations has a negative impact upon the economic viability of the process of claim alienation and not only upon the banking sector, for that matter. From the banks' point of view, the NPL portfolios' transfer to the detriment of NPLs is discouraged since, in most cases, the receivables' transfer takes place after the loans become overdue, moment when the value of the claim becomes certain and demandable. For the amount of money collected, tax is paid in conformity with the Fiscal Code.

The banking community requests support for the elimination of the limit on the deductibility of the losses resulting from transferred receivables/additional taxation of these operations. The banking sector has to stay agile in order to continue lending to Romania's economy.

Moreover, with a view to prevent the generating of a new wave of NPLs, we need to take into account adapting the national legal framework to the European Action Plan published in December 2020, contemplating the four goals of the plan, as follows:

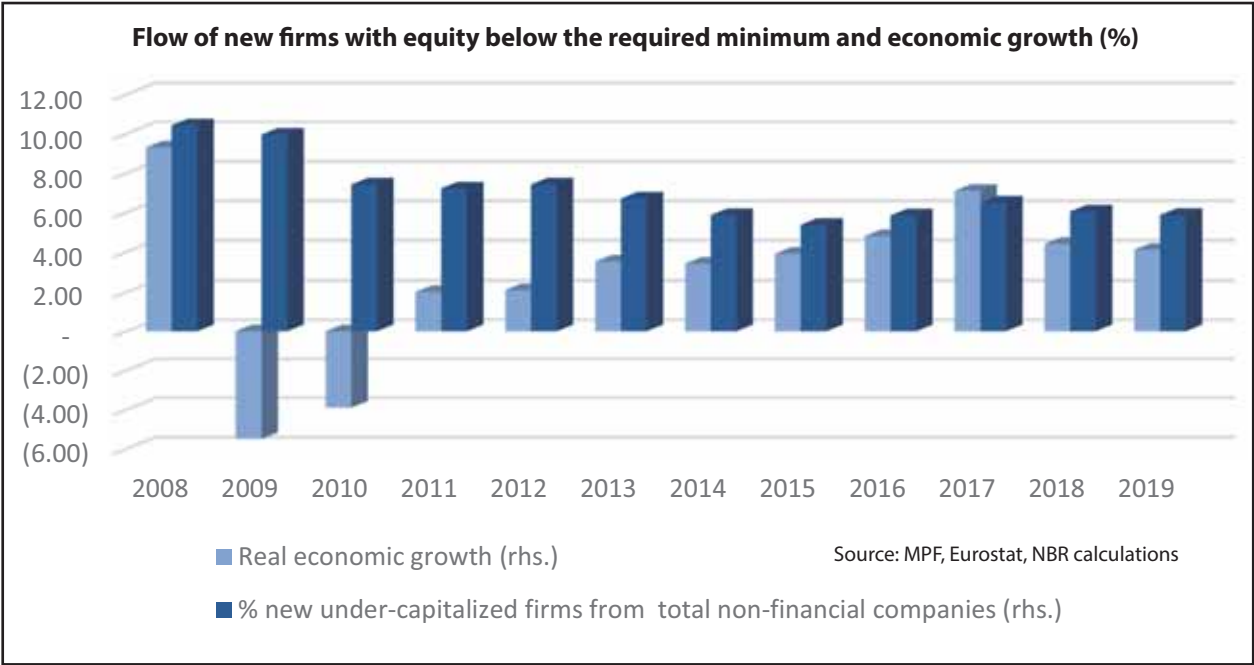
- Continuing to develop secondary markets for troubled assets, an action which will allow banks to take the NPLs out of their balance sheets while, at the same time, continuing to assure debtors consolidated protection;
- The reform of the EU legislation in the insolvency and debt recovery matters which will

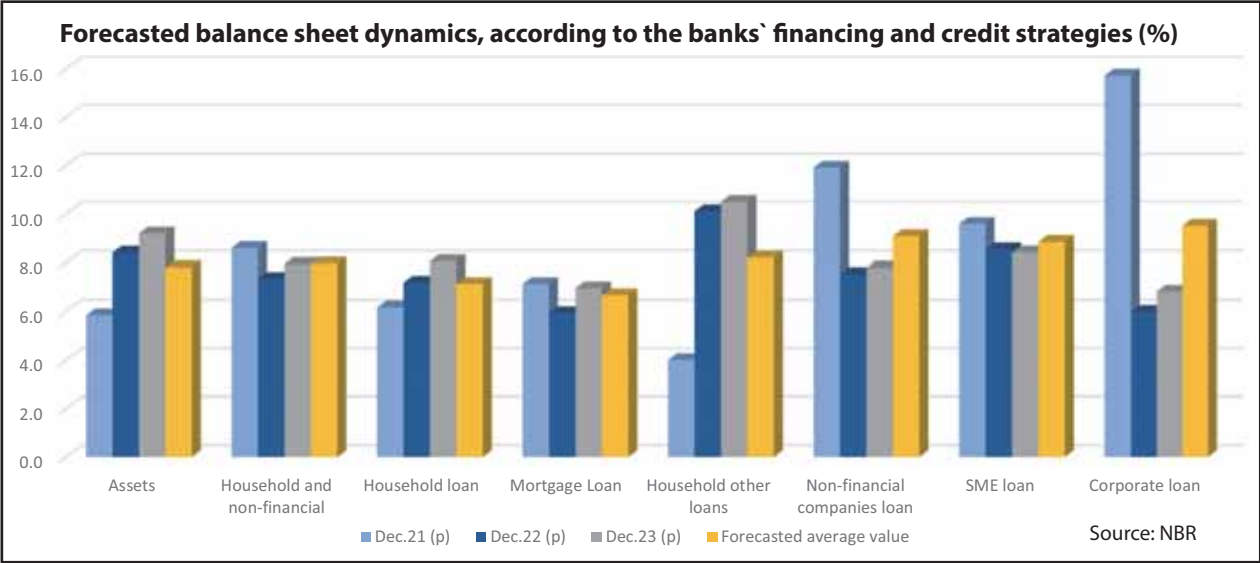
contribute to the convergence of the different EU insolvency frameworks, while maintaining high protection standards for customers;

- Support for the setting up and cooperation of the national asset management companies at EU level;
- Enforcing public support preventive measures, where necessary, in order to provide for the continuation of financing the real economy - as set forth in the EU Directive on the recovery and resolution of banking institutions and state aid frameworks.

Insolvent companies have a weight of 3% in the loan stock but they are accountable for 30% of non-performing exposures, according to the NBR. The data published by the NBR in the Report on Financial Stability shows the fact that, at the end of 2019, the number of companies with own funds under the regulated limit stood at 244.1 k, down by 5.9% compared to the previous year, representing 35.4% of the total number of non-financial companies. Of these, 97% had negative own funds. In order to reach the regulated level of own funds, the capitalization needed by the companies in this category amounts to 154.6 billion lei.

30% of these firms have been in this situation for at least 10 years and 14.2% of them have continued being undercapitalized year after year, starting with 2008. The average duration for companies to stay undercapitalized is about 7 years. To a great extent, companies use trade credit amounting to 30% of their liabilities, according to the data published in the Report on Financial Stability in June 2021.

A strategy aiming to enhance financial intermediation

With a strategy aiming to enhance financial intermediation, on long-term, Romania could catch up on the gaps in financial intermediation compared to the states in the region. The unpredictable legal framework, a low level of financial education and a low level of economic welfare are the factors which could delay the taking of the road adequate to double the GDP/capita at national level. Last year, the National Bank of Romania and the Romanian Association of Banks set up a Task Force having as aim to enhance financial intermediation on sustainable basis. The National Bank of Romania has publicly

launched an invitation to all interested stakeholders to join this Task Force, the barriers belonging to the regulatory field and, particularly, to the legal one. The relationship between the financial sector and economic growth was analysed in many specialised surveys, conducted during many years. Starting from the analysis of 80 countries for a duration of 30 years, these surveys have demonstrated the fact that financial intermediation creates the premises needed for future economic growth. Thus, they have demonstrated that the level of development and of financial intermediation are strongly associated with the real GDP/capita growth, with rates of physical capital accumulation and with efficiency improvement as regards the manner in which economies use capital.

In Romania, the dimension of financial intermediation i.e. 26.8% leaves enough room to boost lending, respectively the current bank financing of the economy in a balanced manner, without generating potential contingent liabilities like those already present to a certain extent in the euro area Member countries, a region much more dependent on the banking sector for funding. If financial intermediation increases to 40% - the maximum level reached in 2010 - the estimates are a potential surplus of 167 billion lei, with an annual average of 33.4 billion lei.

Committing to a pro-active policy to boost lending and to increasing the number of people who use bank products and services leads, in time, to enhancing the Romanians' economic welfare. We are of the opinion that it is in the best interest of the authorities to adopt measures leading to reducing social disparities, in order to increase economic welfare, reduce migration and improve demographics. We think that these measures are necessary in order to assure a level playing field for all on the domestic market, so that all economic players benefit from uniform regulations and similar profitability conditions, while maintaining payment discipline.

The banking sector is prepared both as a whole - via the Romanian Association of Banks - and at individual

level - via banking institutions - to contribute to accelerating the process of accessing European funds and the funds made available via the National Recovery and Resilience Plan (PNRR). The banking community of Romania is available to support the Romanian authorities in the process of implementing the National Recovery and Resilience Plan, and to support the underlying projects via specific financing instruments.

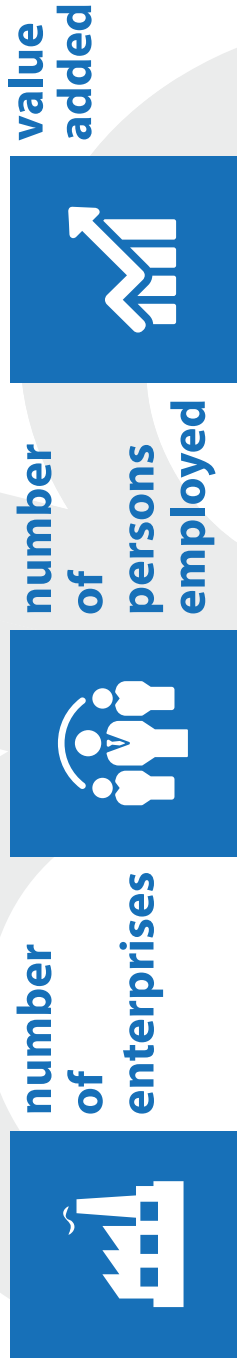
We would like to contribute also to identifying the best support types needed by the market and the ways to implement them by partners, such as the implementation of capped/not capped guaranteeing instruments or risk-sharing financing which could be very quickly implemented by banks, as there is enough expertise in the banking sector to enforce them. The banking sector of Romania is prepared from the point of view of the solvency and liquidity ratios to support an alert and sustainable pace of lending. In Romania, the loan-to-deposit ratio for households and for non-financial institutions stood at 68.15% in June 2021, while the EU average was 111%, a fact which demonstrates the high potential that banks in Romania have to boost lending. The NBR data shows that the ratio to cover liquidity needs increased to 279% in March 2021, taking into account that the EU average was 173.7%.

SMEs

Small Business Act - Romania 2021

	Romania		EU-27		Romania		EU-27		Romania		EU-27	
	Number	Percentage	Percentage	Percentage	Number	Percentage	Percentage	Percentage	Billion €	Percentage	Percentage	Percentage
SMEs	519,203	99.7%	99.8%	66.1%	2,690,245	66.1%	65.2%	53%	44.4	55.9%	53%	53%
Corporations	1,525	0.3%	0.2%	33.9%	1,379,371	33.9%	34.8%	47%	35	44.1%	47%	47%
General Total	520 728	100%	100.0%	100%	4 069 616	100%	100%	100%	79 4	100%	100%	100%

In Romania, SMEs underwent a period of added value reduction in the economy (-0.5%) during 2019-2020, contemplating the Covid-19 pandemic. This drop was a small one due to the support measures taken at European and national level. The number of employees in the Romanian SMEs went up during the same period by 1.1%. The SMEs' number went up as well by 2%. SMEs' productivity, measured as the added value per employee, was a modest €16,500, less than half compared to the EU average of €40,000. Compared to European SMEs, the Romanian ones hire on average more staff, respectively 5.2 against 3.7.

BĂNCI MEMBRE ARB / RAB MEMBER BANKS

ALIOR BANK S.A. VARȘOVIA - SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJS-40-071

Data / Date: 14.01.2016

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/14725/03.12.2015

Sediul social / Headquarters: București, Str. Menuetului, nr. 12,

Bucharest Business Park, Clădirea D, et. 4, sector 1

Website: www.telekombanking.ro

ALPHA BANK ROMÂNIA S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-022

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/28415/1993

Sediul social / Headquarters: București, Calea Dorobanților 237 B, sector 1

Website: www.alphabank.ro

Tel: 08008 25742 ; (+4) 021 455.99.99; Fax: (+4) 021 231.65.70;

Email: info@alphabank.ro

ALPHA BANK

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ - CREDITCOOP

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: ROCC-CC-01-40-0001

Data / Date: 11.11.2002

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/8830/1996

Sediul social / Headquarters: București, Calea Plevnei nr. 200, sector 6

Website: www.creditcoop.ro;

Tel: (+4) 021 317.74.05; Fax: (+4) 021 317.74.86

BANCA COMERCIALĂ INTESA SANPAOLO ROMÂNIA S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-02-032

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului /

Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/2449/2015

Sediul social / Headquarters:

București, Șos. Nicolae Titulescu, nr. 4-8, Clădirea America House, Aripa Est și Aripa Vest,

et. 6, sector 1, Cod poștal 011141

Website: www.intesasanpaolobank.ro

Tel: (+4) 0372 50.28.08.; Fax: (+4) 021 794. 51.15 ; Tel.Verde:0800 800 888

Email: headoffice@intesasanpaolo.ro

INTESA SANPAOLO BANK

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ S.A. - BCR

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-008

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/90/1991

Sediul social / Headquarters:

București, Calea Plevnei nr. 159, Bussiness Garden Bucharest,

Clădirea A, et. 6, sector 6

Website: www.bcr.ro

Tel: (+4) 0373.51.01.25

BANK OF CHINA CEE LIMITED SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJS-40-075

Data / Date: 17.10.2019

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/14523/2019

Sediul social / Headquarters: București, Piața Presei Libere, Nr. 3-5,

Turnul de sud al clădirii City Gate, Etaj 11, Sector 1

Website: <https://www.bankofchina.com/ro>

Tel.: (+4) 031 802.98.88; Fax (+4) 031 802.98.89

E-mail : service.ro@bankofchina.ro

BANCA DE EXPORT - IMPORT A ROMÂNIEI - EXIMBANK S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-015

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/8799/1992

Sediul social / Headquarters: București, Barbu Delavrancea, nr. 6A, sector 1

Website: www.eximbank.ro

Tel: (+4) 021 405.30.96; Fax: (+4) 021 405.34.06

Email: informatii@eximbank.ro

BANCA ROMÂNĂ DE CREDITE ȘI INVESTIȚII

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-004

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/456/1991

Sediul social / Headquarters: București, Str. Ștefan cel Mare nr. 3,

parter și etajul 1, sector 1

Website: www.brci.ro

Tel: (+4) 021 303.07.00; (+4) 021 200.61.11; Fax: (+4) 021 303.07.32

Email: brci@brci.ro

BANCA ROMÂNEASCĂ S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-017

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/29196/1992

Sediul social / Headquarters:

București, Str. Arhitect Ion Mincu nr. 3, sector 1, 011356

Website: www.banca-romaneasca.ro

Tel: (+4) 021 305. 90.00; Fax: (+4) 021 305. 91.91

BANCA TRANSILVANIA S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR-12-019

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J12/4155/1993

Sediul social / Headquarters: Cluj-Napoca,
Calea Dorobanților 30 – 36, 400117, Cluj

Website: www.bancatransilvania.ro

Tel: (+4) 0264 407.150; Fax: (+4) 0264 407.179

BCR BANCA PENTRU LOCUINȚE

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-064

Data / Date: 03.07.2008

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/6985/2008

Sediul social / Headquarters: București,
Calea Plevnei nr. 159, Bussiness Garden Bucharest,
Clădirea A, et. 4, sector 6

Tel: (+4) 021 312.00.05; Fax: (+4) 021 312.00.06

BANQUE BANORIENT FRANCE S.A SUCURSALA ROMÂNIA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJS-40-058

Data / Date: 18.10.2007

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/16930/2007

Sediul social / Headquarters: București, Bd. Unirii nr. 66, Bl. K3, S+P+M,
Sector 3, 030835

Tel.: (+4) 021 302.72.06; Fax (+4) 021 318.52.14

BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE S.A. PARIS, SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with Trade Register

Număr / Number: RB-PJS-40-074

Data / Date: 15.01.2018

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/20815/2017

Sediul social / Headquarters: București, Șos. Pipera 46D - 46E - 48,
Oregon Park, Clădirea C, et. 6, sector 2

Website: www.cetelem.ro

Tel: (+4) 021 312.02.20; (+4) 021.312.02.19

BNP PARIBAS S.A. PARIS SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJS-40-072

Data / Date: 27.07.2017

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr/Number: J40/11832/2017

Sediul social / Headquarters: București, Șos. Pipera 46D - 46E - 48,
Oregon Park, Clădirea C, et. 6, sector 2

Website: www.romania.bnpparibas.com/en/

Tel: (+4) 021 401.17.00; Fax: (+4) 021 401.17.18

BRD - GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-007

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/608/1991

Sediul social / Headquarters: București, Turn BRD - Bd. Ion Mihalache

nr. 1-7, sector 1, 011171

Website: www.brd.ro

Tel: (+4) 021 301.61.00; Fax: (+4) 021 301.66.36

CEC BANK S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-046

Data / Date: 17.09.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/155/1997

Sediul social / Headquarters: București, Calea Victoriei nr.13, sector 3

Website: www.cec.ro

Tel: (+4) 021 311.11.19; Fax: (+4) 021 312.54.25

CITIBANK EUROPE PLC, DUBLIN - SUCURSALA ROMÂNIA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJS-40-065

Data / Date: 22.12.2008

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/21058/2008

Sediul social / Headquarters: București, Calea Victoriei, nr. 145, Sector 1, 010072

Website: www.citibank.ro

Tel: (+4) 021 203.55.50; Fax: (+4) 021 203.55.65

CREDIT AGRICOLE BANK ROMANIA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-033

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/3797/1996

Sediul social / Headquarters: București, Str. Berzei nr.19, sector 1

Website: www.credit-agricole.ro / E-mail: conect@credit-agricole.ro

Tel.: (+4) 021 304.03.00; Fax: (+4) 021 311.72.43

CREDIT EUROPE BANK ROMÂNIA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-018

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/18074/1993

Sediul social / Headquarters: București,

Bd. Timișoara nr. 26Z, Clădirea Anchor Plaza, sector 6

Website: www.crediteurope.ro

Tel: (+4) 021 406.40.01; Fax: (+4) 021 317.21.82

FERRATUM BANK P.L.C.

Număr de înregistrare/Registration number : C56251
Sediul social /Headquarters: ST Business Center 120, The Strand,
Gzira, GZR 1027, Malta
Website: www.ferratumbank.ro

FIRST BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR- 40-026
Data / Date: 18.02.1999
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/1441/1995
Sediul social / Headquarters: București, Șos. Nicolae Titulescu, nr.29-31 sector 1
Website: www.firstbank.ro; E-mail: office@firstbank.ro
Tel: (+4) 021 303.69.69

GARANTI BBVA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register:
Număr / Number: RB-PJR-40-066
Data / Date: 17.08.2009
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/4429/2009
Cod unic de înregistrare / sole registration code 25394008
Sediul social / Headquarters: București, Șos. Fabrica de Glucoză nr. 5,
Business Center, Novo Park 3, Clădirea F, Et. 5 si 6, Sector 2
Website: www.garantibbva.ro/ www.bonuscard.ro
Tel: (+4) 021 208.92.60; Fax: (+4) 021 208.92.86

IDEA BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR-40-043
Data / Date: 18.02.1999
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/2416/1998
Sediul social / Headquarters: București, Bd. Dimitrie Pompei nr. 5-7,
Clădirea Hermes Business Campus, Et. 6, Sector 2
Website: www.idea-bank.ro
Tel: (+4) 021 318.95.15; Fax: (+4) 021 318.95.16

ING BANK NV AMSTERDAM - SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJS-40-024
Data / Date: 18.02.1999
Sediul social / Headquarters: București, Expo Business Park,
Str. Aviator Popișteanu, nr. 54 A, Clădirea nr. 3, sector 1
Website: www.ing.ro
Tel: (+4) 021 222.16.00; Fax: (+4) 021 222.14.01

LIBRA INTERNET BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-037

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/334/1996

Sediul social / Headquarters: București, Calea Vitan nr. 6-6A,

Clădirea Phoenix Tower, sector 3

Website: www.librabank.ro

Tel: (+4) 021 208.80.00; Fax: (+4) 021 230.65.65

OTP BANK ROMÂNIA

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-028

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/10296/1995

Sediul social / Headquarters: București, Str. Buzzești nr. 66-68,

sector 1, 011017

Website: www.otpbank.ro

Tel: (+4) 021 307.57.00; Fax: (+4) 021 308.51.80

office@otpbank.ro

PATRIA BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-32-045

Data / Date: 15.07.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/9252/2016

Sediul social / Headquarters: București, Șos. Pipera, nr. 42,

Clădirea Globalworth Plaza, Et. 8 și 10

Website: www.patriabank.ro

Tel: 0800 410.310

PROCREDIT BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-050

Data / Date: 20.05.2002

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/3762/2002

Sediul social / Headquarters: București,

Str. Buzzești nr. 62-64, et.1,2, și 4, sector 1

Website: www.procreditbank.ro

Tel: (+4) 021 201.60.00; Fax: (+4) 021 305.56.63

RAIFFEISEN BANK S.A

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register

Număr / Number: RB-PJR-40-009

Data / Date: 18.02.1999

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/44/1991

Sediul social / Headquarters: București, Calea Floreasca 246C, sector 1, 014476

Website: www.raiffeisen.ro

Tel: (+4) 021 306.10.00; Fax: (+4) 021 230.07.00

TBI BANK EAD SOFIA - SUCURSALA BUCUREȘTI

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJS-40-068
Data / Date: 30.08.2012
Sediul social / Headquarters: București,
Str. Puțul lui Zamfir, nr. 8-12, etaj 4, sector 1
Website: www.tbibank.ro
Tel: (+4) 021 529. 86. 00

TECHVENTURES BANK S.A.

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR-40-067
Data / Date: 17.08.2009
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/3215.2009
Sediul social / Headquarters: București, Strada Daniel Danielopolu, nr. 30-32,
etaj 7, Sector 1
Website: www.techventures.bank
Tel: (+4) 021 303. 40. 00; (+4) 037 411. 10. 00
Fax: (+4) 0374 09. 78. 55
E-mail: contact@techventures.bank

UNICREDIT BANK

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR-40-011
Data / Date: 18.02.1999
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/7706/1991
Sediul social / Headquarters: Bd. Expoziției Nr.1 F, Sect 1, București,
Cod Poștal 012101, România
Website: www.unicredit.ro
Tel: (+4) 021 200 20 20
Fax: (+4) 021 200 20 22

VISTA BANK

VISTA BANK (ROMÂNIA)

Înmatricularea în registrul bancar / Registration with the Bank Register
Număr / Number: RB-PJR-40-044
Data / Date: 18.02.1999
Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register
Număr / Number: J40/4436/1998
Sediul social / Headquarters: București,
Str. Emanoil Porumbaru nr. 90-92, et. 3-6, sector 1
Website: www.vistabank.ro
Tel: (+4) 021 206.42.57; Fax: (+4) 021 206.42.83

MEMBRI AFILIAȚI

CABINET DE AVOCAT AVRAM MARIETA

Înregistrarea în Baroul București / Registration with Bucharest Bar

Număr / Number: 981/1

Data / Date: 13.03.2008

Sediul social / Headquarters: București, Str. Grigore Ionescu, nr. 36, sector 2

Website: www.avram.law; Email: office@avram.law

Tel. : (+4) 031 426.15.18; Fax: (+4) 031 426.15.19

DELOITTE AUDIT SRL

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/6775/1995

Sediul social / Headquarters: București, Calea Griviței nr. 82-98, Clădirea The Mark Tower, sector 1

Website: www.deloitte.ro;

Tel. : (+4) 021 222.16.61; Fax: (+4) 021 222.16. 60

Email: romania@deloittece.com

ERNST & YOUNG SRL

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/10259/1992

Sediul social / Headquarters: București, Bd. Ion Mihalache, nr 15-17, 011171, Clădirea Bucharest Tower Center, Sector 1

Website: www.ey.com; www.eyromania.ro

Tel. : (+4) 021 402.40.00; Fax: (+4) 021 310.72.19

Email: office@ro.ey.com

MAZARS ROMÂNIA

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/756/1995

Sediul social / Headquarters: București, Str. Ing. George Constantinescu, nr. 4B și 2-4, Globalworth Campus, Clădirea B, et. 5, sector 2,

Website: www.mazars.ro; Email: mazars.romania@mazars.ro

Tel: (+4) 031 229.26.00; Fax: (+4) 031 229.26.01

ORANGE MONEY IFN SA

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/13883/2014

Sediul social / Headquarters: București, Str. Gara Herăstrău 4D, Clădirea GreenCourt C

Website: orange.ro/money;

Tel. : (+4) 0374 30.03.00

Email: contactorangemoneyromania@orange.com

STOICA & ASOCIAȚII SCA

Înregistrarea în Baroul București / Registration with Bucharest Bar

Număr / Number: 46

Data / Date: 29.11.1995

Sediul social / Headquarters: București, Opera Center II,
str. Dr. N. Staicovici nr. 2, etaj 2, sector 5, 050558

Website: www.stoica-asociatii.ro;

Tel: (+4) 021 402.09.30; Fax: (+4) 021 402.09.31

Email: sca@stoica-asociatii.ro

STOICA & Asociații

SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI - ATTORNEYS AT LAW

KPMG

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/1829/ 09.03.1995

Sediul social / Headquarters: București, DN1, Șos. București- Ploiești
nr. 69-71, Parter, Camera nr. 01, PO Box 18-191, sector 1

Website: www.kpmg.ro;

Tel. : (+4) 037 237.78.00; Fax: (+4) 037 237.77.00

Email: kpmgro@kpmg.ro

NNDKP

NESTOR NESTOR DICULESCU KINGSTON PETERSEN

Înregistrarea în Baroul București / Registration with Bucharest Bar

Număr / Number: 228

Data / Date: 27.12.1995

Sediul social / Headquarters: București, Str. Barbu Văcărescu 201,
Globalworth Tower, et.18, sector 2, Cod poștal 020276

Website: www.nndkp.ro;

Tel: (+4) 021 201 12.00; Fax: (+4) 021 201.12.10

Email: office@nndkp.ro

NNDKP

Legal & Tax

PwC ROMÂNIA

PRICEWATERHOUSECOOPERS TAX SERVICES S.R.L.

Înmatricularea în registrul comerțului / Registration with Trade Register

Număr / Number: J40/1784/1995

Sediul social / Headquarters: București, Bd. Poligrafiei nr. 1A, Ana Tower,
et. 24/1, sector 1, Cod poștal 013704

Website: www.pwc.ro;

Tel: (+4) 021 225 30.00; Fax: (+4) 021 225.36.00

Email: ro_office_inbox@pwc.com

PILONII SISTEMULUI BANCAR

BANKING SYSTEM PILARS

1991 IBR	Contribuie la perfecționarea profesională, pregătirea și specializarea personalului bancar Contributes to vocational training, the training and specialization of bank employees
1994 ROMCARD	Monitorizează activitatea de emiterie și acceptare a cardurilor Monitors card issuance and acceptance
1996 FGDB	Garantează depozitele constituite la bănci Guarantees the deposits established by banks
1997 CIP	Monitorizează incidentele de plăți produse de agenții economici Monitors the payment incidents generated by economic agents
2000 CRC	Contorizează expunerea din credite bancare a agenților economici Quantifies economic agents' exposure to bank loans
2001 TRANSFOND	Efectuează operațiuni de compensare a încasărilor și plăților la nivelul sistemului bancar Performs clearing operations for the collections and payments in the banking sector
2004 BIROUL DE CREDIT	Monitorizează expunerea și incidentele de plăți din credite angajate de persoane fizice Monitors exposure and payment incidents related to household loans
2005 SEP	Efectuează electronic operațiunile de încasări și plăți la nivelul sistemului bancar Performs electronic operations of collections and payments in the banking sector
2016 CSALB	Soluționează gratuit litigiul dintre client și bancă Solves free of charge any litigation between customers and banks

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare a fost înființat în anul 1996, fiind constituit ca persoană juridică de drept public. Obiectivul principal al Fondului este garantarea rambursării depozitelor constituite la instituțiile de credit potrivit condițiilor și limitelor stabilite prin legea de funcționare a Fondului, precum și desfășurarea activității ca administrator special, administrator interimar ori ca lichidator al instituțiilor de credit, în cazul desemnării sale în una din aceste calități.

Încă de la înființarea Fondului de Garantare a Depozitelor Bancare, reprezentanții Asociației Române a Băncilor au avut un rol activ în elaborarea și punerea în aplicare a reglementărilor privind mecanismul de garantare a depozitelor și de plată a compensațiilor către depunători, în situații de faliment a unor bănci. Băncile au contribuit și contribuie exclusiv la finanțarea ex-ante a Fondului.

În prezent, plafonul de garantare per deponent garantat și per instituție de credit este stabilit la echivalentul în lei al sumei de 100.000 de euro.

CENTRUL DE SOLUȚIONARE ALTERNATIVĂ A LITIGIILOR DIN SISTEMUL BANCAR

Asociația Română a Băncilor invită consumatorii care au un litigiu financiar bancar să se adreseze Centrului de Soluționare Alternativă a Litigiilor din sistemul bancar (CSALB), entitate înființată prin efectul legii care soluționează gratuit și în cel mult 90 de zile litigiul dintre client și bancă.

Un obiectiv al strategiei pe termen lung assignat de industria bancară este îmbunătățirea reputației și creșterea încrederii consumatorilor în sistemul bancar românesc. Contribuția la restabilirea încrederii se poate face prin intensificarea comunicării, programe de educație financiară, creșterea transparenței și prin metode alternative de soluționare a litigiilor.

THE BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

The Bank Deposit Guarantee Fund was set up in 1996, as a legal entity of public law. The Fund's purpose is to guarantee the reimbursement of deposits with credit institutions, according to the terms and limits established by the law on the Fund's operating. The Bank Deposit Guarantee Fund conducts activities as special administrator, interim administrator or liquidator of credit institutions, if appointed to act in such a capacity.

Since its setting up, the Bank Deposit Guarantee Fund together with the Romanian Association of Banks representatives have had an active role in the drawing up and enforcement of regulations on the mechanism that guarantees deposits and payment of compensations to depositors, if a bank goes bankrupt.

Currently, the threshold per secured depositor and per credit institution is set at the lei equivalent of the amount of 100,000 Euros.

ALTERNATIVE BANKING DISPUTE RESOLUTION CENTRE

The Romanian Association of Banks kindly invites the consumers who have a banking dispute to go to the Alternative Banking Dispute Resolution Centre (ABDRC), an entity set up via the effect of the law which solves, free of charge and in a period of time no longer than 90 days, any litigation between customers and banks.

An objective of the long-term strategy determined by the banking industry pertains to improving its reputation and enhancing customers' trust in the Romanian banking system. The contribution to restoring trust can be done by intensifying communication, by programmes of financial education, by enhancing transparency and by alternative methods for dispute resolution.

BIROUL DE CREDIT

Înființat la inițiativa sectorului bancar românesc, Biroul de Credit își propune să sprijine participanții la sistem prin furnizarea de informații reale, actualizate și consistente referitoare la persoanele fizice care au contractat credite de la bănci sau societățile financiare, au achiziționat un produs în sistem leasing sau au fost asigurate împotriva riscului de neplată de o societate de asigurări. Biroul de Credit este o societate pe acțiuni care are ca acționari 20 de bănci.

Biroul de Credit este operațional din august 2004 și, în prezent, gestionează informații negative și pozitive, date referitoare la fraudulenți și inadvertențe, provenite din surse bancare și non-bancare. Obiectul de activitate al Biroului de Credit include:

- colectarea / prelucrarea datelor privind portofoliul de credite acordate clienților - persoane fizice;
- informații și analize oferite participanților în scopul identificării și cuantificării riscului de credit, creșterii calității creditelor, diminuării riscului de fraudă și protejării creditorilor;
- stabilirea criteriilor uniforme de apreciere a clientelei (scoring);
- consultanță financiar-bancară.

THE CREDIT BUREAU

Established following the initiative of the Romanian banking community, the Credit Bureau aims to support the participants to the banking system by providing them real, updated, aggregated and consistent information regarding individuals who have outstanding loans with banks or financial companies, have purchased an asset via leasing or have been insured against default risk with an insurer. The Credit Bureau is a joint stock company having as shareholders 20 banks.

The Credit Bureau has been operational since August 2004 and, currently, manages negative and positive data and data regarding fraudulent customers and irregularities, coming from banks and non-banks. The business of the Credit Bureau includes:

- collecting / processing data on customer portfolios - individual customers;
- information and analyses offered to participants in order to identify and measure credit risk, better quality loans, fraud risk mitigation and loan protection;
- establishing uniform criteria for scoring;
- financial and banking consulting.

TRANSFOND

Ca urmare a eforturilor deosebite depuse atât de banca centrală, cât și de comunitatea bancară pentru o reformă structurală a sistemelor de plăți și decontări din România, în prezent România dispune de un sistem de plăți modern, la nivelul celor existente în Uniunea Europeană.

Operatorul Sistemului Electronic de Plăți din România este TRANSFOND – Societatea de Transfer de Fonduri și Decontări, o companie privată fondată de comunitatea bancară din România, având ca acționari Banca Națională a României și 19 bănci comerciale.

Domeniul principal de activitate al TRANSFOND este furnizarea de servicii de compensare și decontare a plăților fără numerar în monedă națională, pentru instituțiile de credit, Banca Națională a României, Trezoreria Statului și alte instituții financiare.

Principalele atribuții ale TRANSFOND sunt:

- administrarea și operarea sistemului SENT (casa automată de compensare);
- administrarea tehnică și operarea sistemului ReGIS (sistemul de decontare pe bază brută în timp real), conform mandatului acordat de către Banca Națională a României;
- operarea tehnică a sistemului SaFIR (sistemul de depozitare și decontare a operațiunilor cu titluri de stat);
- asigurarea de servicii de suport pentru participanții la cele trei sisteme.

TRANSFOND

Following the special efforts of the central bank and the banking community to conduct a structural reform of the payment and settlement systems in Romania, currently, Romania has a modern payment system, compatible with those of the European Union.

The operator of the Electronic Payment System of Romania is TRANSFOND – the Company for Fund Transfer and Settlement, a private firm established by the banking community of Romania, having as shareholders the National Bank of Romania and 19 commercial banks. The main line of business of TRANSFOND is to provide clearing and settlement services of cashless payments in national currency for credit institutions, the National Bank of Romania, the State Treasury and other financial institutions.

The main tasks of TRANSFOND are:

- to manage and operate the SENT (automated clearing house) system;
- the technical administration and the operating of the ReGIS (real-time gross settlement system) system, according to the mandate given by the National Bank of Romania;
- the technical operating of the SaFIR (system for deposit and settlement of government securities) system;
- to provide support services for the participants in the three systems.

INSTITUTUL BANCAR ROMÂN

Înființat în anul 1991, Institutul Bancar Român are ca principal obiectiv perfecționarea profesională, pregătirea și specializarea personalului bancar, în conformitate cu cerințele stabilite de instituțiile de credit și Banca Națională a României, în cooperare cu Asociația Română a Băncilor și cu programele aprobate de Consiliul de Administrație al Institutului Bancar Român.

Relația și colaborarea Asociației Române a Băncilor cu Institutul Bancar Român se realizează de pe poziția ARB de membră fondatoare și de membră a Consiliului de Administrație.

În ultimii ani, colaborarea cu Institutul Bancar Român s-a intensificat, prin legătura directă permanentă a reprezentanților institutului cu specialiștii comisiilor de specialitate ale Asociației Române a Băncilor, la nivelul cărora se dezbate problemele de actualitate pe fiecare segment al activității bancare, din care a rezultat și necesitatea organizării unor cursuri, seminarii, ateliere de lucru ce au fost organizate de IBR pentru angajații sistemului bancar.

CENTRALA INCIDENTELOR DE PLĂȚI

Înființată în anul 1997 în cadrul Băncii Naționale a României, Centrala Incidentelor de Plăți este un centru de intermediere care gestionează informația specifică incidentelor cu instrumente de plată (cecuri, cambii, bilete la ordin), atât din punct de vedere bancar (tragerea în descoperit de cont, neonorarea angajamentelor asumate prin aceste instrumente), cât și din punct de vedere social (pierdere / furt / distrugere).

Transmiterea informației la Centrala Incidentelor de Plăți se face pe cale electronică, prin utilizarea Rețelei de Comunicații Interbancare ce leagă centrala BNR cu centralele tuturor băncilor.

THE ROMANIAN BANKING INSTITUTE

Set up in 1991, the Romanian Banking Institute (RBI) has as main target vocational training, by specializing the staff working in banks, according to the requirements established by credit institutions and the National Bank of Romania, in cooperation with the Romanian Association of Banks and the programmes endorsed by its Board.

The relationship and the collaboration of the Romanian Association of Banks with the Romanian Banking Institute are conducted considering that the RAB is a founding member and a Board member of the RBI.

Lately, the collaboration with the Romanian Banking Institute has become stronger, due to the ongoing direct link of the Institute representatives with the experts of the specialised commissions of the Romanian Association of Banks, where current topics are being debated for each segment of banking, out of which course, seminar and workshop requirements are being devised, subsequently organized by the Romanian Banking Institute for the employees working in the banking sector.

THE PAYMENTS INCIDENTS REGISTER

Set up in 1997 inside the National Bank of Romania, the Payments Incidents Register is an intermediation centre managing information specific to incidents with payments instruments (cheques, promissory notes, bills of exchange), both from the bank's point of view (overdraft, not honouring the obligations undertaken via these instruments) and from the social point of view (lost / stolen / damaged).

The information to Payments Incidents Register is conveyed by computer system through the Interbank Communication Network, which links the head office of the National Bank of Romania to the head offices of all banks.

CENTRALA RISULUI DE CREDIT

Centrala Riscului de Credit - CRC (fostă Centrala Riscurilor Bancare) reprezintă o structură specializată în colectarea, stocarea și centralizarea informațiilor privind expunerea fiecărei persoane declarante din România față de acei debitori care au beneficiat de credite și/sau angajamente al căror nivel cumulat depășește suma minimă de raportare (20.000 lei), precum și a informațiilor referitoare la fraudele cu carduri produse de către posesori.

Persoanele declarante sunt constituite de instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul special, instituțiile de plată care înregistrează un nivel semnificativ al activității de creditare sau instituțiile emitente de monedă electronică care înregistrează un nivel semnificativ al activității de creditare. Utilizatorii informațiilor existente în baza de date a CRC sunt persoanele declarante și Banca Națională a României. Schimbul de informații de risc de credit se realizează electronic prin Rețeaua de Comunicații Interbancară.

CENTRAL CREDIT REGISTER

The Central Credit Register - CCR (former Banking Risk Register) represents a specialised structure for collecting, storing and centralising the information on the exposure of each declarant person from Romania before the debtors who benefitted from loans and/or commitments whose cumulated level exceeds the reporting limit (20,000 lei), as well as information on card frauds committed by card holders.

Declarant persons are credit institutions, non-bank financial institutions registered with the special Register, payment institutions that have as significant business lending or the institutions issuers of electronic cash that have a significant level of lending business. The users of the information existing in the data base of CCR are declarant persons and the National Bank of Romania. The exchange of credit risk information is made electronically, via the Interbank Communication Network.

CUPRINS / CONTENT

MESAJUL PREȘEDINTELUI / <i>MESSAGE OF THE PRESIDENT</i>	2
PREZENTARE ARB / <i>RAB PRESENTATION</i>	6
STRUCTURA ORGANIZATORICĂ / <i>ORGANIZATIONAL STRUCTURE</i>	10
COMISII - PUNCTE DE REPER - OBIECTIVE / <i>COMMISSIONS - HIGHLIGHTS - OBJECTIVES</i>	13
PERSPECTIVELE MACROECONOMICE ALE ROMÂNIEI / <i>MACROECONOMIC OUTLOOK FOR ROMANIA</i>	32
EVOLUȚIA SECTORULUI BANCAR / <i>DEVELOPMENTS IN THE BANKING SECTOR</i>	36
EDUCAȚIA FINANCIARĂ ÎN ROMÂNIA / <i>FINANCIAL EDUCATION IN ROMANIA</i>	47
PLATFORMA PENTRU AGENDA DIGITALĂ / <i>DIGITAL AGENDA PLATFORM</i>	53
CREDITAREA A AVANSAT ÎN PANDEMIE / <i>LENDING HAS ADVANCED DURING THE PANDEMIC</i>	59
BĂNCI MEMBRE ARB / <i>RAB MEMBER BANKS</i>	72
MEMBRI AFILIAȚI / <i>AFFILIATED MEMBERS</i>	79
PILONII SISTEMULUI BANCAR / <i>THE BANKING SYSTEM PILARS</i>	81

